

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

148277

**KENT BİLGİ SİSTEMİ VE E-BELEDİYECİLİK
BAĞCILAR BELEDİYESİ ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kemal AKDOĞAN

**Enstitü Ana Bilim Dalı : ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE
ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ
Enstitü Bilim Dalı : ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE SOSYAL SİYASET**

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Fatma FİDAN

MAYIS 2004

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

KENT BİLGİ SİSTEMİ VE E-BELEDİYESİ
BAĞCILAR BELEDİYESİ ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Kemal AKDOĞAN

148211

Enstitü Anabilim Dalı : ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ
Enstitü Bilim Dalı : ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE SOSYAL SİYASET

Bu tez 09/06/2004 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirligi / Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Engin YILDIRIM

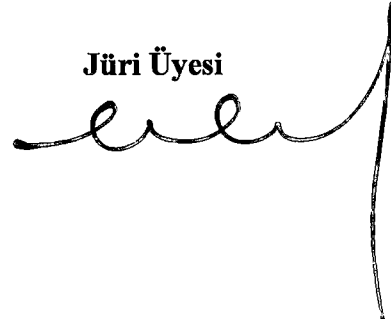
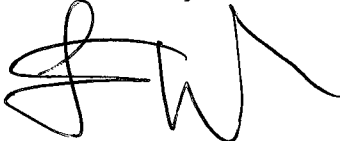
Yrd. Doç. Dr. Fatma FİDAN

Yrd.Doç. Dr. Gazi UÇKUN

Jüri Başkanı

Jüri Üyesi

Jüri Üyesi

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	v
ÖZET	vi
SUMMARY	vii
GİRİŞ	1
I. BÖLÜM	5
1. YEREL YÖNETİM	5
1.1. Merkezi Yönetim – Yerel Yönetim	5
1.1.1. Hizmet Yerinden Yönetim	5
1.1.2. Yerel Yerinden Yönetim	6
1.2. Yerel Yönetimin Tarihsel Gelişimi	7
1.3. Yerel Yönetimin Türleri	8
1.4. Türkiye’de Yerel Yönetimler	9
1.4.1. Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Kısa Tarihiçesi	9
1.4.2. Yerel Yönetimlerle İlgili Anayasa’da Öngörülen İlkeler	11
II. BÖLÜM	13
1. BELEDİYE VE BELEDİYECİLİK KAVRAMI	13
1.1. Belediye’nin Tanımı	13
1.2. Belediyelerin Örgütlenmesi ve Personeli	14
1.3. Belediye Türleri	15
1.4. Belediyelerin Kurulması	16
1.5. Belediyelerin Görev ve Yetkileri	17
1.5.1. Görevleri	18
1.5.2. Yetkileri	19
1.6. Belediyelerin Organları	21
1.6.1. Belediye Meclisi	21
1.6.2. Belediye Encümeni	24
1.6.3. Belediye Başkanı	27
1.7. Belediyelerin Gelirleri ve Bütçesi	29

1.7.1.Gelirleri	29
1.7.2.Bütçesi.....	30
III. BÖLÜM.....	31
1.KENT BİLGİ SİSTEMİ ve E-BELEDİYECİLİK.....	31
1.1.Kentin Tanımı, Özellikleri ve Önemi	31
1.2.Kent Bilgi Sistemi (KBS)	34
1.2.1.Tanımı	34
1.2.2.Amacı	36
1.2.3.Kapsamı ve Araçları.....	37
1.3.E-Belediyecilik (İnteraktif Belediyecilik).....	38
1.3.1.Genel Olarak E-Devlet.....	39
1.3.2. E-Belediyecilik.....	43
1.4.Kent Bilgi Sistemi ve E-Belediyeciliğin Getirileri	44
IV. BÖLÜM	48
1.KENT BİLGİ SİSTEMİ VE E-BELEDİYECİLİK, BAĞCILAR ÖRNEĞİ	48
1.1.Araştırmanın Amacı	48
1.2.Araştırmanın Hipotezleri.....	49
1.3.Araştırmanın Metodolojisi	50
1.4.Araştırmanın Örneklemi	52
1.4.1.Bağcılar İlçesi	52
1.4.2.Bağcılar Belediyesi	54
1.4.3.Bağcılar Belediyesi Kent Bilgi Sistemi (KBS)	55
1.5.Araştırmanın Yöntemi ve Veri Toplama Araçları	58
1.6.Bulgular ve Veri Analizi	59
1.6.1.KBS İçin Yapılan Ön Hazırlık	60
1.6.1.1.Gerekli Donanımın Hazırlanması	60
1.6.1.2.Veritabanı Tasarımı	61
1.6.1.3.KBS Temel Yazılımlarının Temini.....	62
1.6.1.4.Eğitim.....	62
1.6.2.Saha Çalışması ve Güncel Veri Toplanması.....	63

1.6.3.Verilerin Sayısallaştırılması ve KBS'ine Entegrasyonu	64
1.6.3.1.Mevcut Verilerin Sayısallaştırılması ve KBS'ne Entegrasyonu	66
1.6.3.2.Saha Çalışmasıyla Elde Edilen Verilerin KBS'ine Entegrasyonu	67
1.6.3.3.Muhtarlık Programı ve Muhtarlık Kayıtlarının KBS'ine Entegrasyonu	68
1.6.4.E-Belediyecilik Hizmetleri (İnteraktif İşlemler).....	70
1.6.4.1.Mükelleflere Yönelik İnteraktif Uygulamalar	72
1.6.4.1.1.Hesap Ekstresi	72
1.6.4.1.2.Ödeme İzleme	73
1.6.4.1.3.Beyan/Bildirim Görüntüleme.....	73
1.6.4.1.4.Kiracı Borcu Öğrenme	73
1.6.4.1.5.Kredi Kartı ile Borç Ödeme	73
1.6.4.2.İnteraktif Olarak Harita Kullanımı.....	74
1.6.4.3.Araç Takip Sistemi.....	75
1.6.5.KBS ve E-Belediyecilik Uygulamasının Bağcılar Belediyesine Getirileri..	76
1.6.5.1.Genel Getiriler.....	76
1.6.5.2.Uygulama Programlarının Getirileri	80
SONUÇ ve ÖNERİLER.....	86
KAYNAKÇA	91
EKLER.....	96
ÖZGEÇMİŞ.....	107

KISALTMALAR

A.g.e.	: Adı Geçen Eser
ACYP	: Acil Yönetim Planı
BİBS	: Bağcılar İlçesi Belediye Sınırları
Bkz.	: Bakınız
BÖHY	: Büyük Ölçekli Harita Yapım Yönetmeliği
CBS	: Coğrafi Bilgi Sistemi
İİE	: Devlet İstatistik Enstitüsü
E-Belediye	: Elektronik Belediye
E-Devlet	: Elektronik Devlet
GPS	: Global Position Systems
İKS	: İmar Koordinat Sistemi
KBS	: Kent Bilgi Sistemi
MERNİS	: Merkezi Nüfus İdaresi İşlemleri
ÜYAKS	: Ülke Yüzey Ağı Koordinat Sistemi
VTYS	: Veri Tabanı Yönetim Sistemi
YBS	: Yönetim Bilgi Sistemi

ÖZET

Anahtar Kelimeler: Coğrafi Bilgi Sistemi, Yönetim Bilgi Sistemi, Kent Bilgi Sistemi, E-Belediye, Yerel Yönetim.

Günümüz devletleri idari hizmetleri, merkezi yönetim ve yerinden yönetim şeklinde örgütlenerek gerçekleştirmektedirler. Eğer tüm kamu hizmetleri merkezi idare tarafından yürütülüyorsa merkezi yönetimden, merkezi idarenin dışında yer alan ve merkezi idare hiyerarşisine dahil olmayan kamu tüzel kişilerin yürütülüyorsa ademi merkeziyet diye adlandırılan yerinden yönetim veya yerel yönetimlerden bahsedilir.

Yerel yönetimler insanlık tarihi kadar eskiye dayanır. Tarihi seyri içinde hiçbir devlette mutlak merkezi yönetim görülüş değildir. Bazen merkezi yönetim, bazen de yerel yönetim önem kazanmıştır. Modern anlamda ilk yerel yönetim kavramı 1789 Fransız İhtilali sonrasında ortaya çıkmış, demokrasinin gelişmesine paralel bir şekilde gelişim göstererek günümüze kadar gelmiştir. Türkiye’de ise Tanzimat döneminde başlamış, modern anlamda ilk örgütlenmeler cumhuriyetin ilk yıllarında yapılmıştır.

Yerel yönetimleri, amaç ve işlevleri, nitelikleri, uygulama biçimleri gibi çeşitli kriterlere göre gruplara ayırarak incelemek mümkündür. Türkiye’de uygulama açısından hizmet yerinden yönetim (ticaret odaları, üniversiteler vs.) ve yerel yerinden yönetim kuruluşları vardır. Yerel yönetim kuruluşları, İl Özel İdaresi, Köy İdaresi ve Belediyelerdir. Bu kuruluşlardan halka en yakın olarak bilineni ve en fazla hizmet beklenen belediyelerdir.

Belediyeler, beldenin ve belde sakinlerinin mahalli nitelikteki müşterek ve medeni ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuş kamu tüzel kişileridir. Mahalli ve müşterek ihtiyaçlar hem sayıca artmakta hem de zamanla değişim göstermektedir. Müşterek ve medeni ihtiyaçların artması ve değişim göstermesi belediyeleri, hızlı, verimli, kaliteli ve etkin hizmet yapmaya zorlamaktadır.

Günümüzde belediyeler için en hızlı, en verimli, en kaliteli, ve en etkin hizmet yapmanın yolu, gelişen en son teknolojiyi kullanarak, kent ve kentli hakkında oluşturulan kent bilgi sistemi’nin e-belediyeçilik uygulaması ile kentlinin hizmetine sunulmaktan geçer.

SUMMARY

CITY INFORMATION SYSTEM AND E-MUNICIPALITY: A CASE OF BAĞCILAR MUNICIPALITY

Keywords: Geographical Information System, Management Information System, City Information System, E-Municipality, Local Government

Contemporary states manage public services by organising in form of both central government and decentralisation. If all public services are executed by central government, it is called central administration. However, if public services are managed by the outside of central government and public judicial authorities which are outside of central government hierarchy, it is called self-governing which refers to decentralisation or local government.

Local governments are as old as human history. It has not seen an absolute central government in any state during historical process. It has become important sometimes central government or local government. The first modern concept of local government appeared during French Revolution in 1789, it has been in existence in relation to development of democracy until now. This development started during Tanzimat period in Turkey, the first modern organisations realised during the early years of Turkish Republic.

Local government can be classified according to their objectives and functions, quality and application forms. There are service-oriented decentralisation (chamber of commerce and universities etc.) and locally decentralised institutions in Turkey. Local government institutions are Special Provincial Administration, Village Administration and Municipalities. Among them, the most nearby and the main service provider to the public is the Municipalities.

Municipalities which are public entities are established in order to meet common and civic services of city and its citizens locally. Local and common services are both increasing quantitatively and changing in time. This situation is forcing municipalities providing fast, productive, quality and efficient services.

In order to provide the fastest, the most productive, high quality, and the most efficient services, contemporary municipalities must use the latest technology, city information system and e-municipality systems.

GİRİŞ

İnsanlık tarihi esas itibariyle değişimlerin ve gelişmelerin tarihidir. Bundan binlerce yıl önce insanlar göçebe olarak yaşamaktaydı. Tarım yapmanın öğrenilmesi ile birlikte yerleşik yaşamın ilk adımları atılmış oldu. İnsanlar sahiplendiği topraklarda tarım ve hayvancılıkla uğraşmaya başladı. Bu toprakların yakınında yaşayacakları tipte evler inşa ettiler. Bu durum insanların toplu yaşaması sonucunu doğurdu. Toplu yaşama geçilmesiyle birlikte, insanların yaşam biçimi, insanlar arası ilişkiler göçebe hayata göre değişim gösterdi. Bir arada yaşama olgusunun sonucunda köyler, kasabalar ve kentler oluştu. Köy, kasaba ve kentlerin ilk olarak güvenlik ve korunmaya ihtiyaçları vardı. Bu ortak ihtiyaçlara cevap verecek devlet yönetimleri kuruldu.

Tarih boyu çok önemli değişimler gerçekleşmiş ise de sosyoekonomik olarak baktığımızda temel olarak üç evrenin varlığını görmekteyiz. Tarım Çağı, Sanayi Çağı ve Bilgi Çağı. Her çağın devlet yönetimini ele aldığımızda farklı ihtiyaçların ve farklı önceliklerin olduğunu görmekteyiz.

Günümüz devlet yönetimleri kamu hizmetlerinin bir bölümünü merkezi idare tarafından, bir bölümünü de merkezi idarenin dışında yer alan ve merkezi idare hiyerarşisine dahil olmayan kamu tüzel kişileri tarafından yürütmektedir. Kamu hizmetlerinin bu şekilde yürütülmesine yerinden yönetim veya yerel yönetim denir. Uygulama açısından yerinden yönetimi; hizmet yerinden yönetim ve yerel yerinden yönetim olarak ikiye ayırabiliriz.

Türkiye’de yerel yerinden yönetim kuruluşları; İl Özel İdaresi, Belediyeler, ve Köy İdareleridir. Bu kuruluşlar içerisinde halka en yakın olanı ve yaptıklarıyla, yapamadıklarıyla en fazla gündemde olanı belediyelerdir.

Belediyeler; bir beldenin ve belde halkının yerel nitelikteki ortak ve medeni ihtiyaçlarını düzenlemek ve karşılamak amacıyla hizmet veren kamu tüzel kişileridir. Merkezi idareden ayrı, seçimle işbaşına gelen, karar ve yürütme organı ile ayrı malvarlığı ve

bütçeleri olan kuruluşlardır. Anayasanın öngördüğü doğrultuda hazırlanmış olan kanunlar çerçevesinde kurulurlar ve hizmet ederler. Kanunlarla kendilerine verilen görevleri ve bu görevleri yerine getirmek için kamu gücünden kaynaklanan yetkileri vardır.

Belediyeler kanunlarla kendilerine verilen görevleri yerine getirmekle kalmayıp, belde sakinlerinin müşterek ve medeni ihtiyaçlarını karşılayacak her türlü teşebbüste bulunabilirler. Gelişen teknolojiyi kullanarak halka en iyi, en hızlı ve en kaliteli hizmetleri sunmak durumundadırlar. Kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik bunun en iyi örneğidir.

Kent bilgi sisteminin kurulması ile; kent sınırları içindeki mekansal nesnelere ve kentlilere ilişkin, güncel durumdaki sözel ve grafik veriler toplanmakta, yöneticilere güncel verileri kullanarak daha hızlı ve doğru kararlar verme imkanı sağlanmaktadır. Yine kent bilgi sisteminin kurulmasıyla belediyede birimler arasındaki evrak akışı elektronik ortama taşınmakta, evrak takibi kolaylaşmakta, kırtasiyecilik ve bürokrasi azalmakta, verim ve kalite artmaktadır.

E-belediyecilik uygulaması ile, önceden oluşturulmuş olan kent bilgi sistemi alt yapısı kullanılarak belediye hizmetleri interaktif olarak yürütülebilmekte; vatandaşlar bilgisayarının başında, emlak ve çöp vergisi borçlarını öğrenebilmekte, kredi kartıyla ödeme yapabilmekte, ihaleler hakkında bilgi edinebilmekte kısaca belediye hizmetlerini yakından takip edebilmektedir.

Günümüz Türkiye'sinde, merkezi idare e-devlet projelerinin gerekli alt yapısını oluşturarak, kanun ve yönetmeliklerle desteklemelidir. Belediyeler de teknolojinin sunduğu en son imkanları kullanarak kent bilgi sistemi kurmayı ve hizmetleri interaktif ortama taşımayı halkın müşterek ve medeni ihtiyacı kabul edip, gerekli değişimi göstererek bu konuda gerekli adımları atmalıdırlar.

Yukarıda yaptığımız genel açıklamalar dikkate alınarak I.Bölümde; merkezi yönetim ve yerel yönetim tanımlanarak yerel yönetimin uygulama biçimleri olan, hizmet yerinden yönetim ve yerel yerinden yönetim açıklanmıştır. Yerel yönetimlerin genel tarihsel gelişimi ve ülkemizdeki kısa tarihçesi açıklanmış, 1982 Anayasasında yerel yönetimlerle ilgili öngörülen ilkeler üzerinde durulmuştur.

II.Bölümde; yerel yerinden yönetim kuruluşları olan belediye ve belediyecilik kavramları üzerinde durularak, belediye ve belediyeciliğin tanımı yapılmış, ülkemizdeki belediyelerin kurulması, örgütlenmesi ve türleri açıklanmıştır. Ülkemizde Anayasa ve Kanunlarla belediyelere verilen görevler ve bu görevleri yerine getirebilmek için belediyelere tanınan yetkiler açıklanmıştır. Belediyeler görev ve yetkilerini sahip oldukları organlarla yürütürler. Bu nedenle belediyelerin organları olan, belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı ile ilgili bilgiler verilmiştir. Belediyeler görev ve yetkilerini yerine getirirken gelir elde etmeleri ve harcama yapmaları gerekmektedir. Bu nedenle merkezi idareden ayrı mal varlığına ve bütçeye sahiptirler. Bu bölümde belediye gelirleri ve bütçelerine de yer verilmiştir.

III.Bölümde; Belediyelerin hizmet götördükleri coğrafi alan “kent” olarak tanımlandığı için kentin tanımı, özellikleri ve önemi belirtilmiştir. Belediyeler gelişen en son teknolojiyi kullanmak ve bu imkanları kentin ve kentlinin hizmetine sunmak durumundadırlar. Günümüzde bunun en önemli uygulama aracı kent bilgi sistemi kurarak, e-belediyecilik uygulaması ile bu hizmetin kentliye sunulmasıdır. Bu bölümde kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik tanımlanmış, amacı kapsamı ve araçları üzerinde durulmuştur. Bazı örneklerle e-devlet ve e-belediyecilik açıklanmış, bu uygulamaların kente ve kentliye sağladığı değişim incelenmiştir.

IV.Bölümde; kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik uygulamasına örnek olarak İstanbul İli Bağcılar İlçesinde uygulanmakta olan ve Bağcılar Belediyesi tarafından kurulan sistem incelenmiştir. İlk olarak sistemin kurulduğu ilçe olan Bağcılar ve sistemi ilçeye kazandıran Bağcılar Belediyesi kısaca tanıtılmıştır. Sonra sistemin kurulabilmesi için yapılan ön hazırlıklar incelenmiş, ön hazırlığın ardından elde edilen veriler ve bu

verilerin sisteme nasıl entegre edildiği açıklanmıştır. Sistem entegrasyonunun tamamlanmasıyla uygulamaya konulması ve e-belediyecilik olarak kentliye sunulması ele alınmış, bu uygulamanın getirileri ve sağladığı değişim incelenmiştir.

Araştırmamızın amacı; kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik uygulamalarının kent ve kentliye sağladığı değişimi incelemektir. Şöyle ki, belediyeler kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik uygulaması ile kent ve kentliye hem en kaliteli, en verimli ve en etkin hizmeti sunmakta hem de kentlinin sosyal ve ekonomik hayatında değişiklik meydana getirmektedir. Kentlilerin evinde veya ofisinde mekan değişikliği yapmadan ve zamandan tasarruf sağlayarak belediye ile ilgili hizmetlerden yararlanması; kendisine, işine, eşine, çocuklarına ve sosyal aktivitelere daha fazla zaman ayırmasını sağlamaktadır. Yine kentlileri en küçük bir iş için belediyeye gitmek, kuyrukta beklemek gibi streslerden kurtarmakta, bu da kentlilerin daha huzurlu ve daha mutlu bir hayat sürmesine katkı sağlamaktadır.

Sosyal politikalar üretmek halkın refah ve mutluluğunu sağlamak her ne kadar merkezi yönetimlerin görevi ise de, yerel nitelikteki hizmetlerde sosyal politikalar üretmek ve uygulamak yerel yönetimlerin, özellikle belediyelerin görevidir. Bu açıdan bakıldığında kent bilgi sistemi ile, kent ve kentliye ait tüm bilgiler bir merkezde toplandığından, sosyal uygulama amaçlı kararlar çabuk verilebilmekte, uygulamaya zaman kaybı olmaksızın başlanabilmektedir.

Kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik uygulamaları yukarıda saydığımız gibi kent ve kentli ile ilgili değişime neden olmakta ve insanların huzur ve mutluluğunun artmasına neden olmaktadır. Bu nedenle örnek uygulaması ve getirileriyle incelenmiştir.

I.BÖLÜM

1.YEREL YÖNETİM

1.1.Merkezi Yönetim – Yerel Yönetim

Merkezden yönetim, idarenin topluma sunacağı hizmetlerin başkent adı verilen devlet merkezinden ve tek elden yürütülmesidir. Merkezi yönetimde tüm idari hizmetler ve tüm kaynaklar merkezde toplanmıştır. Merkezdeki teşkilatın tüm ülkeye yayılmış teşkilatına ise taşra teşkilatı denir. Taşra teşkilatı merkezin emir ve talimatları doğrultusunda hareket eder ve merkezi yönetimin hiyerarşisine dahildir [Günday, 1998: 28]. Yerinden yönetim yada yerel yönetim ise Yönetim Biliminde “ademi merkezîyet” (decentralization) olarak bilinen bir kavramdır [Keleş, 2000: 19]. Yerinden yönetimde merkezden yönetimin tersine topluma sunulacak bazı idari hizmetler devlet merkezinden ve tek elden değil, merkezi idare teşkilatı içinde yer almayan ve merkezi idare hiyerarşisine dahil olmayan kamu tüzel kişileri tarafından yürütülür. Bu durumda merkezdeki yetkilerin merkezi otoriteden daha az yetkili bir otoriteye aktarılması söz konusudur.

Aktarılan yetkilerden bir kısmı yasamaya ilişkin ise Anayasa Hukuku kapsamına giren siyasal yerinden yönetim kavramı ortaya çıkar. Aktarılan yetkiler şayet yürütmeye ilişkin ise İdare Hukuku kapsamına giren idari yerinden yönetimin bir sonucu olan yerel yönetim kavramı ortaya çıkar [Nadaroğlu, 2000: 12]. Anayasa hukuku kapsamına giren siyasal yerinden yönetim tez konumuzun dışında olup, idare hukuku kapsamına giren yerinden yönetim de uygulama alanı yönünden hizmet yerinden yönetim ve yerel yerinden yönetim olarak ikiye ayrılır.

1.1.1.Hizmet Yerinden Yönetim

Hizmet yerinden yönetimin esası belli bir kamu hizmetinin merkezin dışında bağımsız bir örgüte bırakılmasıdır. Merkezi hiyerarşiye dahil bulunmayan bu örgüt kendi hizmet

alanıyla ilgili konularda yürütme ile ilgili karar alma yetkisine sahiptir. Türkiye’de Üniversiteler, ticaret odaları, TRT ve benzeri kuruluşlar bu kategoriye örnektirler.

1.1.2.Yerel Yerinden Yönetim

Yerel yönetimin en eski uygulama biçimidir. Bu uygulama biçimi insanların toplum halinde yaşamaya başlamaları ile birlikte ortaya çıkan müşterek ihtiyaçlarının karşılanması zorunluluğundan doğmuştur. Yerel yerinden yönetimin esası, bir bölgenin sakinlerine o bölgedeki topluluğun ortak ve genel yararlarını gereğince koruyabilmek için sözü geçen yararları kendi organları vasıtasıyla saptamak ve gereğini yerine getirmek hususunda özerklik verilmesidir.

Yerel yerinden yönetim kuruluşları merkezi idarenin, yani devletin tüzel kişiliğinin dışında yer alan kamu tüzel kişileridir. Bu kuruluşlar ayrı tüzel kişiliğe sahip olduklarından kendilerine özgü bir iradeye sahip olup, devletten ayrı mal varlıkları ve bütçeleri mevcuttur. Ayrı bütçeye sahip olmaları mali özerkliğe de sahip oldukları anlamına gelir. Bunun sonucu olarak mahalli müşterek ihtiyaçların gerektirdiği harcamaları yapmak ve bu harcamalar için gerekli olan gelirleri tarh ve tahsil etme yetkileri de vardır. Bu kuruluşta çalışan personel merkezi idarenin hiyerarşisine dahil değildir.

Yerel yönetim kuruluşlarının kurucuları, bu kuruluşların hizmet gördükleri yörenin seçmenleridir. Zira yerel yerinden yönetim, belirli bir yörede oturanlara salt o yörede oturdukları için ortaya çıkan ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tanınan bir özerkliği ifade etmektedir. Bu nedenle organları hizmet götürdükleri yörenin seçmenleri tarafından belirlenir.

Bu yetkilerin kullanılması her ülkenin kendi hukuki, sosyal ve ekonomik şartlarına tabi olarak değişik ölçülerde sınırlandırılmıştır. Ayrıca tüm ülke menfaatini korumakla görevli olan merkezi idarenin yerel yönetimler üzerinde denetim yetkisi de vardır.

Ancak bu denetim hiyerarşik bir yetki olmayıp, daha esnek bir özelliğe sahip olan idari vesayet (tutelle administrative) adı verilen özel bir denetim türüdür [Günday, 1998: 40].

1.2.Yerel Yönetimin Tarihsel Gelişimi

Bugün yerel yönetim, kent yönetimi, belediye, kent yada komün denildiğinde daha çok, yerel bir topluluğa kamu hizmetlerini sağlayan kuruluşlar akla gelmektedir. Oysa tarihsel gelişim içinde ilk yerel yönetimler, antik çağda askeri örgütlenme, ulusal savunma, suçluların yakalanıp cezalandırılması gibi günümüzde merkezi yönetime bırakılmış olan görevleri yapıyorlardı. İlk çağlarda devlet anlayışının doğal gereği merkeziyetçiliğin çok daha hakim olduğu söylenebilir.

Bugüne kadar hiçbir devlet tarihinde, kelimenin mutlak anlamıyla tam bir merkeziyetçilik görülmuş şey değildir. Günümüzde ise ne kapitalist ne de sosyalist ülkelerde böyle bir şey söz konusudur. Bugün için tek bir komünden oluşan Monako Prenslığında dahi yetkiler prenslik ile belediye arasında paylaşılmaktadır [Nadaroğlu, 2000: 21].

Ortaçağda hükümdarlar, kendi denetimi altındaki alanlar genişledikçe otoritesini her yerde geçerli kılacak yerel yardımcılara ihtiyaç duymuştur. Bu ihtiyacı yerel derebeyler karşılamış, hükümdar adına iktidar yetkilerini kullanmışlardır. Siyasal plandaki bu değişiklik giderek merkeziyetten yerinden yönetime geçiş sonucunu doğurmuştur. Yeni çağlarda feodalitenin yıkılmasıyla merkeziyet yeniden ön plana çıkmıştır. Ancak bu kolay olmamış, özellikle orta ve batı Avrupa'da birçok savaflara girişmek ve kan dökmek gerekmiştir [Varcan, 2000: 13].

Günümüzde, komün de denilen yerel yönetimlerin idari açıdan özerk, tüzel kişiliğe sahip, mali özerkliği olan kurumlar olması gerektiği genellikle kabul edilmektedir. Bu niteliklere sahip yerel yönetim birimlerinin ortaya çıkması çok uzun zaman almıştır. Nitekim, belediye terimi ilk kez, 1789 tarihli Fransız Kurucu Meclisinde kullanılmış, İngiltere'de de belediye tüzel kişiliklerinin (municipal corporations) ilk kez 1835 tarihinde gerçekleştirilen düzeltimler sırasında kurulduğu görülür [Keleş, 2000: 33].

Demokrasi döneminde durum değişmiş, İtalya, Fransa ve Türkiye gibi bazı ülkeler genel çizgileri itibariyle kendi bünyelerine uygun düşen yumuşatılmış merkeziyet sistemini, İngiltere ve İskandinav Ülkeleri gibi diğer bazıları ise yerinden yönetim sistemini benimsemişlerdir.

1.3.Yerel Yönetimin Türleri

Yerel yönetimler, amaç ve işlevlerine göre genel amaçlı ve özel amaçlı olarak ikiye ayrılır. Genel amaçlı yerel yönetimler bir topluluğun yerel nitelikteki tüm ihtiyaçlarını karşılamakla görevlendirilmişlerdir. Türkiye ve Fransa'daki belediyeler örnek olarak gösterilebilir. Özel amaçlı yerel yönetim birimleri ise yalnız bir kamu hizmetinin görülmesi için kurulmuşlardır. Bunlara örnek olarak Amerika Birleşik Devletlerindeki okul kuruluşları olan School Boards'lar gösterilebilir.

Yerel yönetimler, nitelikleri açısından temsil ilkesine dayanan ve temsil ilkesine dayanmayan olarak ikiye ayrılır. Temsil ilkesine dayalı yerel yönetimlerin karar organları seçimle oluşur. En tipik örnekleri demokratik ülkelerdeki belediyelerdir. Temsil ilkesine dayanmayan yerel yönetimlerin organları atamayla oluşur. Demokrasi geliştikçe bu tür yerel yönetim birimleri azalmaktadır. Bu gruptaki yerel yönetim birimleri, posta hizmetleri, iç güvenlik gibi özel amaçlı kurulmuş yerel birimlerdir.

Yerel yönetimler, tekdüze birimlerden oluşanlar ve ayrımlı birimlerden oluşanlar olarak da ikiye ayrılır. Tekdüze yönetim birimlerinde yasalar önünde hak, yetki, görev ve sorumlulukları yönünden hiçbir ayırım yoktur. Türkiye'de Büyükşehir belediyeleri hariç belediyeler buna örnektir. Ayrımlı birimler ise aralarında, yetki, görev, gelir vs. gibi yönlerden yasalarla konulmuş ayrımların bulunduğu birimlerdir. Kanunlar önünde kimileri az, kimileri çok yetkiye sahiptir. Buna örnek olarak bazı ülkelerde kentsel ve kırsal birimlere tanınan yetkiler gösterilebilir. [a.g.e.].

1.4.Türkiye’de Yerel Yönetimler

1.4.1.Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Kısa Tarihçesi

Türkiye’de yerel yönetimlerin tarihi batı ülkelerine göre pek eskilere gitmemektedir. Osmanlı döneminde 1839 Tanzimat Fermanı’nı izleyen dönemde gelişmeye başlamış ve esas itibariyle 1854 Kırım Savaşı sonrasında ilk belediye yönetimi kurulmuştur. Günümüzde yerel yönetim denildiğinde, idare hukukunda öngörülen hukuki niteliklere sahip kuruluşlar anlaşılmaktadır. Bu niteliklerin en önemlileri, kamu tüzel kişiliğine ve seçimle işbaşına gelen karar organına sahip olmalarıdır. Batıda bu niteliklere sahip yerel yönetimlerin 1789 Fransız Devriminden sonra kurulmaya başlandığı görülmektedir. Türkiye’de ise yukarıdaki niteliklere sahip yerel yönetimlerin kurulması cumhuriyetin ilk yıllarına rastlamaktadır.

Osmanlı imparatorluğu döneminde 1854 öncesi idari yapı içinde sadece yerel hizmetleri görmekle yükümlü bir birim yoktu. Nedeni Osmanlı İmparatorluğunun kendine özgü idari yapısı, toprak rejimi, maliyesi vakıf düzeni ve kadılık kurumudur. İdari sistem merkez ve taşra teşkilatı olarak ikiye ayrılıyordu. Taşra teşkilatında sadrazamın temsilcisi durumunda olan beylerbeyi ve beylerbeyine bağlı sancakbeyleri bulunuyordu. Beylerbeyi yürütme ile ilgili kararlar alabiliyor, vergi toplayabiliyor ve harcama yapabiliyordu. Sancakbeyi ise kendi bölgesi bakımından tam yetkiliydi. O dönemde ulaşım ve haberleşme imkanlarının çok kısıtlı oluşu merkezi yönetimi yetki genişliği esasına ağırlık vermek zorunda bırakmıştır.

Yerel hizmetlerin bazılarını vakıflar, bazılarını esnaf odaları, bazılarını da gönüllü kuruluşlar gerçekleştiriyordu. Kadılar, yargının yanı sıra esnafın denetlenmesi, cezalandırılması ve narh işleri gibi hususlarda da görevlendirilmişlerdi [a.g.e.:124-125]. Köylerde ise topluca bir arada yaşama bilincinin oluşturduğu bir yerel yönetim geleneği bulunmaktaydı.

Kırım Savaşının ardından 1855 yılında İstanbul’da ilk belediye kuruldu. Belediye örgütünün başında merkezce atanan şehremini (belediye başkanı) bulunuyordu. 12

kişiden oluşan bir şehir meclisi vardı. Şehir meclisine şehremini başkanlık ederdi. Şehremininin iki yardımcısı bulunur, bunlar da meclisin doğal üyesi sayılırlardı. Diğer meclis üyeleri ise İstanbul'da oturan her sınıf Osmanlı tebaasından ve esnafın mutemet (güvenilir) ve muteber (saygın) olanlarından atama yoluyla oluşturuluyordu. 1858 yılında İntizamı Şehir Komisyonu'nun önerisiyle Beyoğlu ve Galata semtlerini içine alan Altıncı Daire-i Belediye kurulmuştur.

1869 yılında çıkarılan Dersaadet İdare-i Belediye Nizamnamesi ile belediye örgütü Beyoğlu ve Galata dışında tüm İstanbul'a yaygınlaştırılmış ve İstanbul Şehreminliği kurulmuştur. Beyoğlu-Galata modeline benzer çeşitli semtlerin yerel yönetiminden sorumlu 14 daire daha kurulmuştur. Bu dairelerin sayısı 1877 yılında çıkarılan Dersaadet Belediye Kanunu ile 20'ye çıkarılmıştır.

1908 yılında 2.Meşrutiyetin ilanından sonra; 1912 yılında Dersaadet Belediyesi Hakkında Geçici Kanun çıkarılmış, bu kanunla belediye daireleri kaldırılmış, yerine belediye şubeleri konulmuştur. Bu yapı halen yürürlükte olan 1930 tarih ve 1580 Sayılı Belediye Kanunu çıkıncaya kadar devam etmiştir [Gökaçtı, 1996].

İstanbul dışında da belediye örgütü kurma girişimleriyle karşılaşılır. 1870 tarihli İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi; vilayet, sancak ve kazalarda belediye örgütü kurulmasını zorunlu kılmıştır. Yine 1876'da hazırlanan Vilayet Belediye Kanunu her kent ve kasabada birer belediye örgütü kurulmasını öngörmüştür.

Belediyeler gibi birer yerel yönetim birimi olan İl Özel İdareleri de belediyelerle paralel olarak gelişim sürdürmüştür.

Kısacası cumhuriyet dönemine kadar, yerel hizmetler, bireyin içinde yer aldığı, sorumluluğu paylaştığı, hatta bizzat yönetime katıldığı özerk birimlerce yapılmamış, her şey merkezi yönetimden beklenmiştir.

1.4.2.Yerel Yönetimlerle İlgili Anayasa’da Öngörülen İlkeler

1982 Anayasası’nın “Mahalli İdareler” başlığını taşıyan 127. Maddesi şu şekildedir:

“Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir.

Mahalli idarelerin kuruluşu ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir.

Mahalli idarelerin seçimleri, Anayasanın 67nci maddesindeki esaslara göre beş yılda bir yapılır. Kanun büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirebilir.

Mahalli idarelerin seçilmiş organlarının, organik sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Ancak görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahalli idare organları veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı, geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir.

Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir.

Mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile,kendi aralarında Bakanlar Kurulu’nun izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır.”

Bu maddenin incelenmesinden yerel yönetimlerle ilgili şu sonuçları çıkarabiliriz.

- ✓ Türkiye’de yerel yönetimler deyiminin kapsamına il özel idareleri, belediyeler ve köyler girmektedir. Anayasanın ifadesinde il özel idaresi deyimini geçmemekte ancak, il halkının müşterek mahalli ihtiyaçlarını karşılayacak kamu tüzel kişiliğinin İl Özel İdaresi olduğu bir başka kanunda açıkça belli edilmiştir.
- ✓ Yerel yönetimler kamu tüzel kişiliğine sahip anayasal kuruluşlardır.
- ✓ Yerel yönetimlerin karar organları seçimle işbaşına gelir.
- ✓ Yerel yönetimlerin kuruluşu, yetkileri ve görevleri ile ilgili çıkarılacak kanunlar yerinden yönetim ilkesine uygun olmak zorundadır.
- ✓ Büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri oluşturulabilir.
- ✓ Yerel yönetimlerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanma ve kaybetmeleri yargı denetimine tabiidir.
- ✓ Seçilmiş yerel yönetim organlarını veya bu organların üyelerini, geçici bir önlem olarak, İçişleri Bakanı görevden alabilir. Ancak bu işlem görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan üyeler hakkında yargının vereceği kesin hükme kadar uygulanır.
- ✓ Merkezi yönetim anayasa ve kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde yerel yönetimler üzerinde idari vesayet yetkisine sahiptir.
- ✓ Yerel yönetimlere görevleriyle ilgili orantılı gelir kaynakları sağlanır.

Anayasanın 127. Maddesinde belirtilen yerel yönetimler İl Özel İdaresi, Belediye ve Köylerdir. İl Özel İdaresi ve Köyler araştırmamızın dışında olup, Belediyeler hakkında kısa bilgi verilecektir.

II. BÖLÜM

1.BELEDİYE VE BELEDİYECİLİK KAVRAMI

1.1. Belediye'nin Tanımı

Tanzimat'la birlikte kullanılmaya başlanan ve Tanzimat reformcularıyla bütün şark dillerine kazandırılan [Gökaçtı, 1996: 10]. belediye terimi Osman Nuri Bey'in meşhur Mecelle'sinde, günümüz Türkçe'siyle "ortak menfaatler ve karşılıklı ihtiyaçların zorlaması ile bir beldede oturan halkın, beldelerine ve dolayısıyla kendilerine ait meseleleri, hükümetin kanunla belirttiği sınır ve sorumluluk dairesinde seçmiş oldukları vekilleri vasıtası ile halletmeleri" şeklinde tanımlanmıştır [Ergin, 1338: 1.C.1]. Bir başka tanıma göre [Sami, 1317: 301] "bir şehrin umumi işleri ile sair ihtiyaçlarına bakan idare"dir. Bu tanımlara göre bir yerde belediye olabilmesi için veya en azından bir belediye hizmetinin görülebilmesi için yerleşik ve toplu yaşama düzeninin olması gerekmektedir. Köy dışında kalan bu yerleşim alanlarının yerel bazdaki hizmetlerinin ifasını ifade eden belediye kelimesinin etimolojik açıdan kökü belde ve bilad kelimeleri ile bağlantılıdır [Ortaylı, İlber, 1992: 5.C.398]. Bugün bizim bir yerel yönetim birimi karşılığı olarak kullandığımız belediye kelimesinin kökünü oluşturan "belde" kelimesi Arapça'da kent kelimesinin karşılığı olarak kullanılmaktadır.

Belediyelerle ilgili en geniş tanım 1930 tarih ve 1580 Sayılı Belediye Kanununda yapılmış ve Kanunun 1. Maddesinde: "Belediye, beldenin ve belde sakinlerinin mahalli mahiyetteki müşterek ve medeni ihtiyaçlarını tanzim ve tesviye ile mükellef hükmi bir şahsiyettir." şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanımdan yola çıkarak belediyeciliği; "beldenin ve belde sakinlerinin yerel nitelikteki ortak ve medeni ihtiyaçlarının kamu tüzel kişisi olan belediyelerce düzenlenmesi ve yerine getirilmesidir." şeklinde tanımlayabiliriz. Yerel halkın ortak ve kentle ilgili gereksinmelerini düzenlemek ve karşılamak belediye tüzel kişilerini gereği gibi örgütlemekle olur [Keleş, 2000:202].

1.2.Belediyelerin Örgütlenmesi ve Personeli

Belediyelerin örgütlenmesi, hem üniter devletler ile federal devletler arasında hem de üniter ve federal yapıya sahip olan devletlerin kendi aralarında, kuruluş, tür, görev ve yetki gibi bakımlardan farklılık göstermektedir. Türkiye’de, Belediye Kanununda belediyelerin kamu tüzel kişileri olduğu belirtilmektedir. Kamu tüzel kişiliklerinin örgütlenmesi ise Anayasanın öngördüğü doğrultuda kanun, tüzük ve yönetmeliklerle gerçekleştirilir.

Belediyelerle ilgili ilk yasal düzenleme ve ilk belediye örgütünün kuruluşu 2 Zilhicce 1271 (16 Ağustos 1854) tarihli resmi tebliğ ile gerçekleşmiş, bu düzenleme ile İhtisab Nezareti kaldırılmış yerine İstanbul Şehremaneti İdaresi kurulmuştur. Bu tarihten günümüze kadar belediyeler konusunda birçok düzenlemeler yapılmıştır [Nadaroğlu, 2001: 197-206].

Günümüzde belediyeler 3 Nisan 1930 Tarih ve 1580 Sayılı Belediye Kanunu ve 1984 yılında yürürlüğe giren 3030 Sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanunu ile düzenlenmiş bulunmaktadır. Kanunlar belediye idaresinin genel statüsünü belirlemektedir.

1580 Sayılı Kanunun 88. Maddesinde belediye idaresindeki belli başlı daire ve birimleri ve bunların başındaki amirleri şöyle saymaktadır. Yazı işleri müdürü veya başkatip, hesap işleri müdürü veya muhasebeci, sağlık işleri müdürü, baştabip veya tabip, baytar müdürü, baş baytar veya baytar, fen işleri müdürü, baş mühendis veya mühendis, teftiş heyeti müdürü, baş müfettiş veya müfettiş. Ayrıca her bir belediyede lüzumu halinde zat ve hukuk işleri müdürleri veya müşavir avukat bulunur. Bunların emri altında ise lüzumu kadar yazı ve hesap, fen, sağlık, idare, belediye zabıtası ve itfaiye memurları ile müstahdem ve işçi bulunur. Nihayet her bir belediyede lüzumu kadar belediye başkanı yardımcısı da vardır.

Belediye personeli, kural olarak belediye başkanınca atanır. Ancak bu atama işlemlerinin meclisin ilk toplantısında onun onayına sunulması gerekir. Belediye görevlileri, çalışma şartları, aylık emeklilik, vs. gibi özlük hakları bakımından devlet memurları ile aynı statüye tabi tutulmuşlardır.

Büyük belediyeler; su, ulaştırma, havagazı, vs. gibi hizmetleri yürütmek üzere kurulan ve kamu tüzel kişisi olan yerel hizmet yerinden yönetim kuruluşlarına da sahiptirler. Küçük belediyelerde ise bu tür hizmetler döner sermayeli veya özel ödenekli işletmeler tarafından yürütülmektedir.

1.3.Belediye Türleri

Ülkemizde belediyelerin 3 Nisan 1930 Tarih ve 1580 Sayılı Belediye Kanunu ve 1984 yılında yürürlüğe giren 3030 Sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanunu ile düzenlenmiş olduğunu belirtmiştik. Bu iki kanunun incelenmesinden ve uygulamadaki örneklerinden hareketle 1984 yılından bu yana halka hizmet vermeye çalışan 4 ayrı belediyenin varlığından söz edebiliriz.

Olağan Belediyeler: Büyükşehir Belediyelerinin bulunmadığı iller ile bu illerin ilçelerinde ve diğer beldelerde kurulmuş olan belediyelerdir. 1580 Sayılı Kanuna tabidirler. Örnek: Giresun Belediyesi (il merkezi), İnegöl Belediyesi (ilçe belediyesi), Alanyurt Belediyesi (belde belediyesi).

Büyükşehir Belediyeleri: Belediye sınırları içinde birden fazla ilçe bulunan şehirlerde kurulmuş olan belediyelerdir. 3030 Sayılı Kanuna tabidirler. Ancak bu kanunda öngörülmeven hususlarda 1580 Sayılı Kanuna tabidirler. Örnek İstanbul Büyükşehir Belediyesi.

Büyükşehir Belediyeleri Sınırları İçindeki İlçe Belediyeleri: Bu Belediyeler de aynen Büyükşehir Belediyelerinin tabi olduğu kanunlara bağlı olarak hizmet üretmektedirler. Örnek: Kadıköy Belediyesi, Bağcılar Belediyesi.

Alt Belediyeler: Bir yerde Büyükşehir Belediyesi kurulmak istendiğinde önce ilçe belediyesi işlevini görecek olan ilçesiz birden fazla alt belediye kurulmakta ve hemen arkasından Büyükşehir Belediyesi uygulamasına geçilmektedir. Bu alt belediyeler de hem 1580 Sayılı Kanuna hem de 3030 Sayılı Kanuna tabidirler [Varcan, 2000: 156].

1.4.Belediyelerin Kurulması

1580 Sayılı Kanununun 4.5.1960 gün ve 7469 sayılı kanun ile değişik 7.maddesi uyarınca bir köyde belediye kurulabilmesi için, o köy nüfusunun son nüfus sayımına göre 2000'den fazla olması gerekir. İl ve ilçe merkezi olan yerlerde ise, nüfuslarına bakılmaksızın mutlaka bir belediye idaresinin kurulması istenilmektedir.

Nüfusu 2000'i geçen ve köy tüzel kişiliğine sahip bir yerde belediye kurulabilmesi için, köy ihtiyar meclisinin bir tutanakla veya seçmenlerin en az yarısından fazlasının o yerin en büyük mülkiye amirine başvurmaları gerekir. Bir başka yol valinin o yerde belediye kurulmasına gereklilik duymasıdır. Son nüfus sayımında nüfusun 2000'i aştığını gösteren ve nüfus müdürlüğünden alınan belgenin başvuruya eklenmesi gerekmektedir.

Başvuruyu takiben köyün bağlı bulunduğu il veya ilçe seçim kurulu valinin talebi üzerine, seçmenleri oy vermeye davet eder. Seçim tutanağı valiye sunulur. Tutanağı alan vali konuyu il genel meclisine götürür. Meclis, kurulması istenen belediyenin gelirlerinin yerel hizmetleri gerçekleştirmeye yetip yetmeyeceğini inceler ve belediye kurulması ile ilgili önerinin faydalı olup olmayacağı konusundaki görüşünü belirler. Meclis kararı valinin de görüşü ile İçişleri Bakanlığı'na sunulur. İçişleri Bakanlığı

dosyayı Danıştay'a sunar. Danıştay'ın kararı ve Müşterek Kararname ile belediye kurulur [Keleş, 2000: 202].

1.5.Belediyelerin Görev ve Yetkileri

Görev ve hizmetler yönünden bütün dünyada başlıca üç ilkenin uygulandığı görülmektedir. 1) Genellik ilkesi; bu ilkeye göre belediyeler kanunların yasaklamadığı veya başka yönetimlere bırakılmayan bütün hizmetleri görmeye yetkilidirler. Örnek: Almanya ve Hollanda 2) Yetki ilkesi; bu ilkeye göre, belediyeler görmek istedikleri her yeni hizmet için merkezi yönetimden izin almak zorundadırlar. Örnek: İngiltere 3) Liste ilkesi; bu ilkeye göre ise belediyelerin yapacağı hizmetler kanunlarla sıralanmıştır. Ülkemizde durum budur [a.g.e.: 214].

Ancak 1580 Sayılı Kanununun 19. Maddesinin 1. Fıkrasında şöyle bir hüküm vardır. “Belediye idareleri kanunun kendilerine tahmil ettiği vazife ve hizmetleri ifa ettikten sonra, belde sakinlerinin müşterek ve medeni ihtiyaçlarını tesviye edecek her türlü teşebbüsâtı icra ederler.” Bu madde hükmüne göre belediyeler, öncelikle kendilerine kanunla verilen görevleri yerine getirecekler, sonra da belde sakinlerinin ortak ve medeni ihtiyaçlarını giderecek her türlü girişimde bulunabileceklerdir [Nadaroğlu, 2001: 215].

1580 Sayılı Belediye Kanununun 15. Maddesinde, belediyelerin görevleri maddeler halinde sayılarak “liste usulü” benimsenmiş, ancak 19. Madde ile de “genellik ilkesi” getirilerek yerine getirilecek hizmetlerin sınırlandırılmasının önüne geçilmiştir. Nitekim tezimizin konusunu teşkil eden kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik” konusunun kanunun çıktığı dönemde akla gelmesi bile mümkün değildi. Günümüzde ise belde sakinlerinin mahalli müşterek ve medeni ihtiyacı durumundadır. Gelecekte ise kanımızca bir kent için olmazsa olmaz durumunda olacaktır.

1.5.1.Görevleri

Belediye İdarelerinin görevleri 1580 Sayılı Belediye Kanununun 15. Maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre; belediyeler belde ve belde halkının sağlık, selamet, ve refahını sağlamak, düzenini ihlalden korumak amacı ile çeşitli faaliyet ve hizmetleri yapmakla görevlidirler.

1580 Sayılı Belediye Kanununun 15. Maddesinde bu görevler 76 bent halinde sıralanmıştır. Bu görevlere daha sonra 77. olarak 2678 Sayılı Kanunla hayvan kesim yerleri ile ilgili bir görev daha eklenmiştir [a.g.e.: 214]. Ancak belediyelerin yapması gereken hizmet ve faaliyetler burada sayılanlarla sınırlı değildir. Yine 15. Madde de öteki kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile belediyelere başka görevler de verilebileceği belirtilmektedir.

Kanunda 77 adet görevden bir kısmı tüm belediyeler için zorunlu, diğerleri ise belediye gelirlerine göre dilimler halinde belirlenmiş; gelirleri 50.000, 200.000, ve 500.000 liradan yukarı olanlar için zorunlu ve son olarak bütün belediyeler için isteğe bağlı görevler şeklinde sıralanmıştır. Burada belirtilen rakamlar yıllar geçtikçe küçük kalmış ve bu görevlerin çoğu bütün belediyeler için zorunlu hale gelmiştir [Keleş, 2000: 215-221]. İsteğe bağlı görevleri, belediye meclisleri lüzum ve ihtiyaç gördükleri takdirde mecburi görevler arasına alabilmektedirler [Gökçeer: 1997:335]. Örneğin: Belediye meskenlerini kiraya vermek ve satmak.

Belediyelerin görevlerini özetleyerek şöyle sıralayabiliriz [Kaya, 2003b: 58].

- ✓ **Bayındırlık Görevleri:** Belde halkının içinde yaşadığı çevrenin iyileştirilmesi, imar düzenlemelerinin yapılması, su, kanalizasyon, yol, cadde, garaj, pazaryeri, park ve dinlenme alanları gibi tesislerin yapılmasını içermektedir.

- ✓ **Koruyucu Görevler:** Halka açık yerlerin temizliği, burada satılan gıdaların kontrolü, çevre temizliği, halkın mal ve can güvenliğini sağlayacak itfaiye hizmetlerinin sunulmasıdır.
- ✓ **Sosyal Görevler:** Yaşlı ve kimsesizlerin korunması için gerekli tesislerin kurulması, kütüphane, sağlık tesisleri, spor tesisleri, hayvanat bahçesi, hamam ve halk plajlarının kurulması gibi görevlerdir.
- ✓ **Düzenleyici Görevler:** Beldenin yapılaşmasına yön vermek amacıyla imar planları yapmak ve uygulamak, bina ve işyerlerine ruhsat vermek, bazı yiyecek maddelerinin fiyatlarını ve etiketlerini kontrol etmek gibi görevlerdir.
- ✓ **Toplu Taşıma Görevleri:** Şehir içi ulaşım belediyelerin temel görevlerinden olup, bizzat kendisi yapabildiği gibi kendi gözetim ve denetimi altında özel sektöre de yaptırabilmektedir.

Merkezi yönetim kurumlarını, küreselleşmenin getirdiği yeni sorumlulukları ve artan dış ilişkiler ile kamu hizmetlerine ilişkin genel stratejileri geliştirmeleri ve performansa dayalı denetim görevlerini daha iyi yürütebilmeleri için, gereksiz yüklerinden arındırılmasına ve hareket kabiliyetinin güçlendirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır [Eryılmaz, 2003: 4-15] Bu açıdan bakıldığında, Kamu Yönetimi Reformu ve Mahalli İdareler Yasa Tasarısı ile bazı görevlerin mahalli idarelere, özellikle belediyelere devredilmesi hedeflenmektedir [Bem-Bir-Sen:2003].

1.5.2.Yetkileri

Belediyelerin yetkileri, kendilerine verilen görevleri yerine getirmek için belediyelere tanınan ve kamu gücünden kaynaklanan üstünlük ve ayrıcalıklardır. Belediyelerin

görevlerini yerine getirebilmek için sahip oldukları belli başlı yetkiler şunlardır (1580 S.K.md.19):

- ✓ Beldenin ve belde halkının sağlık, selamet, ve refahını temin ve beldenin düzenini ihlalden korumak amacıyla emirler vermek, yasaklar koymak, ve bunları uygulamak, emir ve yasaklara karşı gelenleri cezalandırmak (Zabıta Yetkileri).
- ✓ Kanunlar çerçevesinde belediye vergi ve resimlerini tarh, tahakkuk ve tahsil etmek, gerektiğinde cebri icra usulünü uygulamak.
- ✓ Havagazı ve su tesisatı kurmak, işletmek, ve bu hizmetlerle ilgili kırk yıl süreyi aşmamak şartıyla imtiyazlar vermek.
- ✓ Belediye sınırları içinde ulaşımı sağlamak maksadıyla tramvay, trolleybus, otobüs ve vapur gibi nakil vasıtalarını işletmek veya özel teşebbüslerle ortaklık kurarak, imtiyaz vererek veya ruhsat usulü ile bu hizmetleri gördürmek.
- ✓ Kamulaştırma yapmak.
- ✓ Tasdikli imar planlarının uygulanması için yapılacak kamulaştırma bedellerinin ödenmesine veya imar planına uygun olarak yapılacak tesislerin meydana getirilmesine tahsis olunmak üzere Türkiye Emlak Bankası kefaletiyle en çok yirmi yılda itfa olunmak üzere istikraz tahvilleri çıkarmak.

Belediyeler bunlardan başka hizmetlerini yerine getirmek için tüzel kişi sıfatıyla, taşınır ve taşınmaz mallar satın almaya, satmaya, kiralamaya, kiraya vermeye, emanet para almaya ve vermeye, bağış kabul etmeye, özel hukuk sözleşmesi yapmaya yetkilidirler.

1.6.Belediyelerin Organları

Belediye idarelerinin üç organı vardır. Bunlar; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır. Bunlardan belediye meclisi (city council – municipal assembly – municipal council – assemblee municipale – conseil municipal – conseil communal) ve belediye encümeni (city management board – board of municipality – commission municipale) görüşme ve karar organları, belediye başkanı (belediye reisi – şehremini – mayor – maire) ise yürütme organıdır [Giritli, 2001: 66].

1.6.1.Belediye Meclisi

Oluşumu : Belediye idaresinin en yüksek görüşme ve karar organıdır. Belediye Meclisleri 19.7.1963 tarih ve 307 Sayılı Kanununun yayınlanmasına kadar çoğunluk sistemine göre seçiliyordu. 1963 yılından itibaren nisbi temsil yöntemi uygulanmaktadır. Siyasal partiler aldıkları oy oranlarına göre, belediye meclislerinde üye bulundurma haklarına sahiptir. 1984 yılı seçimlerinde nisbi temsil sistemi yanında baraj sistemi de getirilmiştir. Seçimler beş yılda bir yapılır. Üye sayısı ise 18 Ocak 1984 tarih ve 2972 Sayılı Mahalli İdareler ve Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 5. Maddesinin (b) bendine göre ve son nüfus sayımı sonuçlarındaki nüfus dilimlerine göre belirlenmektedir. Bu kanuna göre üye sayısı 9 ile 55 arasında değişmektedir [Keleş, 2000: 224].

2972 Sayılı kanun hükümlerine göre, belediye meclisine üye olabilmek için, 25 yaşını bitirmiş olmak, seçimin başlangıcından itibaren en az 6 aydan beri o beldede ikamet ediyor olmak gerekir (Bu şart 7.8.1988 tarih ve 3469 Sayılı Kanun (Madde Ek geçici 8). 26 Mart 1989 seçimleri için; 27.12.1993 Tarih ve 3959 Sayılı Kanun ile de 27 Mart 1994 yerel seçimleri için kaldırılmıştır). Bunların yanı sıra 2839 Sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11. Maddesinde sayılan sakinleri de taşımamak gerekir. Belediye meclisi üyeliği, yasama üyeliği, il genel meclisi üyeliği, ve köy muhtarlığı ile aynı

kişide birleşemez. Ana, baba, büyükanne ve büyükbaba, evlat, torun, ve kardeş, karı-koca ve bu derecedeki sıhri hısımlar aynı mecliste birleşemezler.

Belediye meclisine belediye başkanı başkanlık eder. Belediye meclisi her Ekim ayı toplantısında üyeleri arasından iki başkan vekili ve yeteri kadar katip seçer. Belediye başkanının toplantıya katılmadığı durumlarda birinci başkan vekili o da yoksa ikinci başkan vekili toplantıya başkanlık eder.

Toplantıları : Belediye meclisi toplantıları, olağan ve olağanüstü olmak üzere iki türdür. Olağan toplantılar, Ekim, Şubat ve Haziran aylarında olmak üzere yılda üç defadır. Toplantı süreleri, bütçenin görüşülmesine rastlayan toplantı en çok 30 gün, diğer toplantılar ise en çok 15 gündür. Bu süreler içinde işler bitmezse vali toplantı süresini en çok 15 gün uzatarak sebeplerini İçişleri Bakanlığı'na bildirir. Belediye başkanı acil ve önemli işler için belediye meclisini olağanüstü toplayabilir. Ayrıca üyelerin en az üçte ikisinin önerisi, veya valinin gerekli görmesi halinde de meclis olağanüstü toplantıya çağrılabilir.

Belediye meclisi, üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar alır. Meclis toplantıları açıktır. Başkan veya üyelerden birinin teklifi üzerine meclis gizli celse yapılmasına karar verebilir.

Belediye meclisi olağan ve olağanüstü toplantı zamanı ve yeri dışında toplanır, kanunen kendisine verilen görevleri süresi içinde yapmaktan kaçınır, veya siyasal meseleleri müzakere eder, yada siyasal temennilerde bulunursa içişleri bakanının bildirisine Danıştay tarafından fesh olunur. Bu durumda yeni bir belediye meclisi seçimi yapılır. Yeni seçilen meclis eskisinden kalan süreyi tamamlar.

Görevleri: 1580 Sayılı Kanununun 70. Maddesine göre belediye meclisi belli başlı olarak aşağıdaki işleri müzakere eder ve karara bağlar:

- ✓ Belediye Bütçesi, ve kesin hesabının görüşülüp karara bağlanması.
- ✓ 1580 Sayılı Belediyeler Kanununun 15.maddesinin 31 ve 32. bentlerinde sayılmış bulunan beldenin sokak ve meydanlarını, tanzim etmek, ağaçlandırmak görevleri ile beldenin lağım ve çukurlarını inşaat ve tamir etmek veya ettirmek görevini yerine getirmek için, yapılacak iş programlarını kabul etmek.
- ✓ Bütçe değişikliği, ek tahsilat veya fasıldan fasıla aktarma yapılmasına karar vermek.
- ✓ Belediye resim ve vergilerine ait tarifeleri kabul etmek.
- ✓ İkras ve istikraza karar vermek.
- ✓ Belediyeler tarafından yerine getirilen hizmetler karşılığında alınacak ücretlere ilişkin tarifeleri kabul etmek.
- ✓ Önemli kira sözleşmelerinin yapılmasına izin vermek.
- ✓ 3194 Sayılı Kanun gereğince beldenin imar planını kabul etmek.
- ✓ Kolluk hizmetlerine (Belediye zabıta yönetmeliği) ilişkin yönetmelikleri görüşüp onaylamak.
- ✓ Belediyeye ait kamu mallarının bir hizmete tahsisi cihetinin değiştirilmesi ya da özel mallar haline getirilmesine karar vermek.
- ✓ Kamu hizmeti imtiyazı vermek,

Belediye meclisinin görevlerini burada sayılanlarla sınırlı tutamayız. Burada sayılanları müzakere edip karara bağladığı gibi, belediyenin görev alanı içine giren ve diğer belediye organlarına bırakılmamış olan her türlü konuyu görüşebilir ve karara bağlayabilir.

Belediye meclisinin kararı kural olarak vesayet denetimine tabii değildir. Merkezi idarenin onayı olmadan yürürlüğe girerler. Ancak kararın yayını tarihinden itibaren on gün içinde belediye başkanı veya ilgililerce karara itiraz edilebilir (1580 s.k.md.73).

Aslında bu durum, vesayet denetimine tabii tutulmamış bulunan kararları da itiraz üzerine idari vesayet denetimine tabi tutmaktadır [Günday, 1998: 250-260]. Belediye meclisinin bazı konulardaki kararı doğrudan vesayet denetimine tabiidir. Şöyle ki, bütçe, kati hesap, ikraz ve istikraz gibi bazı önemli konulardaki kararları mahallin en büyük mülki amirinin onayı olmadan yürürlüğe girememektedir (1580 s.K.md.71).

1.6.2.Belediye Encümeni

Oluşumu ve Toplantıları: Belediye idaresinin ikinci müzakere ve karar organıdır. İki kısım üyeden oluşur. Birincisi, belediye başkanı, veya belediye daire başkanları gibi icra organ ve memurlarıdır. Bu kısımdaki üyeler, yazı işleri müdürü, hesap işleri müdürü, sağlık işleri müdürü, fen işleri müdürü, veteriner işleri müdürü, teftiş işleri müdürü ile zat ve hukuk işleri müdürüdür. İkinci kısım üyeler ise birinci kısım üyelerin yarısını geçmemek üzere belediye meclisinin kendi üyeleri arasından seçilir.

1580 Sayılı Kanun, belediye encümeninin belediye idaresindeki teknisyen memurlarla seçilmiş üyelerden oluşmasını öngörmekle, hem bu kurula süreklilik kazandırmakta hem de kurulun görevlerinde uzmanlaşmasını sağlamaktadır. Ancak belediye encümeni belediye idaresinin bir karar organı olduğundan, encümenin seçilmiş üyelerinin yanı sıra

hatta onların iki katı kadar seçilmemiş üyelerden oluşmasını, Anayasanın 127.Maddesinin 1.Fıkrasındaki karar organlarının seçimle oluşmasını öngören hüküm ile bağdaştırmak imkansızdır. Bu durumun antidemokratik olduğu ve belediye özerkliği kavramı ile bağdaşmadığı ileri sürülmektedir. Encümende teknik elemanların çoğunlukta bulunmasının olumlu olduğunu ileri sürenler, encümenin sahip olduğu yetkilere dikkat çekerek, belediye meclisine üye seçilebilmek için okuma yazma bilmenin yeterli olduğuna işaret ederek belli düzeyde eğitim görmüş teknik elemanların yer almasını bir denge unsuru olarak göstermişlerdir [Nadaroğlu, 2001: 223].

Belediye encümeni, muayyen günlerde ve düzenli bir biçimde toplanan ve çalışma düzenini kendisi belirleyen bir kuruldur. Belediye encümeni, yalnızca belediye başkanı tarafından kendisine havale edilen konuları görüşebilir ve karara bağlayabilir. Belediye başkanının veya onun yetkili kıldığı kişinin başkanlığında toplanabilir. Toplantı yeter sayısı üye sayısının yarısından bir fazlasıdır ve kararlar, çoğunlukla alınır.

Görevleri : 1580 sayılı kanununun 83. maddesinde düzenlenmiştir. Başlıca görevleri şunlardır:

- ✓ Belediye Başkanı tarafından hazırlanan bütçe tasarısını incelemek.
- ✓ Kesin hesap hakkındaki görüşlerini belediye meclisine bildirmek.
- ✓ Arttırma, eksiltme şartnameleri ve ihaleleri ile pazarlık kararlarını incelemek.
- ✓ Muhasebe hesaplarını incelemek ve ilgililer hakkında zimmet ve beraat mazbatasını düzenlemek.
- ✓ Harcama yerleri gösterilmemiş ödeneklerin harcama yerlerini belirlemek.

- ✓ Bütçede aynı fasıl içinde kalmak şartıyla maddeler arasında aktarmalar yapmak.
- ✓ Kamulaştırma kararı almak.
- ✓ Belediyelere verilen yasal görevlerin yerine getirilmesi maksadıyla yönetmelik niteliğinde belediye tenbihleri çıkarmak.
- ✓ Zaruri ihtiyaç maddelerinin en yüksek fiyatları ile nakliye vasıtalarının ücret ve tarifelerini belirlemek.
- ✓ Belediyenin menkul mallarından lüzum görülenleri artırma yolu ile satışa çıkarmak.
- ✓ Belediye cezaları hakkında kanunlara uygun olarak ceza takdir etmek.
- ✓ Belediye memurlarının seçilmesi, yükseltilmesi, emekliye sevk edilmesi, görevlerine son verilmesi gibi özlük işleri hakkında karar vermek.

Kanunda bu görevler sayılmış, ancak belediye encümeninin görevleri bu sayılanlarla sınırlı tutulmamıştır. Bu kanunda sayılmayıp da diğer kanunlarla belediye meclisine verilen görevlerin de, meclis toplantıda bulunmadığı zamanlar belediye encümeni tarafından yerine getirileceği belirtilmiştir (1580.s.k.md.83).

Belediye encümeninin kararları kesin ve uygulanabilir kararlardır. Kural olarak idari vesayet denetimine tabi değildir. Ancak belediye başkanı kanuna ve kamu yararına aykırı gördüğü encümen kararının yürütmesini erteleme ve bu karara karşı merkezi idare makamlarına itiraz etme hakkına sahiptir. Belediye başkanının bu itirazı encümen kararını idari vesayet denetimine tabi tutmaktadır. Belediye encümeninin bazı konudaki

kararları doğrudan idari vesayet denetimine tabiidir. Örneğin; encümenin alacağı kamu yararı kararı mahalli en büyük mülki amirin onamasına tabiidir.

1.6.3.Belediye Başkanı

Belediye başkanı; belediye idaresinin başı, en büyük amiri, yürütme organı ve temsilcisidir.

Seçimi: Belediye başkanı, belde seçmenleri tarafından doğrudan doğruya ve adi çoğunlukla seçilirler (2972 s.K.md.22). Ancak atamayla işbaşına gelmeleri de yasalarımıza göre halen mümkündür [a.g.e.,219,220]. Belediye başkanlığına seçilebilmek için belediye meclis üyeliği için aranan niteliklere sahip olmak gerekir.

Görevleri: Belediye başkanının merkezi idare ile ilgili olan görevleri ve belediye idaresine ilişkin görevleri vardır.

Belediye başkanı mahalli en büyük mülki amir tarafından tebliğ edilecek tüm kanun, tüzük ve yönetmelikleri yayınlamak ve ilan etmek suretiyle halka duyurmak ve bu mevzuatın kendisine yüklediği görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Bu görevler merkezi idare ile ilgili olan görevleridir.

Belediye başkanının asıl görevi belediye idaresine ilişkin olan görevleridir. Belediye başkanı belediye idaresinin başı ve en büyük amiri olarak; belediye zabıtasının görevlerini yerine getirmesini sağlayacak emir ve yasalara uyulmasını sağlamakla görevlidir. Emir ve yasalara karşı gelenleri cezalandırma yetkisine sahiptir. Belediye personeli üzerinde hiyerarşi gücünden kaynaklanan yetkilere sahiptir. Belediye meclisi ve encümenin görevine girmeyen belediye görevlerini yerine getirmek ve beldenin mahalli mahiyetteki selamet, sağlık, iktisat ve intizamına ilişkin hususları takip ve yerine getirme yetkilerine sahiptir.

Belediye başkanı, belediye idaresinin yürütme organı olarak; belediye meclisi ve encümeninin kararlarının uygulanmasını sağlamak ve uygulanmasını sağlayacak işlemleri yapmaya yetkilidir.

Belediye başkanı, belediye idaresinin temsilcisi olarak; belediye mallarını idare etme, gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme, meclis ve encümen kararları çerçevesinde sözleşme yapma, bağışları kabul etme, belediye adına özel hukuk sözleşmelerini icra etme, resmi makamlar önünde, mahkemelerde belediye tüzel kişiliğini temsil etme veya temsile yetkili kılma ve bütçe harcamalarını yapma görev ve yetkilerine sahiptir.

Belediye Başkanlığından Düşme: 1580 Sayılı Belediye Kanunu, şu hallerde belediye başkanlığının düşürüleceğini belirtmektedir.

Belediye başkanı, belediye meclisinin feshini gerektiren eylem ve işlemlere katılmış ise, İçişleri Bakanlığı'nın başvurusu üzerine Danıştay kararı ile başkanlıktan düşer (md.53).

Belediye başkanı, kesintisiz 20 gün süre ile mazeretsiz olarak göreve gelmezlerse, bu durumun mahalli en büyük mülki amir tarafından tespiti ve İçişleri Bakanlığı'nın başvurusu üzerine Danıştay kararı ile başkanlıktan düşer (md.93).

Belediye başkanının, senelik raporunun belediye meclisince yeterli görülmemesi halinde mahalli en büyük mülki amirin başvurusu üzerine Danıştay kararı ile başkanlıktan düşer (md.76).

1.7.Belediyelerin Gelirleri ve Bütçesi

1.7.1.Gelirleri

Belediye gelirleri, 26 Mayıs 1981 tarih ve 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda düzenlenmiştir [a.g.e.: 227-230]. Bu kanuna göre belediyelere meslek vergisi, ilan ve reklam vergisi, eğlence vergisi, akaryakıt tüketim vergisi, haberleşme vergisi, elektrik ve havagazı tüketim vergisi ve çevre temizlik vergisi gibi vergiler ile, temizlenme ve aydınlatma harcı, işgal harcı, tellaklık harcı, ölçü ve tartı aletleri muayene harcı gibi harçlardan gelir elde etme yetkisi sağlanmıştır.

Bu kanunla Bakanlar Kurulu en az ve en çok miktarları gösterilen bazı vergi ve harçların tarifelerini (örneğin kaynak suları harcı) belirlemekle görevlendirilmiştir. Bunların dışında kalan vergi ve harçların tarifelerini belirlemek görevi, kanunda belirtilen en alt ve en üst sınırları aşmamak ve beldenin çeşitli semtleri arasındaki sosyal ve ekonomik farklılıkları göz önünde tutmak şartı ile belediye meclisindedir.

Kanunda sayılanların dışında belediyelerin en önemli gelir kaynağı, 2.2.1981 tarih ve 2380 Sayılı Kanuna göre genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden aldıkları %9,25 oranındaki pay (bu oran 1987 yılından itibaren % 8,55 olarak uygulanmaktadır). ile emlak vergisi üzerinden ayrılan paydır.

Bunların dışında belediyelerin özel kaynaklarından elde ettikleri gelirler de vardır. Belediye mallarının kiraya verilmesi, satışı gibi. Yine belediyelerin yetkileri kısmında saydığımız ve 1580 S.K.md.19' da belirtilen görevleri yerine getirirken gelir elde edebilirler (istikraz tahvilleri çıkarmak gibi).

Borçlanma ile bağış ve yardımlar da gelir kaynakları arasındadır.

1.7.2.Bütçesi

Belediyelerin her bireri ayrı tüzel kişiliğe sahiptirler. Dolayısıyla hepsinin ayrı bütçeleri vardır. Belediye bütçesi genel bütçe esas ve usullerine benzer bir biçimde hazırlanıp kabul edilen özel bir bütçedir. Genel bütçenin bir kanun olmasına karşın belediye bütçeleri birer kararnamedir [a.g.e.: 240]. Bütçe tasarısı belediye muhasiplerince hazırlanıp, belediye başkanına sunulur. Belediye başkanı önce encümenin görüşünü alıp bütçe tasarısını belediye meclisine sunar. Belediye meclisi bütçeyi aynen veya değiştirerek kabul edebilir.

Mecliste kabul edilen bütçe vesayet makamının onayına sunulur. Vesayet makamı bütçeyi aynen veya değiştirerek tasdik etme yetkisine sahiptir. Eğer belediye meclisinin hazırladığı bütçeyi vesayet makamı değiştirerek onaylarsa meclis önce idari yoldan Danıştay'a sonuç alamazsa da iptal davası açma yetkisine sahiptir. Vesayet makamının onaylamasından sonra bütçe yürürlüğe girer.

Vesayet makamı 1580 Sayılı Kanununun 123. Maddesi uyarınca vesayet yetkisini bir hafta içinde kullanmak zorundadır. Bu yetki bir hafta içinde kullanılmaz ise bütçe onaylanmış sayılır. Onaylanan bütçenin bir nüshası bilgi için vali tarafından İçişleri Bakanlığı'na gönderilir.

III. BÖLÜM

1.KENT BİLGİ SİSTEMİ ve E-BELEDİYECİLİK

1.1.Kentin Tanımı, Özellikleri ve Önemi

Kent, tanımlanması oldukça zor ve karmaşık bir olgudur. Kent sözcüğü kavramsal olarak incelendiğinde; Orta Asya Türklerince “şehir” karşılığı olarak kullanıldığı ortaya çıkmaktadır. Soğdça’dan Türklerin diline geçen “kend” sözcüğü, yaygın olarak kullanılmıştır. Yarkend, Taşkend, Semizkend, (Semerkand) örneklerinde olduğu gibi birçok büyük şehirler bu adla anılmıştır [Kaya, 2003a: 10].

Kentler, siyasi, fiziki ve fonksiyonel açıdan incelenebilmektedir. Siyasi açıdan kentler, belirli idari sınırlar içerisinde görev yapan yönetimlere sahip birimlerdir. Fiziki açıdan kentler, değişik amaçlar için kullanılan çok sayıdaki binalar ile ulaşımı sağlayan yollardan oluşur. Fonksiyonel açıdan kentler ise, ekonomik, sosyal ve kültürel faaliyetlerin yapıldıkları yerleşme alanlarıdır [İşbilir, 2000: 3].

Bakış açısı değiştikçe kent tanımı da değişmektedir. Sosyologlar, tarihçiler, şehir plancılar, iktisatçılar, antropologlar, edebiyatçılar vb. her bir disiplinin kendi kavrayışı üzerine inşa ettiği kent tanımı vardır. Nüfus büyüklüğü, idari statü, nüfusun yapısı, iş bölümü ve uzmanlaşma, örgütlenme biçimi, işlev alanlarındaki farklılaşma, işgücünün sektörel dağılımı, heterojenik, fiziksel doku, üretimin yapısı gibi ölçütler kullanılarak bu tanımlamalar yapılmaktadır [Dinçer, 1999: 241-242]. Kapsamlı bir modern şehir tanımı, şehrin hukuki, siyasi, iktisadi, ve içtimai bir birim olduğunu belirtmek durumundadır [Aydoğan, 2000: 95].

Bir yerleşim biriminin kent niteliğini taşıması için, şu özelliklere sahip olması gerekmektedir.

- ✓ Belli bir nüfus büyüklüğüne ve nüfus yoğunluğuna erişmiş olması,

- ✓ Yerleşim yerinin fiziksel altyapısının belli bir düzeye ulaşmış olması,
- ✓ Tarımsal üretimden daha ileri bir üretim düzeyi olan sanayi üretimine geçmiş olması, sanayi üretimi ile birlikte hizmet sektörünün de gelişmiş olması,
- ✓ Yerel değerlerin yerini, ulusal değerlerin veya evrensel değerlerin almış olması,
- ✓ Geleneksel ilişkilerin çözülüp, bireysel ilişkilerin ön plana çıkmış olması,
- ✓ Geleneksel aile yapısının yerini çekirdek aile yapısına bırakması, çocuk bakım ve eğitiminde aile dışı kurumların gelişmiş olması,
- ✓ Eğitim düzeyinin kırsal kesime göre daha yüksek olması,
- ✓ Nüfusun büyük oranda örgütlenmiş, karmaşık işbölümüne ve yüksek uzmanlaşma düzeyine erişmiş olması,
- ✓ Sosyal normların yerini, resmi denetleme kurumlarının almış olması,
- ✓ Statülerin aileden gelmeyip, bireylerin kendi çabaları ile kazanılmış olması [Kaya, 2003a: 11-12].

Kentlere ait genel özellikleri belirttikten sonra Türkiye'deki genel durum kısaca şöyledir: Türkiye'de kentin tanımında nüfus kriteri ön planda tutulmakta ancak kurumların kent tarifi için kullandıkları nüfus kriterleri farklıdır. Devlet İstatistik Enstitüsü, 20.000 kişinin yaşadığı yerleri şehir olarak kabul etmekteyken Bayındırlık ve

İskan Bakanlığı 10.000 kişilik yerleşme alanını şehir olarak kabul etmektedir [İsbir, 2000: 7].

442 Sayılı Köy Kanunu'nun 1.Maddesinde; “nüfusu ikibinden aşağı olan yerleşme birimlerine köy, nüfusu ikibinle yirmibin arasında olanlara kasaba-ilçe, ve yirmibinden çok nüfusu olanlara kent-il denir. Nüfusu ikibinden aşağı olsa dahi, belediye örgütü mevcut olan nahiye, kaza ve vilayet merkezleri kasaba kabul edilir.” Hükmünü getirmek suretiyle hangi idari birimlerin kent olarak kabul edileceğini belirlemiştir.

1580 Sayılı Belediye Kanunu; “vilayet ve kaza merkezlerinde nüfusları ne olursa olsun belediye kurulması mecburidir” demektedir. Bu hükümle vilayet ve kaza merkezleri nüfusu ne olursa olsun kent olarak kabul edilmiştir. Belediye Kanununda vilayet ve kaza merkezlerinin kent olarak kabul edilmesiyle kent kavramı genişletilmiştir.

Gelişmiş ülkelerde nüfusun büyük çoğunluğu kentlerde yaşamaktadır [Kaya, 2003a: 19]. Türkiye’de de 1927 yılında % 24,22 olan kent nüfusu 2000 yılındaki nüfus sayımındaki sonuçlara göre % 64,90’a ulaşmıştır [DİE, 2003]. Ülke ilerlemesi bakımından kaçınılmaz ve olumlu bir gelişme gibi görünen kentleşme, optimal sınırlar aşıldıktan sonra gerçekte sağlıklı büyümeye engel olabilmektedir. Konut bunalımları, ulaşım zorlukları, çevre sorunları, doğa ve tarih değerlerinin yok edilmesi, altyapı yetersizlikleri, hep sağlıksız kentleşmenin belirtileri ve sonuçlarıdır [Ürün,1996:17-22].

Kentleşme sadece fiziki bir gelişme olmayıp, insan psikolojisi bakımından da önemlidir. İnsanın çevre koşullarından azami derecede etkilenen bir psikolojiye sahip olduğu da dikkate alındığında, çevre düzeninin insan kişiliği ve verimliliği üzerinde etkileri de küçümsenemez. İlk zamanlarda öncelikle estetik galesi taşıyan kentleşme, bu kez insan mutluluğu ve sağlığı yönünden toplum gelişmesinin önemli ögesi olarak karşımıza çıkmaktadır [Karaoğlu, 2001:30-35].

Kentleşme afet yönetimi açısından da çok önemlidir. Yerleşim alanlarının yanlış seçilmesi, çarpık kentleşme ve afetlere dayanıklı binaların yapılmamış olması olası bir afet durumunda can ve mal kaybının kat kat artmasına neden olmaktadır. 1999 yılında

Türkiye'nin en gelişmiş bölgelerinden Marmara'da meydana gelen deprem felaketinde ortaya çıkan tablo, yıkılan yapı sayısı ve can kaybının boyutları çok çarpıcıdır. Bu felaketler, ülkemizde son 20 yıldır göz ardı edilen bilimsel planlamanın, planlı ve bilinçli kentsel politikaların, sanayi yer seçimi kararlarının ve çağdaş yönetimin önemini bir kez daha ve acı deneyler sonucu ortaya koymuştur. Ülkemizde afet yönetimi açısından kentler incelendiğinde vaatler ve uygulamalar arasındaki tezatlar oldukça fazladır [Toptancı, 2001:19].

Kentler hangi özellikleri açısından incelenirse incelenir, hepsi için ayrı bir özelliği ve önemi ortaya çıkmaktadır. Kent yönetimleri, kent ve kentli ile ilgili bütün özellikleri dikkate almak ve bütün sorunlara çözüm aramak durumundadır. Ülkemizde yerel nitelikte kent ve kentliye ait ihtiyaçların karşılanması belediyelere verildiğine göre, belediyeler kent ve kentlilere her türlü hizmeti sunmak durumundadır. Demokratik ülkelerde çoğunluğa yapılan bir hizmet halkın tamamına yapılmış kabul edilmektedir. Türkiye demokratik bir ülkedir ve demokrasiyle yönetilmektedir. Nüfusunun % 64,90'ı kentlerde yaşadığına göre kentlere yapılan hizmetler çoğunluğa yapılmış bir hizmet olarak kabul edilebilir. Kaldı ki kent bilgi sistemi ve e-belediyeciliği anlatırken İstanbul İli, Bağcılar İlçesindeki uygulamayı örnek olarak ele alıyoruz. Bu ilçedeki nüfusun tamamı kent merkezinde yaşamakta ve bu proje herkes için önem arz etmektedir.

1.2.Kent Bilgi Sistemi (KBS)

1.2.1. Tanımı

Kent Bilgi Sistemleri, genel bir ifade ile; bir şehrin bilgilerinin birbirleri ile ilişkili olarak ve istenildiği anda ulaşılabilecek şekilde düzenlenmesi, altlık haritaların oluşturulması, gerekli donanım ve personel altyapısının oluşturulması ve bu sistemin ayakta kalabilmesi için gerekli koordinasyonun oluşturulması ile (Geographic Information System) mekana dayalı verilerin girişi, saklanması, yönetimi, analizi ve çıktılarının alınması işlerini bilgisayar ortamında yapılabilmesini sağlayan konumsal bilgi sistemi (Spatial Based Information Systems) olarak tanımlanabilir [www.alfabim.com.tr:2004].

Belediyeler açısından kent bilgi sistemini; kent sınırları içindeki mekansal nesnelere ve kentlilere ilişkin, güncel durumdaki sözel ve grafik verilerin toplanması, düzenlenmesi, sayısal ortama aktarılması ve bütünleştirilmesi yoluyla kente yapılabilecek hizmetlerin bilgisayar destekli olarak yürütülmesi olarak tanımlayabiliriz.

Bu tanımlara göre kent bilgi sistemi; imar ve planlama işlerini kapsayacak şekilde oluşturulan coğrafi bilgi sistemi ile yönetimin diğer unsurlarını oluşturan yönetim bilgi sisteminin entegrasyonundan oluşmaktadır. Coğrafi bilgi sistemi; coğrafi bir bölgeye ait her türlü grafik, ve sözel bilgilerin bilgisayar ortamında derlenmesi, depolanması ile, iletişim ve analiz amacıyla kullanılması için gerekli prosedürler topluluğu şeklinde tanımlanabilir [www.alfabim.com.tr:2004].

Türkiye’de ilk defa kent bilgi sistemi projesi ile ilgili çalışmalara, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Vakfı’nın bir kuruluşu olan İZTEK A.Ş. tarafından, Eylül 1996 tarihinde başlanmıştır. Projenin amacı, genel olarak; “günümüzün en ileri bilgisayar donanım ve yazılım teknolojilerini kullanmak suretiyle, belediye hizmetlerinin en hızlı, en etkin ve en verimli bir şekilde yürütülmesini sağlayacak bütünlük bir otomasyon yapısının oluşturulması” şeklinde tanımlanmıştır[<http://www.iyte.edu.tr/iztek>,2004]. Bir belediye'deki tüm hizmetleri kapsayacak şekilde bütünlük olması öngörülen bu yapının, küçük büyük tüm belediyelerde kullanılabileceğini göstermektedir.

Sistemin; belediyelerde işleme alınmasına bağlı olarak, önce belediyeler arasında on-line bağlantı kurularak il düzeyinde il bilgi sistemine, daha sonra da iller arasında bağlantı kurularak devlet düzeyinde devlet bilgi sistemine ulaşılması ve böylece il bilgi sistemi ve devlet bilgi sistemi'nin temellerinin oluşturulması, temel bir hedef olarak, sistem tasarımında göz önüne alınmıştır. Bu durumda, sistem'in kent özlük, imar planlaması, su, bütçe, muhasebe, personel, satınalma gibi modüllerinden istenilenlerin büyükşehir belediyeleri, valilik ve il özel idarelerine kurulması da mümkün olabilecektir.

Projenin; tanımlanan amaç, kapsam ve yöntemi ile, belediyelerin otomasyon sorunlarına uzun vadeli, kalıcı ve köklü çözümler getirmeyi öngören ciddi, iddialı ve ticari olmaktan çok bilimsel bir araştırma niteliği taşıması Dünya Bankası (TTGV), TÜBİTAK (TİDEB) ve KOSGEB ile IBM firmasının dikkatini çekmiş ve gerekli olan büyük mali kaynak bu kuruluşlar tarafından sağlanmıştır [a.g.e.].

İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi'de (İZSU) CBS fizibilite projesi kapsamında ulusal UAS-CBS bazlı veri tabanı ve afet yönetimi odaklı karar destek sistemi standartlarını göz önünde tutarak CBS'i için standartlar oluşturmuş ve bu standartları kitapçık haline getirmiştir [İzmir Su Ve Kanalizasyon İdaresi:2003]

Kent bilgi sistemlerinin kurulması, hem belediyeler için hem de kentliler için büyük önem taşımaktadır. Bunun farkına varan yerel yönetimler sistem kurma çalışmalarına önem vermekte ve projeler hazırlamaktadırlar. Birçok belediyenin internet sitesinden bu tür faaliyetler hakkında bilgi edinmek mümkündür.

1.2.2.Amacı

Kent bilgi sisteminin amacını, genel olarak, günümüzün en ileri bilgisayar donanım ve yazılım teknolojilerini kullanmak suretiyle, kent hizmetlerinin en hızlı, en etkin ve en verimli bir şekilde yürütülmesini sağlayacak bütünlüklü bir otomasyon yapısının oluşturulması şeklinde tanımlayabiliriz [www.iyte.edu.tr:2004].

Kent hizmetlerini büyük ölçüde belediyeler yerine getirmektedir. Belediyeler açısından kent bilgi sisteminin amacı; kent ve kentliye ait bilgilerin, belirli yöntemlerle toplanması, uygun yazılım ve donanımlar aracılığı ile veri tabanına aktarılması, veriler arasındaki ilişkilerin kurulması, yönetilmesi ve doğru sorgulamalar oluşturulup, analizlerin yapılarak, kentin her türlü, ekonomik, sosyal, kültürel idari ve diğer hizmetlerinin en iyi şekilde gerçekleştirilmesini sağlamaktır.

1.2.3. Kapsamı ve Araçları

Kentler, kent sınırları içinde yaşayan kentlilerden ve kent içindeki mekansal nesnelere (işyeri, yol, cadde, sokak, okul, ev, kamu hizmet binaları vs.) meydana gelmektedir. Belediye hizmetlerinin amacı; kent içindeki mekansal nesnelere gerektiği şekilde düzenlenmesi suretiyle kentlinin yaşamını en iyi düzeye çıkarmak olduğuna göre, bu hizmetlerin yürütülmesine yönelik olarak kurulacak bir sistemin, kaçınılmaz olarak, mekansal nesnelere ve kentli hakkında doğru ve ayrıntılı bilgiye sahip olması gerekmektedir. Bu nedenle, oluşturulacak bir kent bilgi sistemi, kent sınırları içindeki mekansal nesnelere ilişkin tüm bilgiler ile kentliye ait, yönetim sürecinde kullanılabilen bütün bilgileri kapsamaktadır.

Kent bilgi sisteminin oluşturulmasında başlıca raster veriler, haritalar ve sözel veriler kullanılmaktadır. Bunlardan raster veriler kapsamında, uydu fotoğrafları, hava fotoğrafları, taranmış haritalar, tapu kayıtları vb. bilgiler kullanılmaktadır. Haritalar kapsamında, halihazır haritalar, imar planları, kadastral haritalar, altyapı haritaları, arazi kullanım haritaları, eğim haritaları vb. haritalar kullanılmaktadır. Sözel veriler kısmında ise, abone bilgileri, altyapı bilgileri, bina bilgileri, demografik bilgiler vs. kullanılmaktadır [www.alfabim.com.tr: 2004].

Bu bilgilerden kullanıma hazır olanlar direkt alınarak sisteme entegre hale getirilmekte, diğerleri ise saha çalışması ve gerekli formların doldurulmasıyla oluşturulmaktadır. Saha çalışması özellikle sözel verileri kapsamakta, toplanması, sayısallaştırılması ve sisteme entegrasyonu hem çok zaman almakta hem de sistemin maliyetini artırmaktadır.

Oluşturulan bir kent bilgi sistemi belediyelerin başlıca şu birimlerinde kullanılabilir [A.g.e.: 2004].

- ✓ Harita, imar, peyzaj, kent planlama birimlerinde,
- ✓ Su, kanalizasyon, doğalgaz ile ilgili teknik altyapı birimlerinde,
- ✓ Gelir ve vergi toplama birimlerinde,
- ✓ Trafik ve zabıta birimlerinde,
- ✓ İmar faaliyetlerinin planlanması, uygulanması ve denetimi birimlerinde,
- ✓ Kent içi toplu taşımanın iyileştirilmesine yönelik faaliyet gösteren birimlerde,
- ✓ Kriz Yönetimi (Afet Bilgi Sistemi) Birimlerinde.

1.3.E-Belediyecilik (İnteraktif Belediyecilik)

Tezimizin giriş kısmında, insanlık tarihi boyu çok önemli değişimlerin gerçekleşmiş olduğunu ancak, sosyoekonomik olarak incelendiğinde temel olarak üç evrenin olduğu belirtilmişti. Bunlar; Tarım Çağı, Sanayi Çağı ve Bilgi Çağıdır. Bilgi toplumunu sanayi ve tarım toplumundan ayırt eden önemli farklar vardır. Tarım toplumundan sanayi toplumuna geçiş aşaması uzun zaman almış ve insanlar bu değişimi hemen fark edememiştir. Oysa sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş oldukça hızlı yaşamakla birlikte, hızlı geçişe rağmen içinde yaşayan insanların farkında olduğu bir değişim yaşanmıştır.

Günümüz toplumları, bilgi toplumu olmak için, bilgi ihtiyacının farkındadır ve bilgiye erişmeye çalışmaktadır. Bilgi toplumu aynı zamanda erişim toplumdur. İstenen herhangi bir zamanda dünyanın herhangi bir noktasına kolayca, hızlı ve kesintisiz ulaşılabilir.

Bilgi çağı erişim maliyetlerini de düşürmüştür. Örneğin; buluşma yeri, bu yere gitme, giderken trafiğe takılma, gidilen yerde işlem için sırada bekleme gibi problemler ortadan kalkmaktadır. Bilgi çağı hata yapma olasılığını da en aza indirmiştir. Sahip olunan bilginin aynı anda milyonlarca kişi tarafından kullanılması mümkündür. Bilgi çağı yönetim anlayışında da değişimlere neden olmuştur. Örneğin; bir belediye başkanı, şehir yönetiminde kentlilerin görüşlerini alarak, toplumun istekleri doğrultusunda gerçek ihtiyaca göre karar vermekte ve bu kararı halkın katılımıyla uygulayabilmektedir.

Devlet kurumları ve özel sektörler bilgi çağının getirdiği en son teknolojileri kullanarak hizmetlerini elektronik ortama taşımışlardır. Hizmetlerin elektronik ortama taşınması ve insanların bu hizmetlerden kolay bir şekilde yararlanması bir yaşam biçimi olmaya başlamıştır. Bu yaşam biçimine elektronik yaşam kısaca e-yaşam diye tanımlayabiliriz.

E-belediyecilik, e-devletin bir parçasıdır. e-devlet de e-yaşamı oluşturan bir parçadır [Yıldırım,2003:47-48]. E-yaşam; başlıca, e-şehir, e-acil durum e-sağlık. e-sosyal güvenlik, e-adalet, e-egitim, e-ekonomi, e-tarım, ve e-devlet gibi birçok alanın bir araya gelmesinden oluşmaktadır. Konumuzun sınırlandırılması açısından e-yaşamın diğer bileşenlerine yer verilmeyip, e-devlet ve e-belediye hakkında açıklama yapılacaktır.

1.3.1.Genel Olarak E-Devlet

Hayatımıza giren yeni bir kavram olan e-devlet, aslında bir devlet modelidir. En yalın biçimiyle vatandaşların ve devletin birbirlerine karşı yerine getirmeleri gereken görevleri elektronik ortamda gerçekleştirmeleridir.

Bu yapıda devlet, şeffaf olduğu kadar etkin bir işleyişe de sahiptir. Kurumlar arasında bilgi alışverişi dijital ortamda hızlı gerçekleşmektedir. Devlet daireleri daha verimli

çalışmakta, giderler azalmakta, kuyruklar kısalmakta ve hedeflere daha hızlı bir şekilde ulaşılmaktadır.

Dünyada, İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri, Malezya, Singapur, ve Güney Kore e-devletin başarıyla uygulandığı ülkelerden bazılarıdır.

İngiltere’de, devlet hizmetlerinin, 2005’de %50’sinin , 2008’de %100’ünün internet üzerinden yürütülmesi hedeflenmektedir. E-devlet projesi için 2000 yılı rakamlarıyla bütçeden ayrılan miktar 1 milyar pound yani 1,5 milyar dolardır.

Fransa’da kamu hizmetlerinin %50’si internet tabanlı hale getirilmiştir. Finlandiya vatandaşları Aralık 1999’dan bu yana “smartcard” olarak hazırlanmış kimlik kartını kullanmaktadırlar. Bu kartın üzerinde Finlandiya Nüfus İdaresi tarafından verilen e-kod bulunmakta, kart kişilere internet üzerinde dijital imza olanağı sağlamaktadır.

Amerika Birleşik Devletlerinde ise, bazı eyaletlerde avukatlar internet aracılığı ile dava açabilmekte, trafik cezalarını internet üzerinden ödeyebilmektedirler. Los Angeles şehrinde, kamu kuruluşları satın alma işlemlerinin %85’ini dijital ortamda gerçekleştirerek yılda 30 milyon dolar tasarruf sağlamaktadır.

Singapur’da ise doğum ve ölüm belgeleri başvurusu, adres bilgisi değiştirme, doktor randevusu alma, patent başvurusu gibi birçok işlem internet üzerinden yapılmaktadır [www.ntv.com.tr: 2003].

Ülkemizde ise e-devlet uygulamaları yeni yeni gelişmektedir. Günümüz koşullarında, devlet ile olan birçok işlem için çok sayıda bürokratik engeli aşmak gerekmektedir.

Örneğin ikinci el otomobil satışında; öncelikle nüfus cüzdanı ile vergi dairesine başvurarak vergi kimlik numarası alınması gerekmektedir. Daha sonra taşıtın kayıtlı olduğu vergi dairesinden “motorlu taşıtların satış veya devrine ait bildirim” belgesi alınması gerekmektedir. Bu belgeler ile birlikte notere gidilmesi ve noterden “taşıt alım vergisi beyannamesi” alınması gerekmektedir. Beyannamenin verilmesi ve verginin ödenmesi için, bu işlemlere bakan vergi dairesine gidilmesi gerekmektedir. Vergi dairesinden tahakkuk fişi alındıktan sonra tekrar notere gidilmesi ve noterin, alınan tüm belgeler neticesinde düzenlediği “kat’i satış senedi”ni almak gerekmektedir. En sonunda, araç ruhsatını kendi adına tescil ettirmek için, tüm bu belgelerle trafik şube veya bürolarına başvurulması gerekmektedir.

Bu uygulama şu anda yerine getirilmesi gereken bürokratik prosedüre sadece bir örnektir. Oysa e-devlet uygulamalarında uzun zaman alan bu işlemlerin hızla, elektronik ortamda yapılması sağlanmaktadır.

21. yüzyılda, dünyayı etkisi altına alan teknolojik gelişmelerin ışığında devleti ve devlet işlerini yeniden tanımlamak gerekmektedir. Bu yüzyılda vatandaşlar, şirketler, üniversiteler, herkes devletten verimli ve saydam çalışmasını, kolay erişilebilir olmasını, hızlı karar almasını beklemektedir. Buna erişebilmek için de, devletin bilişim teknolojilerini yoğun bir şekilde kullanması gerekmektedir. İşte e-devlet kavramı bu noktada devreye girmektedir.

E-devlet; kurumlar arasındaki işlemlerin ve vatandaşlara verilen hizmetlerin elektronik ortamlarda gerçekleştirildiği bir işleyiş yapısıdır. E devlet, belge, kağıt, imza kalabalığı ve zaman israfı gibi bürokratik engelleri ortadan kaldırmakta, maliyetlerin düşmesini ve verimliliğin artmasını sağlamaktadır.

Türkiye’de e-devlet uygulamasına güzel bir örnek Emekli Sandığı’nın internet sitesidir. Emekli sandığına bağlı memurlar, müdürlüğün internet sitesinden emeklilik yaşlarını

hesaplayabilmekte, aylıklarından yapılacak kesintileri görebilmekte ve evraklarını takip edebilmektedirler [www.emekli.gov.tr:2004].

E-devlet altında oluşan e-belediye hizmetleri ile vatandaşlar; bilgisayarının başından emlak ve çöp vergisi borcunu öğrenebilmekte, internet üzerinden kredi kartıyla ödeme yapabilmekte, ihaleler hakkında bilgi edinebilmekte, yerel yönetimlerin işleyişini daha yakından ve hızlı takip edebilmektedir. E-belediyecilik uygulamasına güzel bir örnek İstanbul Büyükşehir Belediyesinin internet sitesidir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi internet sitesinden; ihaleler, alımlar, satımlar, takip edilebilmekte, imar konusunda belediyeye yapılan müracaat rahatlıkla buradan takip edilebilmekte, müdürlükler arasındaki evrak akışı izlenebilmektedir. Site İstanbul'un önemli noktalarını 24 saat sanal ortama taşımaktadır. 360 derece İstanbul, ve trafik kameraları bölümleri, özellikle trafiğe çıkacak olanlara trafik yoğunluğu hakkında fikir vermektedir [www.ibb.gov.tr:2004].

İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesindeki İGDAŞ, İSKİ, İDO gibi şirketlerde de e-belediyeciliğin güzel örneklerine rastlamak mümkündür. İGDAŞ ve İSKİ'de faturalar internet üzerinden sorgulanabilmekte ve yine internet üzerinden kredi kartıyla ödeme yapılabilmektedir. Ayrıca İDO'da yani deniz otobüslerinde internet üzerinden yer ayırtıp ödeme yapılabilmektedir. [www.igdas.com.tr, www.iski.gov.tr, www.ido.com.tr:2004].

İstanbul Büyükşehir Belediyesi e-devlet uygulamalarını genişletmek istemekte ve bu konuda projeler hazırlamaktadır. Bu projelere örnek olarak; İ.E.T.T. Yolcu Bilgilendirme ve Ulaşım Yönetim Sistemi, MIS Projesi (Yönetim Bilgi Sistemi), Afet Yönetim Merkezi ile İtfaiye Komite Merkezinin GIS Taban Uygulamasına Alınma Projesi, Çeşitli Yerlere Kent Bilgimatik Makinelerinin Yerleştirilmesi, Afet Amaçlı Kent Bilgi Sistemi, Yol Bilgi Sistemi (yolun fiziksel ve trafik bilgisi) ile GPS Araç

Takip Sistemi Kurulması Projesi ve Adres Bilgi Sistemi Projesi gösterilebilir [www.ibb.gov.tr:2004].

Başbakanlık Müsteşarlığı E-Dönüşüm Türkiye Projesinin pilot ili olarak 2002 yılı başında Yalova'yı seçmiştir [Yalova Belediyesi, Yalov@'da e-Yönetişim:2003]. Proje ile kent hizmet sisteminin kurulması hedeflenmiştir. Proje kapsamında şeffaflık, verimlilik, katılımlı yönetim, sivil toplumun güçlenmesi, e-ticaretin geliştirilmesi gibi amaçlara ulaşılmaya çalışılmaktadır. Projeyi faaliyete geçirme çalışmaları devam etmektedir[a.g.e.].

1.3.2.E-Belediyecilik

Teknolojik gelişmelerin hızla değiştirdiği dünyada, gelişen teknolojileri kullanarak insana hizmet etmenin ve şeffaflaşmanın temelini teşkil eden yeni bir yerel yönetim anlayışının oluşmasıdır. Klasik yönetim biçiminin çağın hızına, işlem yapabilmek yeteneğine ulaşması için var olan teknolojik altyapının getirilerini kullanması kaçınılmazdır [http://www.ibimsa.com.tr:2004].

İnteraktif belediyecilik sadece birkaç tuştan ibaret, mekanik bir sistem değildir, şeffaf, denetleyici ve sorgulama basamaklarını azaltan bir yapıdır. Mekana hapsedilmiş hizmet tarzının, mekan dışına çıkarak 7 gün 24 saat istenilen bilgiye en kısa ve de hızlı şekilde ulaşmayı amaçlamaktadır. Bilginin globalleştiği çağımızda, bilgiye ulaşma şekillerimiz de çağı yakalamak durumundadır. Daha önce günümüzü harcayarak yapmak zorunda olduğumuz hizmetleri artık oturduğumuz yerden yapabilmekte, kendimize ve işimize daha çok zaman ayırabilmekteyiz.

Bu aynı zamanda yerel yönetimlerin daha çoğulcu olmasının bir yoludur. Zamanımızın büyük bir bölümü bilgi almak veya bilgilendirmek için tüketilmektedir, çok işlevli olmayan bir bilginin alınması dahi büyük zaman dilimini almaktadır. Tüm bu koşullarda gözlemlenmesi gereken bilginin ediniş yöntemidir. Bu anlamda bakıldığında e-

belediyecilik bilgiyi mekan kavramı dışına çıkararak sanal ortamın tüketicilerine sunmaktadır.

E-belediyecilik sadece yönetim mekanizmasını değiştirmekle kalmayıp, çevrenin korunmasını da sağlamaktadır. Dijital ortamlara yazılan bilginin, kağıt kullanımının yerine geçtiği bir sistemdir. Tekrarlı kullanımın kolay olması, aynı zamanda maliyet açısından da ciddi bir verimlilik yaratmaktadır.

Artık kentliler bilgisayarının başından emlak ve çöp vergisi borcunu öğrenebilmekte, hatta borçlarını internet üzerinden kredi kartıyla ödeyebilmektedir. İhaleler hakkında bilgi edinebilmekte, yerel yönetimlerin işleyişini daha yakından ve hızlı takip edebilmektedir.

Bir sonraki aşamasında, elektronik imza yasasının uygulamaya konmasıyla beyannameler internet üzerinden doldurulabilecek, ruhsatlar internet üzerinden alınabilecektir. Bunlar hayal değil sadece zaman gerektiren uygulamalardır.

1.3.2. Kent Bilgi Sistemi ve E-Belediyeciliğin Getirileri

Belediye bünyesinde yürütülmekte olan tüm hizmetlerin tek bir bilgisayar ağı altında, ortak bir veritabanı ile, entegre bir biçimde otomasyonunu sağlayan kent bilgi sistemi, belediyelerdeki tüm faaliyetleri kapsayan bir çözüm paketi niteliğindedir. E-belediyecilik uygulamaları KBS alt yapısı kurularak oluşturulmaktadır. KBS ve e-belediyecilik uygulamalarının ülke ekonomisi, belediyeler ve kentlilere sağlayacağı getiriler çok fazladır. Bunlardan bazıları şunlardır.

- ✓ **Hızlı ve Hatasız İşlem** : Kent ile ilgili tüm bilgiler (kentli, taşınmaz, mahalle, cadde, sokak, alt yapı, vb.) önceden merkezi bilgisayara yüklenmiş olduğu için, kentlinin belediye'deki herhangi bir işi son derece hızlı bir şekilde

sonuçlandırılmaktadır. KBS sayesinde belediye içindeki her birim kendi alanını ilgilendiren bölümlere hemen ulaşabilmekte ve işlem yapabilmektedir. Bu sayede kentlinin iş ve işlemleri çok hızlı bir şekilde bitirilmektedir. KBS kurulmadan önce klasik metotlarla, hesap makineleri ve elle yapılan birçok işlem KBS kurulduktan sonra bilgisayar ortamında otomatik olarak yapılabilmekte ve hata oranı minimuma indirilmektedir. Buna örnek olarak emlak vergisinde kullanılan bina rayiç bedellerinin hesaplanması ve tahakkuk işlemlerinin yapılmasını gösterebiliriz.

- ✓ **İnteraktif İşlem Kolaylığı :** Kent bilgi sistemi e-belediyeciliğin alt yapısını oluşturmaktadır. Bilgilerin sisteme bir defa girilmiş ve entegre edilmiş olması ile istenilen amaçlar doğrultusunda kullanılabilir. Bunlardan birisi e-belediyecilik uygulamasıdır. Bu uygulama ile kentli, süre sınırlaması olmaksızın, ev veya ofisindeki bilgisayardan internete girerek, belediye bilgisyarda yüklü bulunan kendisi ile ilgili bir bilgiye ulaşabilmekte, dilek ve şikayetlerini iletebilmekte, yerine getirilmiş hizmetler hakkında bilgi alabilmekte, ihaleleri takip edebilmekte, gerekirse vergi ve harçlarını kredi kartıyla ödeyebilmekte, vermiş olduğu bir dilekçenin hangi aşamada olduğunu takip edebilmekte, kısaca tüm belediye hizmetlerinden yararlanabilmektedir.

- ✓ **Tek Sicil Uygulamasının Sağladığı Kolaylıklar :** Kentliler belediyelere emlak vergisi, çevre temizlik vergisi, ruhsat harcı, alt yapı hizmetlerine katılım harcı gibi birçok kaleme vergi ve harç yatırmaktadırlar. Bu saydığımız ve diğer işlemler için her bir mükellefin bir sicil numarası bulunmaktadır. KBS sayesinde bunların tamamı tek sicilde toplanmakta, mükellef kendi borçlarını hangi kaleme olursa olsun bu sicili kullanarak öğrenebilmekte, dökümler alabilmektedir. Tek sicil uygulaması ile mükellefler belediye birimleri arasında dolaşmaktan kurtulmaktadır. Bu sayede belediye birimlerinin iş yükü de hafiflemektedir.

- ✓ **Vergi ve Harç Ödemelerinde Kolaylık** : Vergiler ve harçlar belediyelerin gelir kalemleri arasında önemli bir yer almaktadır. Kentliler de vergi ve harçlarını ödemek için buldukları mekandan kalkıp, belediye veznesine giderek ödeme yapabiliyorlardı. KBS sayesinde interaktif belediyeçilik kısmında da açıkladığımız gibi evinde veya ofisinde bilgisayarının başında borçlarını ödeyebilmektedir. Belediye bu sayede fazla eleman çalıştırmaktan ve bürokratik işlemlerden kurtulmakta, kentli de zamandan ve yol harcamalarından tasarruf sağlamaktadır.
- ✓ **Az Personel İle Daha Çok İş** : Belediye birimlerinde tekrar tekrar bilgi girilmesine gerek kalmaması, bir bilgiye her birimden ulaşılabilmesi ve elle yapılmakta olan bazı hesaplama ve işlemlerin bilgisayar tarafından yapılması, interaktif olarak belediye hizmetlerinin yapılabilmesi, gibi nedenlerle az personel ile daha çok iş yapılabilir.
- ✓ **Etkin Denetim** : Kent ve belediye hizmetleri ile ilgili her türlü bilgi ayrıntılı olarak merkezi bilgisayarda bulunduğundan, çeşitli kademelerde görevli yöneticilerin, önceden belirlenmiş yetkileri dahilinde, bu bilgilere ulaşabilmeleri ve yürütülen işleri denetlemeleri sağlanmaktadır. KBS ile belediye birimlerinde kullanıcılar tanımlanmakta ve kendilerine şifre verilmektedir. Hangi işlemi hangi müdürlüğün hangi elemanı ne zaman yapmış, gibi soruların cevabı anında öğrenilebilmekte, bunlar hakkında ayrıntılı dökümler alınabilmektedir. Bu sayede yöneticiler etkin denetimi sağlayabilmektedir.
- ✓ **Muhtarlıklar İle İletişim** : KBS sayesinde mahalle muhtarlıkları ile belediyeler online olarak birbirlerine bağlanabilmekte, mahalle ve mahalleli ile ilgili olarak muhtarlıklardan çok hızlı bilgi alınabilmekte, iletilen sorunlar hızla

çözömlenebilmektedir. Yine bu sayede mahalleden taşınma, yeni nakil, sicil açma-kapama gibi işlemlerde bilgilerin en son şekline ulaşılabilir. Muhtarlıklarla kurulan bağlantı sayesinde, muhtarlık kayıtlarının en son şekline ulaşmakta, bu sayede sistemdeki bilgilerin yaşayan bilgiler olması sağlanmaktadır.

- ✓ **Devlet Bilgi Sistemi İçin Altyapı** : Günümüz teknolojisinde oluşturulan bilgilere veri tabanları ve elektronik iletişim sayesinde her yerden ulaşılabilir ve istenilen amaçlar doğrultusunda kullanılabilir. Kent bilgi sisteminin belediyelerde yaygınlaşması ile, belediyeler arasında bağlantı kurularak İl Bilgi Sistemi'ne, iller arasında bağlantı kurularak da Devlet Bilgi Sistemi'ne ulaşılması için gerekli alt yapı oluşturulmaktadır.
- ✓ **Hizmet Kalitesi ve Verimliliğin Artması** : KBS'nin asıl amacı belediye hizmetlerinde hızın, kalitenin, verimliliğin, ve etkinliğin artmasıdır. Belediye hizmetlerinin, belediyedeki tüm hizmetlere ait bilgilerin, merkezde tek bir bilgisayardaki veritabanında yüklü olması, girilmiş olan bir bilginin anında diğer bir birim tarafından kullanılabilmesi, tekrarın önlenmesi, girilmiş olan bilgiler üzerinde bilgisayar ile çok hızlı işlem yapılarak her türlü rapor ve görüntünün alınabilmesi ve yukarıda saydığımız diğer işlemler sayesinde belediye hizmetlerinde kalite ve verimliliğin artması sağlanmaktadır.

IV. BÖLÜM

1.KENT BİLGİ SİSTEMİ VE E-BELEDİYESİ, BAĞCILAR ÖRNEĞİ

1.1.Araştırmanın Amacı

Bilgisayar teknolojisi ve telekomünikasyon alanındaki gelişmeler özel sektörleri etkilediği gibi kamu yönetimini de etkilemiştir. Devlet yönetimi, merkezi idare ve yerel yönetimler bu gelişen teknolojiye yararlanmak, halka daha kaliteli daha verimli ve daha etkin hizmet sunmayı hedef olarak belirlemeye başlamışlardır. Bu hedeflerin uygulamaya konulmasıyla, devletin, uygulamayı yapan kurumun ve uygulamadan yararlanan vatandaşın fayda sağladığı herkes tarafından bilinmektedir. Örneğin; Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün gerçekleştirdiği MERNİS (Merkezi Nüfus İdaresi İşlemleri) Projesi merkezi idarenin başlatmış olduğu çok önemli bir adımdır. Bu uygulama ile T.C. vatandaşı olan herkese bir T.C. kimlik numarası verilmekte, bu numara ile bütün nüfus işlemleri yürütülebilmektedir. Hiçbir işlem için kişinin kendi nüfusunun kayıtlı olduğu yere gitmesi veya belge göndermesi gerekmemektedir.

Yerel yönetimler de yerel nitelikteki hizmetleri kaliteli, verimli ve etkin bir şekilde gerçekleştirebilmek için kendi imkanlarıyla kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik gibi projeler gerçekleştirmeye çalışmaktadırlar. Bu tür projeleri gerçekleştirmek kolay olmayıp, teknik bilgi, teknik eleman, mali destek ve bürokratik engelleri aşmayı gerektirmektedir. Neticelendiğinde ise hem kentli hem de projeyi gerçekleştiren belediye hatta devlet bile böyle projelerden karlı çıkmaktadır.

Araştırmamızın genel amacı, bir yerel yönetim birimi olan Bağcılar Belediyesi'nin hazırlayıp, uygulamaya koyduğu KBS ve e-belediyecilik projesini örnek olarak araştırıp, bu tür uygulamaların devlete, belediyeye ve kentliye sağladığı değişimi incelemektir.

1.2.Araştırmanın Hipotezleri

Türkiye’de, gelişmiş birçok ülkede olduğu gibi nüfusun büyük bir bölümü şehirlerde yaşamaktadır. Şehir hayatının beraberinde getirdiği sorunlar insanı etkileyen zorlukların başında gelmektedir. İnsanların sadece belli bir şehirde yaşıyor olmasından dolayı karşılaştığı sorunları çözme görevi yerinden yönetim kuruluşlarına verilmiştir. Şehir hayatıyla ilgili olarak merkezi idarelerin yapması gerekenler de vardır. Ancak bunlar genel nitelikte olup, kent ve kentliye ait ortak ve medeni ihtiyaçları karşılama görevi belediyelerindir. Yapılması düşünülen “Mahalli İdareler Reformu” yerel yönetimlerin ve özellikle belediyelerin hizmet açısından önemini artırmaktadır.

Kent hayatında ortak ve medeni ihtiyaçlar sürekli sayıca artmakta ve çeşitlenmektedir. Bir zamanlar ortak ve medeni ihtiyaç kabul edilmeyen bazı hizmetler teknoloji ve telekomünikasyon alanındaki gelişmelerden sonra ortak ve medeni ihtiyaç haline gelmişlerdir. Kent bilgi sistemleri ve e-belediyecilik hizmetleri bunlara en güzel örnektir. KBS ve e-belediyecilik tüm belediye hizmetlerini kapsamakta ve tüm belediye hizmetleri için bir çözüm paketi niteliğindedir. Bu genel açıklamalar doğrultusunda hipotezlerimiz şu şekildedir.

- ✓ **H0:** Kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik işlem hızını artırır; zaman insanlar için çok değerlidir. İnsanlar bazı hizmetleri evinden veya ofisinden, zaman kaybı olmaksızın almak istemektedirler. Bu istek ve talepler özel sektör ve kamu yönetimini bazı projeler geliştirmeye ve halka sunmaya zorlamaktadır. Örneğin: bankaların sunduğu bazı elektronik hizmetler sayesinde, EFT yapılabilen, döviz alınıp satılabilmekte, yatırım fonları alınıp satılabilmektedir. Belediyeler KBS ve e-belediyecilik ile hizmetleri internet ortamına taşımakta, bu sayede hem belediye hem de kentli zaman tasarrufu sağlamaktadır.
- ✓ **H1:** Kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik hata oranını azaltır; birçok bilgi önceden kayıtlı olduğu için tekrar girilmesi gerekmemekte ve hesaplamaların birçoğu klasik metotlar yerine otomatik yapılmaktadır.

- ✓ **H2:** Kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik, hizmet kalitesi, verimlilik ve etkinliği artırır; sunulan bir hizmetin süresinin kısalması, az personelle daha çok iş yapılması, hata oranının minimuma inmesi hizmet kalitesi, verimlilik ve etkinliği artırmaktadır.
- ✓ **H3:** Kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik, devlet yönetimi ve denetimi açısından yararlıdır; KBS ile kent ve kentliye ait bütün bilgilere ulaşmak kolay olmakta, yönetimin belirleyeceği amaçlar doğrutusunda kullanılabilir. Hangi personelin hangi işlemi yaptığı raporlanabilmekte bu da denetim kolaylığı sağlamaktadır.
- ✓ **H4:** Kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik, vatandaş açısından yararlıdır; interaktif işlem kolaylığı, tek sicil uygulaması, işlemlerin kısa sürede tamamlanması, sosyal belediyecik hizmetlerinden yararlanma kolaylığı vatandaşlara fayda sağlamaktadır.
- ✓ **H5:** Kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik, bilimsel araştırmaları kolaylaştırır; KBS sayesinde, gerek sosyal bilimler gerekse fen bilimlerinin ihtiyaç duyacağı kent ve kentliye ilişkin bilgi ve istatistiklere ulaşmak mümkündür.
- ✓ **H6:** Kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik, afet ve kriz yönetimini kolaylaştırır; olası bir afet durumunda ihtiyaç duyulacak bilgilere KBS ile ulaşılabilir.

Kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik ile ilgili hipotezleri artırmak mümkündür. Son kısımda incelediğimiz KBS ve e-belediyecilik uygulamasının Bağcılar Belediyesi'ne getirilerinin incelenmesinden ne tür yararlar sağlanabileceği anlaşılmaktadır.

1.3.Araştırmanın Metodolojisi

Araştırmamızın konusu olan kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik, teknolojik gelişmelere paralel olarak gelişme göstermekte ve ülkemizde yeni yeni uygulanmaktadır. Uygulamaların çok yeni olması ve teknolojik gelişmelerin çok hızlı değişim

göstermesinden dolayı konu ile ilgili en son uygulamalar dikkate alınarak araştırma yapılmıştır. Nisan 2003 – Mayıs 2004 tarihleri arasında kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik ile ilgili, Kadıköy Belediyesi, Yalova Belediyesi, Ümraniye Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Bakırköy Belediyesi ve Bağcılar Belediyesi'nin uygulamaları incelenmiştir. Araştırma süresince ilgili belediyelerin çıkardıkları dergi, faaliyet raporu ve yatırım projeleri incelenmiş, internet sitelerinden hangi uygulamaları interaktif ortama taşıdıkları araştırılmış, bunlarla ilgili III. Bölümde çeşitli örnekler verilmiştir.

Yapılan incelemeler neticesinde ilçe belediyeleri arasında, en detaylı ve en son gelişmelerden yararlanılarak oluşturulan kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik projesinin Bağcılar Belediyesi'nde kurulduğu tespit edilmiştir. Diğer belediyelerde kent bilgi sistemi oluşturulurken her bir uygulama için farklı program ve farklı donanım kullanıldığı tespit edilmiştir. Örneğin CBS için bir program ve gerekli donanım, YBS için farklı bir program ve gerekli donanım. Bağcılar Belediyesi uygulamasında ise CBS ve YBS için tek bir veritabanı kullanılmakta, bilgiler bir havuzda toplanarak sisteme entegre edilmekte, buradan ilgili birimlere gerekli bilgiler aktarılmakta ve sistem bir bütün olarak çalışmaktadır. Bu nedenlerle Bağcılar Belediyesi'nin kurduğu kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik uygulaması örnek olay olarak incelenmiştir.

KBS'i ve e-belediyecilik uygulaması kente ve kentliye daha hızlı, daha verimli ve daha kaliteli hizmet götürülmesini sağlamaktadır. Belediye hizmetlerinden yararlanan kişilerin; yönetime katılabilmeleri, iş ve işlemlerini hızlı yapabilmeleri ve internet ortamından belediye hizmetlerini takip edebilmeleri günlük yaşantılarını etkilemekte ve yaşam tarzında bir değişime neden olmaktadır. Örneğin; belediyeye olan bütün vergilerini internet üzerinden kredi kartıyla ödeyen mükellef, ihaleleri internetten takip eden iş adamı, arazisinin imar durumu hakkında hiç belediyeye gitmeden bilgi alan gayrimenkul sahibi, işini çok kolay yapabilmenin mutluluğunu yaşamakta, belediyeye gitmek ve kuyrukta beklemek gibi streslerden kurtulmaktadır. Belediye ile olan iş ve işlemlerini çok kolay yapan ve bu sayede çeşitli streslerden kurtulan insanlar, kendi işlerine, ailesine ve sosyal aktivitelere daha fazla zaman ayırabilmektedir.

İnsanların hayatında huzur ve mutluluğun artması gibi pozitif yönde değişime neden olan ve insan yaşamını kolaylaştıran KBS ve e-belediyeçik uygulamasını anlatmanın en iyi yolunun, bu sistemin bir örnek uygulamasını ortaya koyarak, sağladığı değişimi incelemek olduğu düşüncesiyle, Bağcılar Belediyesi KBS'i ve e-belediyeçik uygulaması incelenmiştir.

Bağcılar Belediyesi'nin KBS'i ve e-belediyeçik uygulaması, düşünce aşamasından kurulma nedenine, kurulma sürecinden yapılabilen uygulamalara, sağladığı faydalardan ilerde sağlayabileceği getirilere kadar bütün süreç incelenmiştir. Özellikle sistemin kurulmasıyla hangi hizmetlerin interaktif olarak yapılabileceği açıklanmış, sistemin genel getirileri ile bütün belediye birimlerine ve kentliye sağladığı kolaylıklar üzerinde durulmuştur. Sistemin kurulma süreci ve ileriye yönelik hedeflerle ilgili bazı yöneticilerle görüşmeler yapılmış ve bunlar ilgili yerlerde açıklanmıştır.

1.4.Araştırmanın Örnekleme

Araştırmamızın konusu Bağcılar Belediyesi'nin kurmuş olduğu kent bilgi sistemi ve e-belediyeçik projesidir. Bu projenin iyi bir şekilde anlaşılabilmesi için sistemin kurulduğu kent olan Bağcılar İlçesi ve sistemi ilçeye kazandıran Bağcılar Belediyesi ile Bağcılar Belediyesi KBS hakkında bilgi verilecektir.

1.4.1.Bağcılar İlçesi

İstanbul'un Avrupa yakasında yer alan Bağcılar İlçesi, Avrupa-Asya aksı üzerinde, Edirne -Ankara arasında yapılmış olan, Türkiye'nin en önemli otoyolu TEM'in geçiş yolu üzerindedir. 1992 yılında, Mahmutbey, Kirazlı ve Güneşli semtlerinin birleştirilmesi ile Bakırköy'den ayrılarak ilçe olmuştur. Bağcıların kayda değer bir tarihi

geçmiş yoktur. Bilindiği kadarıyla Balkanlardan gelen Türkler yörenin ilk sakinlerini oluşturmuşlardır.

Bugün İstanbul'un 4. büyük ilçesi haline gelmiş olan Bağcılar, bir ticaret ve sanayi merkezidir. Başta tekstil, gıda, metal ve basın sanayi gibi önemli sektörler olmak üzere değişik amaçlı atölyeler, ticarethaneler ve İSTOÇ, Oto-Center, Massit gibi ticaret merkezleri bu ilçede yer almaktadır. 2000 yılı rakamlarıyla bu sektörlerde 20.000'i aşkın işletme faaliyet göstermektedir. Ülkemizin büyük basın kuruluşlarından Hürriyet, Milliyet, Meydan, Dünya, Akit ve Yeni Asya gazetelerinin matbaa ve yönetim merkezleri Bağcılar İlçesi sınırları içindedir. İlçenin genel özellikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Yüzölçümü	:	22 km2
Nüfusu (2000 Nüfus Sayımına Göre)	:	558.435
Cadde ve Sokak Adedi	:	2554
Cami Sayısı	:	61
Lise ve Dengi Okul	:	11
İlköğretim	:	49
Özel Okul	:	8
Mahalle Konağı	:	22
Sağlık Ocağı	:	14
B.Şehir Sağlık Merkezi	:	1
Özel Hastane	:	5
Özel Poliklinik	:	23
Verem Savaş	:	1
Acil Yardım	:	2
Ana Çocuk Sağlığı	:	1
Sağlık Danışma Merkezi	:	1
Devlet Hastanesi	:	Yapılıyor
Kütüphane	:	1
Belediye Kültür Merkezi	:	1

Tablo: 1 Bağcılar İlçesi [www.bagcilar-bld.gov.tr:2004].

1.4.2.Bağcılar Belediyesi

1992 yılında Bağcılar'ın ilçe olmasıyla birlikte kurulmuştur. Belediye başkanı, 5 adet belediye başkan yardımcısı ve 21 adet müdürlükten oluşmaktadır. Belediye personeli ise 235 memur 135 işçi ve 171 geçici işçiden oluşmaktadır. Belediyenin yürüttüğü faaliyetleri müdürlük olarak dört ayrı kategoride toplamak mümkündür.

- ✓ **Bayındırlık Faaliyetlerini Yürüten Müdürlükler:** Planlama, Fen İşleri, İmar, Harita, Yapı Denetim, Emlak İstimlak ile Park ve Bahçeler Müdürlüğü.
- ✓ **Çevre ve Sağlık Faaliyetlerini Yürüten Müdürlükler:** Makine Elektrik ve Ruhsat, Temizlik, Zabıta, İktisat, Sağlık İşleri ile Veteriner İşleri Müdürlüğü.
- ✓ **Personel ve Mali Faaliyetleri Yürüten Müdürlükler:** Personel, Yazı İşleri ve Kararlar, Hesap İşleri, Gelirler, Satınalma, İdari ve Mali İşler, Hukuk İşleri ile Teftiş Heyeti Müdürlüğü.
- ✓ **Sosyal ve Kültürel Faaliyetleri Yürüten Müdürlükler:** Özel Kalem, Eğitim Kültür ve Sosyal İşler ile Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü.

Bağcılar Belediyesi faaliyetlerini genel olarak yukarıda saydığımız müdürlüklerce yürütmektedir. Ancak temizlik, güvenlik gibi bazı işleri, hizmet alım sözleşmesi ile özel şirketlere gördürmektedir. Yine özellikle temizlik elemanlarıyla teknik elemanların çalıştığı, belediye şirketi diyebileceğimiz bir adet şirket mevcuttur. Kent bilgi sisteminin kurulması ve e-belediyecilik uygulamasına geçmek için, bir bilgi işlem birimi kurulmuş ve personeli bu konuda eğitime tabi tutulmuştur. Bilgi işlem birimi, Gelirler Müdürlüğü bünyesinde bir şeflik olarak görev yapmaktadır. Bilgi İşlem Müdürlüğü kurulması ve teknolojik gelişmelerin buradan takip edilmesi ve yürütülmesi hedeflenmektedir.

1.4.3.Bağcılar Belediyesi Kent Bilgi Sistemi (KBS)

Bağcılar Belediyesi üst yönetimi, belediye hizmetlerinin kalitesini, verimliliğini ve etkinliğini artırabilmek ve belediye gelirlerinde kayıp ve kaçakları önleyerek artış sağlayabilmek için nelerin yapılması gerektiği konusunda araştırma yapması için 2002 yılı başında ilgili başkan yardımcısı başta olmak üzere bir ekip kurmuştur. Kurulan ekip altı ay süreyle Kadıköy Belediyesi, Yalova Belediyesi, Ümraniye Belediyesi, Küçükçekmece Belediyesi, gibi daha önceden KBS ve e-belediyecilik uygulamaları yapan altmış civarında belediyeyi incelemiştir. İstanbul genelinde düzenlenen KBS ile ilgili bilgilendirme seminerlerine katılarak sistemin kurulması ve getirileri ile ilgili bilgiler toplamışlardır.

Yapılan araştırmalar ve toplanılan veriler üst yönetimin KBS'nin kurulması ve e-belediyecilik uygulamasına bir an önce geçilmesi yönünde karar almasını sağlamıştır. Bunun nedeni yapılan araştırmalar neticesinde elde edilen bilgilerin, sistemin kurulması ile elde edilecek getirilerin çok olmasından kaynaklanmaktadır. Sistemin getirileri ile ilgili detaylı bilgi ilerde verilecektir.

Üst yönetim tarafından alınan KBS kurma kararı uygulamaya konmuş, yine diğer uygulamalar dikkate alınarak ve İstanbul Üniversitesi'nden iki öğretim görevlisinin katkılarıyla detaylı teknik şartname hazırlanarak Aralık 2002 tarihinde sistem ihale edilmiştir. İhale üç kısımdan oluşmaktadır. 1) Donanım ihalesi, 2) CBS ihalesi, 3) YBS ihalesi

Bağcılar KBS'i; Bağcılar Belediyesi sınırları içindeki kentliler ile mekansal nesnelere ilişkin, güncel durumdaki sözel ve grafik verilerin toplanması, düzenlenmesi, sayısal ortama aktarılması ve bütünleştirilmesi yoluyla, belediye faaliyetlerinin bilgisayar destekli olarak yürütülmesidir. Bağcılar Belediyesi'ne ait imar ve planlama uygulamaları ile tanımlanan müdürlüklerin hizmetlerini kapsayacak şekilde, coğrafi bilgi sistemi (CBS) ile yönetimin diğer unsurlarını oluşturan yönetim bilgi sistemi(YBS)'nin entegre bir şekilde çalışmasından oluşmaktadır.

CBS ile YBS'nin birleşiminden oluşan KBS ile yöneticilere güncel verilere dayalı karar destek sistemleri ile daha hızlı ve doğru kararlar verme imkanı sağlanması; öncelikle belediyenin birimleri arasında, giderek yerel ölçekteki kurumlar arasında elektronik iletişimin bilgi alt yapısının gerçekleştirilmesi; verilerin bir kere tanımlanması, depolanması ve güncelliğinin sağlanması yoluyla belediye çalışmalarında hizmet verimliliğinin, hızın, kalitenin yükseltilmesi, güvenin sağlanması, belediye ile ilgili verilere yetki ve ilgi tanımı yapılmak şartıyla internet üzerinden erişilmesi, teknolojik gelişimlere açık sistem alt yapısının oluşturulması, belediye sınırları içerisindeki mekansal verilere ilişkin imar ve kadastro altlıklarının CBS disiplini içerisinde sayısallaştırılarak sistemde kullanılabilir hale getirilmesi, yapılacak saha çalışmasıyla saptanacak verilerle karşılaştırılması ve sonuçta tek bir veri tabanının oluşturulması amaçlanmıştır.

Bu nedenle, belediye içinde sağlanan bütünleşik yapı içerisinde; iş adımlarının gerçekleştirilmesinde zamandan tasarruf sağlama, verinin tek bir yerden girilerek her yerden kullanılabilmesi, etkinlik ve üretkenliğin artması, kaçak ve kayıpların kontrolü, tasarruf ve gelir kaynaklarını oluşturma, karar-destek uygulamalarını barındıran bir kurumsal kaynak planlaması mantığı güden bir bilgi altyapısı kurulması amaçlanmıştır.

Bu amaçlar doğrultusunda yapılan faaliyetler üç ana grupta toplanmaktadır. Bunlar: CBS'nin oluşturulması, YBS'nin oluşturulması ve entegrasyonun sağlanmasıdır.

- ✓ **Coğrafi Bilgi Sisteminin Oluşturulması (CBS):** CBS'i Bağcılar Belediyesi'ne ait imar ve planlama uygulamaları ile tanımlanan teknik müdürlüklerin hizmetlerini kapsamaktadır. Bu kapsama giren müdürlükler; Harita Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, İmar Müdürlüğü, Yapı Denetim Müdürlüğü, Planlama Müdürlüğü ile Emlak ve İstimlak Müdürlükleridir. CBS'inin oluşturulmasını Harita Müdürlüğü yürütmektedir. Harita Müdürü Sn. Muhammet DEMİR ile yapılan faaliyetler ve ileriye yönelik hedefler konusunda görüşülmüş, kendisine CBS ile ilgili şu ana kadar gerçekleştirilenler ve hedefleri sorulmuştur. Aldığımız bilgiler genel olarak şu şekildedir; sistemin kurulma çalışmaları başladığında harita müdürlüğü iki teknik elemanını (harita mühendisi) tapu

müdürlüğünde görevlendirerek belediyenin ihtiyaç duyacağı tapu kayıtlarının sayısallaştırılmasını sağlamıştır (Bu sayısallaştırmadan tapu müdürlüğünün de yararlanması söz konusudur). Tapu Müdürlüğü ile belediye arasında protokol yapılarak iki birimin online olarak bağlanması sağlanmıştır. Bağcılar İlçesi sınırları içinde altyapısı bulunan kuruluşlarla (İSKİ, İGDAŞ, BEDAŞ, TÜRK TELEKOM) protokoller yapılarak alt yapı haritaları temin edilmiş, sayısallaştırılarak sisteme entegre edilmiştir. Numarataj Yönetmeliği'ne uygun şekilde, sayısal paftalar üzerine numarataj yapılarak adresler binalarla ilişkilendirilmiştir. İlk defa logar kapakları ve yeşillendirme çalışmalarıyla dikilen ağaçlar haritalar üzerinde referaslandırılmıştır. Belediye sınırları içindeki parseller üzerindeki bütün binaların uydu fotoğraflarının haritalar üzere yerleştirilmesi hedeflenmektedir. Belediyenin bütün teknik işlemleri için standart sürelerin belirlenmesi, bu sürelerin halka duyurulması ve bütün işlemlerin belirlenen standart sürede bitirilmesi hedeflenmektedir. Örneğin: kot-kesit belgesi, inşaat istikamet rölevesi, aplikasyon krokisi gibi.

- ✓ **Yönetim Bilgi Sisteminin Oluşturulması (YBS):** YBS'i Bağcılar Belediyesinin CBS kapsamına girmeyen tüm müdürlüklerin hizmetlerini kapsamaktadır. YBS'nin oluşturulmasını gelirler müdürlüğü yürütmektedir. Gelirler Müdürü Sn.Cafer SEZGİN ile bugüne kadar gerçekleştirilenler ve hedeflenen faaliyetler konusunda görüşülmüştür. Görüşme neticesinde genel olarak şunlar tespit edilmiştir; belediye mükelleflerine daha önceden her bir işlem için bir sicil verilmekteydi (emlak vergisi, çevre temizlik vergisi vs.). Tek sicil uygulamasına geçilerek karışıklıklar ve mükerrer kayıtlar önlenmiştir. E-belediyecilik uygulaması ve internet üzerinden kredi kartıyla borç ödemesi işlemleri 2004 yılı başında başlamış olup, başarılı bir şekilde yürütülmektedir. Şu anda beyan doldurmak için belediyeye gelmesi gerekmektedir. Elektronik imza yasanın çıkmasıyla internet üzerinden beyan vermek mümkün olacaktır. Yasanın çıkması halinde bu uygulamaya geçilmesi hedeflenmektedir. Muhtarlık kayıtlarının sisteme entegrasyonu tamamlanmadı bitirilmesi hedeflenmektedir. Saha çalışması devam etmektedir. özellikle kişilerle yapılan görüşmelerde bilgi vermekten çekinenler olmakta, görüşme yapmak istemeyenler olmakta ve bilgi

toplama konusunda zorluk çekilmektedir. Yapılacak ilan ve anonslarla bu zorlukların aşılması hedeflenmektedir. Özellikle vergi dönemlerinin son tarihleri ve belediye ile ilgili duyuruların “kentsel iletişim ve toplu duyuru araçları”nı kullanarak, 888 sms hattı üzerinden halka duyurulması hedeflenmektedir. Halkın belediye hizmetleri konusunda bilinçlendirilmesi ve evinde, işyerinde bilgisayarı bulunmayanlarında e-belediyecilik hizmetlerinden yararlandırılması amacıyla ilçenin bazı merkezlerine KİOSK cihazı yerleştirilmesi hedeflenmektedir.

- ✓ **CBS ile YBS’inin Entegrasyonunun Sağlanması:** CBS ve YBS ile elde edilen veriler sayısallaştırılmakta ve sisteme entegre edilmektedir. İşin bu bölümü ekip çalışması ile yapılmaktadır. Belediye üst yönetimi, CBS’i faaliyetlerini yürüten birim, YBS’i faaliyetlerini yürüten birim, ihaleyi alan bilgisayar şirketleri ve her birim müdürü kendisini ilgilendiren alanlarda çalışmaya katılmaktadır. Her müdürlüğün ihtiyaç duyduğu bilgiler ve talepleri farklı olmaktadır. KBS’i alt yapısı kullanılarak her müdürlük için ayrı uygulama programları geliştirilmektedir.

1.5.Araştırmanın Yöntemi ve Veri Toplama Araçları

Kent bilgi sistemi ve e-belediyecilik ile ilgili Nisan 2003 - Mayıs 2004 tarihleri arasında çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Bunlar; belediye uygulamalarının yerinde incelenmesi, belediyelerin çıkardığı dergi, faaliyet raporu, ve proje kitapçıklarının incelenmesi, ve ilgili belediyelerin internet sitesine girilerek oluşturdukları sistem ve e-belediyecilik uygulamalarının incelenmesidir. Konu ile ilgili en detaylı bilgiye yerinde inceleme yaptığımız Bağcılar Belediyesi uygulamasında ulaşılmıştır.

Bağcılar Belediyesi’nin hazırladığı KBS ve e-belediyecilik uygulaması ile ilgili bilgiler; ilgili başkan yardımcısı Sn.Tevfik ÜNAL, CBS’inin kurulması işini yürüten Harita Müdürü Sn. Muhammet DEMİR, YBS’inin kurulması işini yürüten Gelirler Müdürü Sn. Cafer SEZGİN ve yazılım ihalesini almış olan Beyaz Bilgisayar ile CBS ihalesini almış olan GeoMedia şirketi elemanlarından görüşme ve doküman alma şeklinde sağlanmıştır.

Ayrıca belediyece düzenlenen KBS ve e-belediyeçilik uygulamaları ile ilgili seminerlere katılarak sistemin unsurları, hazırlık süreci ve sağladığı getiriler hakkında bilgi toplanmıştır.

Bağcılar Belediyesi KBS ve e-belediyeçilik uygulaması projesinin, 2002 yılı başında planlandığı, ilgili başkan yardımcısı başkanlığında bir ekip oluşturularak altı ay süreyle altmış belediyenin uygulamalarının incelendiği, İstanbul Üniversitesi'nden iki öğretim görevlisinin kontrolünde çok detaylı teknik şartname hazırlandığı ve Aralık 2002'de üç ayrı ihalenin (Donanım, CBS ve YBS) yapıldığı tespit edilmiştir. KBS oluşturulmasında mevcut veriler ve saha çalışmasıyla elde edilen veriler kullanılmaktadır. Mevcut veriler ve saha çalışmasında toplanan verilerin tespitinde kullanılan anket formları incelenmiştir.

Araştırmamızda; kent bilgi sistemine gerek duyulmasından, karar alınmasına, araştırma yapılmasına, işin ihale edilmesine, ihale sonrası CBS ve YBS'inin oluşturulmasına, CBS ile YBS arasındaki entegrasyonun sağlanmasına, sistemin faaliyete geçmesine ve belediye ile kentliye olan getirilerinin neler olacağına dair bütün süreç incelenmiştir. İnceleme sonrası elde edilen veriler analiz edilerek sistem tanıtılmış, ve KBS'inin faydaları ve sağladığı değişim incelenmiştir.

1.6.Bulgular ve Veri Analizi

Bağcılar Belediyesi'nin kent bilgi sistemi kurma çalışmasının tüm aşaması incelenmiş olup, başlıca şunlar tespit edilmiştir: Öncelikle üst yönetim, KBS'inin kurulması yönünde kararlı bir tutum izlemiştir. KBS ile ilgili araştırma yapmak üzere ilgili başkan yardımcısının başkanlığında bir araştırma ekibi oluşturmuştur. Oluşturulan komisyon 2002 yılı başından itibaren altı ay süreyle altmış civarındaki belediye uygulamalarını incelemiş, KBS ile ilgili seminerlere katılmış ve altıncı ayın sonunda sistemin kurulmasının belediye ve kentliye fayda sağlayacağını üst yönetime sunmuştur. Üst yönetimin talebi doğrultusunda, İstanbul Üniversitesi'nden iki öğretim görevlisinin de katılımıyla detaylı bir teknik şartname hazırlanarak 2002 yılı sonunda sistem ihale edilmiştir. Donanım, CBS ve YBS yazılımı olarak üç ayrı ihale yapılmıştır.

Araştırmamızda tespit ettiğimiz bulgular neticesinde, KBS'inin oluşturulabilmesi için; bazı teknik ön hazırlıkların yapılması, gerekli donanımın temin edilmesi, yazılımların tasarlanması, sistemin çalışmasını sağlayacak personelin eğitilmesi, saha çalışmasıyla veri toplanması, mevcut veriler ile saha çalışmasında elde edilen verilerin sisteme entegre edilmesi ve sonuç olarak sistemin çalışır hale getirilmesi gerekmektedir. Bu bulgular çerçevesinde KBS'inin oluşturulma süreci; yapılan ön hazırlık, saha çalışması, ve verilerin sisteme entegrasyonu olarak kısaca üç aşamaya ayrılarak incelenecektir.

KBS'inin kurulma sürecinin tamamlanmasıyla uygulama aşamasına geçilmektedir. Uygulama aşamasında başlıca; e-belediyeçilik uygulaması, interaktif harita kullanımı ve araç takip sistemi incelenecektir.

KBS'inin kurulmasıyla yapılabilecek uygulamalar bu saydıklarımızla sınırlı olmayıp, sistem sayesinde nelerin yapılabileceği ve belediye ile kentliye olan getirileri açıklanacaktır.

1.6.1.KBS İçin Yapılan Ön Hazırlık

Bir proje veya sistemi faaliyete geçirmeden önce, o sistem veya projenin alt yapısını oluşturmak gerekmektedir. Sistem uygulamaya konulmadan önce yönetim tarafından yapılan çalışmaları belirtmiştik. Teknik açıdan sistemin alt yapısını oluşturmak maksadıyla başlıca şunlar yapılmıştır:

1.6.1.1.Gerekli Donanımın Hazırlanması

KBS'inin kurulması için, öncelikle sistemin kullanılacağı, belediye binası, fen işleri ve temizlik işleri müdürlüğünün binası, kültür merkezi ile 22 mahallede bulunan, mahalle muhtarlıklarının da içinde bulunduğu mahalle konaklarındaki kablo alt yapısı hazırlanmıştır. Belediye merkez binasına iki adet ana server ve bir adet bilgilerin yedeklenmesinde kullanılacak server alınmıştır. Belediye binası ve sisteme dahil edilen binalardaki birimler hem kendi aralarında hem de diğer binalardaki birimlerle online

olarak bağlanmıştır. Bütün birimlerdeki kişisel bilgisayarlar (PC) kaldırılarak merkezi sistem ile bağlantı sağlanmıştır.

1.6.1.2. Veri Tabanı Tasarımı

Veri tabanı tasarımı ile coğrafi bilgi sistemi ve yönetim bilgi sistemi bir bütün olarak görülerek, grafik ve sözel verilerin verimli bir şekilde ilişkilendirilmesi sağlanmıştır. Veri tabanı olarak birçok sistemle birlikte kullanımı kolay olan “oracle veritabanı programı” kullanılmaktadır. Tasarlanan veri tabanının genel özellikleri şu şekildedir:

- ✓ Veri tabanı tasarımı uygulama programları, donanım ve temel yazılım dikkate alınarak yapılmıştır.
- ✓ Veri tabanı tasarımı ilişkisel veri tabanı yönetim sistemi (İVTYS)’nin prensiplerine uyumlu bir şekilde yapılmıştır.
- ✓ Verilerin, veri tabanında tekrarlanması engellenmiş ve en yoğun şekilde depolanması sağlanmıştır.
- ✓ Güvenlik, sorumluluk, hata toleransları, projeksiyon sistemi, yenileme, kullanılacak kayıt medyaları, harita ölçekleri ve dokümantasyon hakkında standartlar ve prosedürlere uyulmuştur.
- ✓ Veri tabanı tasarımı, haritaların ve başka çıktılarının ihtiyaçlara cevap verecek şekilde alınmasını sağlamak ve gelecekte olması muhtemel ihtiyaçlara cevap verebilir niteliktedir.
- ✓ Mevcut sayısal veriler coğrafi veri tabanına yüklenebilmekte, ülke koordinat sisteminde oluşturulan coğrafi veri tabanına entegre olmakta ve güncel bir

duruma getirilmektedir. Bu bağlamda belediyede kurulu olan meta4 veri tabanındaki bilgilerin yeni oluşturulan CBS'ne entegrasyonu sağlanmıştır.

1.6.1.3.KBS Temel Yazılımlarının Temini

Her türlü teknik özelliklere sahip, yaygın işletim sistemlerinin tamamında çalışabilecek durumda olan şu programlar yaptırılmıştır.

- ✓ İlişkisel Veri Tabanı Yönetim Sistemi (İVTYS) Yazılımı; ilişkisel mimari, veri güvenliği, veri bütünleştirme, hassaslık, veriye geniş bir bilgisayar ağında tam erişim, etkin veri giriş/çıkış özelliklerini taşımakta ve Türkçe karakterleri tam desteklemektedir.
- ✓ Coğrafi Veri Sunucusu Yazılımı.
- ✓ Coğrafi Bilgi Sistemi Yazılımı.
- ✓ Yönetim Bilgi Sistemi Yazılımı.

Bu yazılımlardan yönetim bilgi sistemi yazılımı, her birimin uygulama programları farklılık gösterdiğinden, her müdürlük için, KBS ile uyumlu ayrı uygulama programları yazılımlarından oluşmaktadır.

1.6.1.4.Eğitim

Belediyenin bilgi işlem işlerini yürüten kendi elemanlarına ilişkisel VTYS eğitimi verilmiş olup, kullanıcı durumunda olan diğer müdürlük elemanlarına kendi uygulama programlarıyla ilgili eğitim verilmektedir. Ayrıca tüm belediye personeline gruplar

halinde KBS ve getirileri hakkında, ilgili başkan yardımcısı ve bilgisayar şirketi elemanlarınca bilgilendirme seminerleri verilmektedir.

1.6.2.Saha Çalışması ve Güncel Veri Toplanması

Kent bilgi sisteminin altyapısının bir bölümünü oluşturacak sözel bilgilerin saha çalışmasıyla toplanması gerekmektedir. Saha çalışması ile kent ve kentliye ait şu an kullanılmakta olan ve ilerde kullanılması muhtemel olan bütün bilgiler ile taşınmaz envanterinin oluşturulması ve gelir artırıcı çalışmalar amaçlanmıştır. Gelir artırıcı çalışmalar olarak, Bağcılar Belediyesi sınırları içerisinde bulunan gayrimenkul ile gayrimenkul sahiplerinin belirlenmesi, mahalle itibariyle, binalarda bulunan bağımsız birim sayısı ile bağımsız birimlerde oturanların mal sahibi veya kiracı olarak belirlenerek, bu bağımsız birimlerin kullanım amacına göre gruplandırılıp bilgisayar ortamına geçirilmesi ve bu bilgiler sayesinde verilerin analizi, muhtarlık ve tapu verileriyle entegrasyonu yoluyla kaçak vergi mükelleflerinin tespit edilerek belediye gelirlerinde düzenin ve artışın sağlanması da hedeflenmiştir. Saha çalışmasıyla toplanan bilgiler bina, işyeri, hane diye üçe ayrılmıştır.

Bina, işyeri ve hane bilgilerinin toplanmasında ortak özellik; her bir binaya kod numarası verilmekte ve bina ile ilgili bilgilere bu kod girildiğinde çabucak ulaşılabilmektedir. Verilen bu kod numarası işyeri ve hane bilgilerinde de kullanılmakta, hangi işyeri veya hanenin hangi binada olduğu kendiliğinden anlaşılmaktadır. Bir binada bulunan işyeri, hane vs. bölümler bağımsız birim kabul edilmekte ve bu bağımsız birimlere bir numara verilmektedir. Verilen bu numaralar küçük tabelalar şeklinde bağımsız birimin giriş kapısına yerleştirilmekte, birim sahipleri numaralar konusunda bilgilendirilmektedir.

Yapılan her anket çalışmasında; denetimin ve düzenin sağlanması, doğru verilerin elde edilmesi ve minimum hatayla işin sonuçlandırılabilmesi için anket yapılan kişi, anketi yapan kişi ve denetleyen kişiler kayıt altına alınmaktadır. İlk olarak bina bilgileri, ikinci olarak işyeri bilgileri ve üçüncü olarak hane bilgileri incelenecektir.

- ✓ **Bina Bilgileri :** Saha çalışmasıyla binalara ilişkin toplanan bilgiler özetle şu şekildedir. Bina ile ilgili adres bilgilerinin tamamı girilmektedir. Binanın kaç katlı olduğu, işyeri ve hane sayıları, ile binanın yapı ve çatı durumu tespit edilmektedir. Binanın her türlü tesisat, ısınma, durumu, kullanım amacı ve kullanılan yapı sistemleri tespit edilerek gerekli bilgiler toplanmaktadır. Bina hakkında toplanan ayrıntılı bilgi için bkz. Ek:1 Bu bilgilerin hangi amaçlarla kullanılabilceğine ileride değinilecektir.
- ✓ **İşyeri Bilgileri:** Saha çalışmasıyla işyerlerine ait toplanan bilgiler özetle şu şekildedir. İşyerinin statüsü (kamu, özel, boş) işyerinin ünvanı, faaliyet alanı, çalışan sayısı, işyerinin hukuki ve mülkiyet durumu gibi işyerinin genel nitelikleri tespit edilmektedir. Özellikle belediye gelirleri ile ilgili, tabela harç ve ruhsatlarla ilgili bilgiler toplanmaktadır. Yine binanın teknik yapısı, her türlü tesisat ve abonelik durumlarına ilişkin bilgiler toplanmaktadır. İşyeri hakkında toplanan ayrıntılı bilgiler için bkz Ek:2. Bu bilgilerin de hangi amaçla kullanılabilceğine ileride değinilecektir.
- ✓ **Hane Bilgileri:** Saha çalışmasıyla hanelere ilişkin toplanan bilgiler özetle şöyledir. Hanede kaç kişinin yaşadığı, hanenin gelir durumu, eğitim ve yabancı dil bilme durumu, çalışıp çalışmama durumu, özürülü veya sürekli hastalık durumu gibi kişisel bilgiler ile Bağcılar'a geldiği yer geliş nedeni sahip oldukları ev gereçleri gibi sosyal nitelikteki bilgiler toplanmaktadır. Yine bina ile ilgili her türlü abonelik durumu, ısınma sistemi, yakıt türü gibi bilgiler tespit edilmektedir. Bina hakkında toplanan ayrıntılı bilgiler için bkz. Ek:3 Bu bilgilerin de hangi amaçla kullanılabilceğine ileride değinilecektir.

1.6.3.Verilerin Sayısallaştırılması ve KBS'ine Entegrasyonu

KBS'inin oluşturulabilmesi için verilerin elde edilme işlemi tamamlandıktan sonra, elde edilen verilerin analiz edilmesi, sayısallaştırılması ve KBS'inde kullanılabilir hale getirilmesi gerekmektedir. Saha çalışmalarından, tapu kayıtlarından, imar planlarından, muhtarlıklardan vs. elde edilen bilgiler bir merkezde toplanmış, sayısallaştırılıp,

KBS'ne entegre edilmiştir. İşin bu bölümü Bağcılar Belediyesi üst yönetimi, KBS ile ilgili ihaleyi almış olan yüklenici firma, ve tüm müdürlüklerin katılımıyla grup çalışması şeklinde yürütülmüştür. Bu kapsamda yapılan işlemler şunlardır.

- ✓ Mevcut bilgi altyapısı belirlenmiştir. Bu bağlamda belediyenin coğrafi analizi ve bilgi sisteminin analizi yapılarak, BİBS içindeki tüm mahallelerdeki taşınmaza ilişkin veriler saptanmış ve bugüne kadar oluşturulmuş olan bilgiler incelenerek sisteme uygun hale getirilmiştir.
- ✓ Emlak, çevre temizlik, ilan ve reklam vergileri, yapı ruhsat ve diğer müdürlüklerin istediği bilgilerin belediye personeli ile birlikte planlaması ve önceliklerinin belirlenmesi sağlanmıştır.
- ✓ İlçedeki Tapu Sicil Müdürlüğü, Kadastro Müdürlüğü ve mahalle muhtarlarıyla görüşülerek kendilerinde bulunan ve Bağcılar Belediyesini de ilgilendiren bilgilerin sisteme entegrasyonu sağlanmıştır. Buralardan temin edilen bilgiler çapraz kontrol programları yardımıyla belediye'deki mevcut emlak, çevre temizlik, ilan ve reklam vergileri, yapı ve ruhsat ve diğer müdürlüklere ait bilgiler ile birlikte kullanılabilir hale getirilmiştir. Saha çalışması ve ilçedeki Tapu Sicil Müdürlüğü, Kadastro Müdürlüğü ve mahalle muhtarlarından alınan bilgilerin entegrasyonu sayesinde yanlış verilen beyannamelerin düzeltilmesi, hiç beyan vermeyenlerin kayıt altına alınması, emlak, çevre temizlik, ilan ve reklam vergileri, yapı ve ruhsat harcı gibi belediyeye gelir getiren kalemlerdeki kaçakların önüne geçilmesi sağlanmıştır. Yine bu sayede isim, adres, ve parsel bazında karşılaştırmalar yapıp, vergi ve harçlarla ilgili otomatik tahakkuk sistemi oluşturularak mükellef olmayanlara ve mükellef olup da ödeme yapmayanlara davetiye gönderilmesi sağlanmıştır.

Bu genel bilgileri verdikten sonra saha çalışması ve diğer yollarla elde edilen verilerin analizi yapılarak KBS'nin nasıl oluşturulduğu incelenecektir.

1.6.3.1.Mevcut Verilerin Sayısallaştırılması ve KBS'ne Entegrasyonu

KBS'nin oluşturulması ve aktif hale getirilmesi için sadece verilere sahip olmak yeterli değildir. Mevcut veriler bile sistemde direkt olarak kullanılamamaktadır. Bu nedenle mevcut verilerin CBS ve YBS disiplini altında oluşturulan veri tabanlarında kullanılabilir hale getirilebilmesi için, sayısallaştırılması ve sisteme entegre hale getirilmesi gerekmektedir. Bu kısımda yapılan işlemler şunlardır.

- ✓ **Mevcut Haritaların KBS'ne Entegrasyonu:** Belediyede mevcut bulunan sayısal haritalar Büyük Ölçekli Harita Yapım Yönetmeliğine (BÖHYY) uygun şekilde sayısallaştırılarak KBS'de kullanılacak hale getirilmiştir.
- ✓ **Kadastro Paftalarının KBS'ne Entegrasyonu:** Sayısal kadastro haritalarındaki, tüm ada ve parsellere ait grafik bilgileri mevcut yönetmelikler doğrultusunda sayısallaştırılarak sisteme hazır hale getirilmiştir.
- ✓ **İmar Planlarının KBS'ne Entegrasyonu:** Mevcut imar yönetmelikleri doğrultusunda oluşturulmuş bulunan sayısal imar planları sayısallaştırılarak sisteme hazır hale getirilmiştir.
- ✓ **Numarataj Bilgilerinin KBS'ne Entegrasyonu:** Numarataj Yönetmeliği'ne uygun olarak, mevcut sayısal paftalar üzerine numaratajı yapılarak, bilgiler binalar ile ilişkilendirilmiş ve mevcut sayısal bina adres bilgileri ile birlikte KBS'ne entegre edilmiştir.
- ✓ **Eksik Bina ve Yolların Zemin Çalışmaları İle Güncellenerek KBS'ne Entegrasyonu:** Adres sistemini oluşturmak amacı ile numarataj sonucu tespit edilen eksik bina ve yol bilgilerinin zemin çalışmaları ile tamamlanarak KBS'ne entegrasyonu sağlanmıştır.

- ✓ **Tapu Müdürlüklerine Online Bağlanması ve KBS'ne Entegrasyonu:** Belediye tarafından Tapu Kadastro Müdürlüklerinden sayısal ortamda temin edilen tapu bilgilerinden, belediyenin ihtiyacı olan bilgilerin, veri tabanı ile ilişkilendirilmesi yapılarak KBS'ne entegrasyonu sağlanmıştır.
- ✓ **Emlak ve Çevre Temizlik Vergisi Bilgilerinin KBS'ne Entegrasyonu:** Emlak vergileri kadastral parsellerle, çevre temizlik vergileri ise bina adresleriyle ilişkilendirilerek YBS'ne entegre edilmiştir.
- ✓ **Bağcılar Acil Yönetim Planı (ACYP)'nın KBS'ne Entegrasyonu:** Belediyece mevcut yapılmış bulunan ACYP, KBS'ne entegre edilmiş, acil durumlarda ulaşılması planlanan yerlerin (hastaneler, itfaiye, akaryakıt istasyonları vb.) coğrafi olarak referanslandırılması yapılmış ve sorgulanmasına yönelik kolay kullanılabilir acil yönetim planı uygulama programı oluşturulmuştur.
- ✓ **Altyapı Haritalarının Sayısallaştırılması ve KBS'ne Entegrasyonu:** İlgili kurumlarla (İSKİ, İGDAŞ, Türk Telekom, TEK) gerekli protokol ve yazışmalar yapılarak bilgilerin temin edilmesi ve KBS'ne entegrasyonu sağlanmıştır.

1.6.3.2.Saha Çalışmasıyla Elde Edilen Verilerin KBS'ine Entegrasyonu

Saha çalışması ve güncel veri toplanması başlığı altında, saha çalışması ile hangi bilgilerin toplanacağını belirtmiştik (ayrıntılı bilgi için bkz.Ek:1,2,3). Saha çalışmasıyla anketörler tarafından elde edilen veriler belediye merkezinde oluşturulan birim tarafından incelenmekte, bazı durumlarda doğruluğu araştırılmakta ve KBS'ine entegre hale getirilmektedir. Saha çalışmasında bina, işyeri ve hane bilgileri toplanmaktadır. Bu bilgiler Numarataj Yönetmeliği'ne uygun olarak hazırlanan adreslerle ilişkilendirilmektedir.

Numarataj çalışmasındaki sistem örnek olarak şu şekildedir.

<u>Mahalle Kodu</u>	<u>Cadde/Sokak Kodu</u>	<u>Kapı No</u>	<u>Daire No</u>
16	1245	7	5

Yukarda örnekte de belirttiğimiz gibi bina, işyeri ve hane bilgileri mahalle kodu, cadde/sokak kodu, kapı numarası, daire numarası şeklindeki kodlarla sayısallaştırılarak sisteme entegre edilmiştir. Bu şekilde sayısallaştırılarak sisteme entegre edilen bilgilere interaktif harita kullanımı ile ilçe haritası üzerinden ulaşılabilir. İnteraktif harita kullanımı ile saha çalışmasıyla elde edilen bilgilerin tamamına değil, belediye yönetiminin izin verdiği ve kişisel olmayan bilgilere ulaşmak mümkündür.

1.6.3.3.Muhtarlık Programı ve Muhtarlık Kayıtlarının KBS'ine Entegrasyonu

Muhtarlık programı ve muhtarlık kayıtlarının düzenlenmesinin amacı Bağcılar bölgesinde bulunan 22 muhtarlıktaki aktif (son durumu yansıtan) verilerin düzenlenerek belediyedeki sisteme aktarılması ve sistemde yararlanılabilir duruma getirilmesidir. Muhtarlıklardaki bilgilerin bilgisayar ortamına aktarılması ve bunun belediyedeki VTYS ile entegre edilmesinden sonra, bilginin güncelliğini koruyabilmesi ve de ilçe nüfus hareketlerinin kaynağından tespiti amacıyla, muhtarlıklar, belediyede kurulan sisteme entegre edilmişlerdir. Her iki kurumun asli işlerini ve bilgi emniyetini etkilemeyecek şekilde kurulan bu entegrasyon ile sistemdeki bilgilerin yaşayan bilgiler olması sağlanmıştır.

Sahadan toplanan bilgilerle oluşturulan Bağcılar envanteri, sicil bilgilerinin numarataj kayıtları altlık olarak kullanılarak, mevcut programındaki kayıtların yeni muhtarlık programına düzeltilerek aktarılmasıyla sağlanmıştır.

Muhtarlık Programı sayesinde;

- ✓ Muhtarlık Uygulama Programı, kurulan otomasyon sistemi içerisinde yer almış ve belediye veri tabanı ile entegre bir duruma getirilmiştir.

- ✓ Uygulama, her muhtarlığın kendi bilgisayarında ve internet browser üzerinden çalışmaktadır.
- ✓ Muhtarlıklar belediyenin veri tabanında kendisine tanımlanan kısmında işlem yapmaktadırlar.
- ✓ Uygulama, muhtarların yapmak zorunda olduğu, nüfus cüzdanı sureti, ikametgah belgesi, yeni kayıt ve nakil işlemleri, seçmen belgesi, yeşil kart v.b. tüm işlemleri kapsamaktadır.
- ✓ Bu bilgiler gerektiğinde diskette veya modemle aktarılabilir.
- ✓ Program verilerdeki değişikliklerin belediye sisteme aktararak güncellenmesini sağlamak için gerekli ek programların muhtarlıklara ve belediye sistemine konulabileceği şekilde tasarlanmıştır.
- ✓ Muhtarlığın yaptığı her kayıt, belediye file server'a işlenip, güncellenmektedir.
- ✓ Muhtarlık kayıtlarında belediyenin kullanmış olduğu mahalle, sokak ve kapı numarası yapısının kullanılması sağlanmıştır.
- ✓ Muhtarlıkların belediye ile aynı taşınmaz envanterini kullanmalarını sağlanmıştır.
- ✓ Adres veri tabanında olmayan mahalle ve/veya sokak üzerinde işlem yapılması engellenmiştir.

- ✓ Belediye veri tabanında kaydı olmayan kapı ve daire bilgisi veya taşınmaz bilgisi üzerinde işlem yapıldığında; sistem işlem yapanı uyarmaktadır.
- ✓ Muhtarlığın yaptığı mahalleye yapılan nakili belirten işlem ve mahalleden yapılan nakil işlemleri otomatikman belediye birimlerine bildirilmekte, bunlarla ilgili raporlar hazırlanabilmektedir.
- ✓ İstenmesi durumunda, muhtarlıktan başka yere nakil aldirmek isteyen vatandaşın işlemi belediyedeki sicil ve hesap kapama işlemi yapılmadan sonlandırılmamaktadır.
- ✓ Muhtarlığın tuttuğu tüm bilgiler belediye veri tabanına aktarılmakta, sicil ve adres bazında belediye kayıtlarına entegre edilmektedir.
- ✓ Tüm bağlantılar internet üzerinden sağlandığından, her bir muhtarın kendi uygulamasına browser üzerinden kullanıcı numarası, ve şifresini girerek erişebilmesi sağlanmıştır.

1.6.4.E-Belediyecilik Hizmetleri (İnteraktif İşlemler)

E-belediyecilik veya interaktif belediyecilik diye adlandırdığımız interaktif internet uygulamasını kısaca belediye tarafından verilen hizmetlerin internet üzerinden web browser kullanılarak yapılması olarak tanımlayabiliriz. Bağcılar Belediyesi interaktif internet uygulamasının genel özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz.

- ✓ Uygulamalar, belediyece alınan VTYS ile uyumlu ve online çalışmaktadır.

- ✓ Tüm internet uygulamaları internet server üzerinde çalışmakta ve belediyenin sistemine ek bir yük getirmemektedir.
- ✓ Bilgi güvenliği sağlanmakta ve sistem saldırılara karşı korunmaktadır.
- ✓ İnteraktif işlemler 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet vermektedir.
- ✓ Bilgi gizliliğine azami dikkat gösterilmekte ve internet server ilave şifrelerle korunmaktadır. Kredi kartı ile borç ödeme özelliği kullanılırken kredi kartı numarası sistemde tutulmamaktadır.
- ✓ İnteraktif olarak yapılan her işlemin kayıtları tutulmakta ve bu bilginin silinmesine izin verilmemektedir. Bu bilgiler; erişimciye ait kişisel bilgiler, (e-mail adresi, sicil no vs.) erişim tarihi, erişim saati, işlem süresi ve yapılan işlemlerdir.
- ✓ İnteraktif işlemlerde, sanal erişimcinin herhangi bir bilgiyi düzeltmesine ve silmesine izin verilmemektedir.
- ✓ Her bir belediye mükellefine bir şifre verilmekte, bu şifre sistem tarafından otomatik üretilen; minimum 6, maximum 10 karakterden oluşan alfanümerik bir kombinasyondan oluşmakta ve bu şifrelerin erişimci tarafından dinamik olarak değiştirilebilmesi sağlanmaktadır.

Araştırmamız neticesinde Bağcılar Belediyesi'nin interaktif internet uygulamalarının üç ayrı uygulama alanının olduğu tespit edilmiştir. Bunlar; belediye gelirleriyle ilgili mükelleflere yönelik uygulamalar, interaktif harita kullanımı ve araç takip sistemidir. Bunlardan belediye gelirleriyle ilgili olan kısmı, belediye sınırları içinde mükellef

durumunda olan herkes şifre almak şartıyla kullanabilmektedir. İnteraktif harita kullanımını, internet üzerinden ulaşan herkes kullanabilmektedir. Araç takip sistemi ise belediyede oluşturulan merkez ve ilgili müdürlükler tarafından kullanılabilir. Bu uygulamalar kısaca şu şekildedir.

1.6.4.1.Mükelleflere Yönelik İnteraktif Uygulamalar

Mükelleflere yönelik uygulama olan, interaktif işlemlere belediye internet sitesi üzerinden ulaşılabilir. Uygulamanın ilk giriş ekranında sicil ve isim sorgulaması yapılmakta, bu sorgulama ile, sanal erişimcinin erişim anahtarı (key) tespit edilmektedir. İsimden sorgulamada benzer isimlerden ayırabilmek için, baba adı, doğum yeri ve tarihi gibi alanlar sistem tarafından istenmekte ve otomatik karşılaştırma yapılarak bilgiler doğrulanınca sonuç ekranda görüntülenmektedir.

Doğru bir şekilde erişen, sanal mükellefler için bir menü görüntülenmektedir. Bu menüde; hesap ekstresi, ödeme izleme, beyan / bildirim listeme, kiracı borcu ekstresi, kredi kartı ile borç ödeme, emlak ve ÇTV hesaplama değerleri (Rayiçler, Grup ve Derece karşılıkları) ve beyaz masaya erişim bulunmaktadır. Uygulama kısa başlıklar halinde şu şekildedir.

1.6.4.1.1.Hesap Ekstresi

Belediyenin web sitesine erişen sanal kullanıcıya ait belediye servislerindeki parasal borçlar vade tarihine göre sıralanmakta, bu borçlar, servis ve dönem bazında gruplandırılabilir, istenmesi durumunda, çıktı olarak alınabilmektedir.

1.6.4.1.2.Ödeme İzleme

Sanal mükellef , belediyeye yaptığı ödemeleri , tarih, makbuz numarası bazında sıralı olarak izleyebilmekte, isterse kendi yazıcısına döküm alabilmektedir.

1.6.4.1.3.Beyan/Bildirim Görüntüleme

Sanal erişimci, kendi sicil numarasına ait tüm beyanlarını (Emlak, ÇTV, İlan ve Reklam vs.) tarih ve servis sırasında görüntüleyebilmekte, istemesi halinde bu bilgileri , kendi yazıcısından çıktı olarak alabilmektedir.

1.6.4.1.4.Kiracı Borcu Öğrenme

ÇTV servisi için kullanılmakta olan bu özellik ile, ev sahipleri kendi kiracılarına ait borçları, kendi sicil numaralarını kullanarak görebilmektedir. bu görüntüde, toplam borç ve kiralık gayrimenkulün adresi de yer almaktadır. (şu anda 02.01.2004 tarihli mükerrer 25334 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5035 sayılı kanun gereği konutlara ait çevre temizlik vergisi, su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanmakta ve su faturalarına ilave edilmektedir bu nedenle bu uygulama şu an kullanılmamaktadır).

1.6.4.1.5.Kredi Kartı ile Borç Ödeme

Kredi kartı ile borç ödeme için, belediyenin sözleşme imzaladığı bankanın internet üzerinde hazırladığı ara yüz programları kullanılmaktadır. Erişimciye önce borçları vade tarihine göre listelenmekte ve bunların içersinden ödemek istediği maksimum sayıda borcunu seçmesi istenmektedir. Kullanıcının mouse veya klavyesini kullanarak seçeceği borçların toplamı görüntülenmekte ve ödeme onayı istenmektedir. Onay

alındıktan sonra bankanın belirlediği şekil ve sıra ile kredi kartı numarası alınmakta ve bankanın belirlediği formasyonla “onay kodu” beklenmektedir. Kredi limiti uygun olanlar için alınan onay kodu ile işlem sonlandırılmaktadır. Limiti uygun olmayan erişimciye tekrar borç seçimi yapılabilmesi için imkan verilmektedir.

Kredi kartı ile yapılan ödemelerde; erişimci sicil numarası, işlem tarihi ve saati, onay kodu, ödeme miktarı, ödenen borcun servis numarası, kodu, yılı ve dönemi, miktarı, tahakkuk numarası bilgileri sistem tarafından tutulmaktadır.

Kredi kartı ile yapılan ödemeler banka tarafından tahsil edilmekte ve belediye hesabına geçirilmektedir. Ödeme tarihi olarak, kredi kartı ile ödemenin yapıldığı işlem tarihi esas alınmaktadır.

1.6.4.2.İnteraktif Olarak Harita Kullanımı

İnteraktif harita kullanımı ile; girilen herhangi bir adresin harita üzerinde odaklanmış olarak yerinin gösterilmesi sağlanabilmekte, harita üzerinde işaretlenen bir noktanın sözel olarak adres bilgileri elde edilmektedir. Yine kullanım türü bilgilerinin harita üzerinden sorgulanması (mesken, işyeri, park, cami, kamu binaları vs.) sağlanabilmekte ve kent bütününde veya odaklanılan herhangi bir alanda metro istasyonu, otobüs ve taksi durakları gibi toplu taşıma istasyonlarının yerlerinin belirlenmesi sağlanmaktadır.

İnteraktif harita kullanımı ile ilçeye gelen veya gelmeyi düşünen turist veya vatandaş, gideceği adresi internet üzerinden görebilmekte, adres bilgilerini elde etmekte, o adrese ulaşımın hangi toplu ulaşım aracıyla ve hangi güzergahtan sağlandığını yola çıkmadan öğrenebilmektedir. İnteraktif harita kullanımı ile saha çalışmasından elde edilen bilgilerin bir kısmına ulaşılabilir. Yine interaktif harita kullanımı ile gayrimenkul sahipleri arazilerinin imar durumu hakkında bilgi alabilmekte bu işlem için belediyeye gitmesi ve ilgili birime ulaşması gerekmemektedir.

İnteraktif harita kullanımının bir özelliği de tematik haritaların oluşturulabilmesidir. Saha çalışmasıyla elde edilen verilerin harita üzerindeki dağılımları renklendirme kullanılarak izlenebilmektedir. Örneğin hangi mahalleye hangi yörelerden göç olmuş, ilçe genelindeki insanların eğitim düzeyi, kan grupları, sürekli hastalığı olanların dağılımı gibi elde edilen verilerin tamamının dağılımı harita üzerinden izlenebilmektedir.

1.6.4.3.Araç Takip Sistemi

Araç takip sistemiyle, belediyeye ait hizmet araçlarının kent içerisindeki tüm hareketleri izlenebilmekte ve rapor haline getirilebilmektedir. Bu sistem sayesinde yapılanlar şunlardır.

- ✓ Aracın tüm hareket bilgileri online olarak merkezden incelenebilmektedir.
- ✓ Global Position Systems (GPS) cihazından alınan text bilgileri coğrafi bilgiye noktasal ve çizgisel olarak dönüştürülebilmekte, araçlarının tüm hareketleri harita üzerinde koordinatlı bir şekilde gösterilebilmekte ve bu bilgilerle arşiv oluşturulmaktadır.
- ✓ Araçların seyahatine ait, işe başlama ve işi bitirme saatleri, tarihi, hızı, günlük yaptığı yol, durma süresi gibi bilgiler harita üzerinde noktasal ve çizgisel olarak gösterilmekte ve plakası ile raporlanarak arşivlenmektedir.

1.6.5.KBS ve E-Belediyecilik Uygulamasının Bağcılar Belediyesine Getirileri

Belediye bünyesinde yürütülmekte olan tüm hizmetlerin tek bir bilgisayar ağı altında, ortak bir veritabanı ile, entegre bir biçimde otomasyonunu sağlayan KBS, tüm belediye faaliyetlerini kapsamaktadır. Kent bilgi sisteminin kurulması ve e-belediyecilik uygulamasının getirileri genel olarak 3. bölümde anlatılmıştı. Burada, sistemin kurulumunu sağlayan Bağcılar Belediyesine sağladığı getiriler üzerinde durulacaktır.

Bölüm başında Bağcılar Belediyesini kısaca tanıtip, hizmetlerin başkan, başkan yardımcıları ve müdürlükler kanalıyla gerçekleştirildiğini belirtmiştik. Her müdürlüğün kendine özgü görevleri ve yetkileri vardır. Dolayısıyla KBS alt yapısı kullanılarak her müdürlük için farklı uygulama programları geliştirilmiştir. Örneğin Harita Müdürlüğü bütün kadastral verileri kullanırken, Yazı İşleri Müdürlüğü bu bilgilerin hiçbirine ihtiyaç duymamaktadır. Bunun için KBS'nin Bağcılar Belediyesine getirilerini genel getiriler ve uygulama programları ile olan getiriler olarak ikiye ayırabiliriz

1.6.5.1.Genel Getiriler

KBS ve e-belediyecilik uygulamasının Bağcılar Belediyesi'ne olan getirileri ile ilgili üçüncü bölümde saydıklarımız geçerlidir. Ancak bunların yanı sıra Bağcılar Belediyesine özel bazı getirileri vardır. Bunları maddeler halinde sıralamak istiyorum. Ancak getiriler bu sıralayacaklarımla sınırlı olmayıp, bazıları uygulama ilerledikçe ortaya çıkmaktadır.

- ✓ **Ağ Bağlantısı ve Elektronik İletişim:** KBS'nin kurulmasıyla bütün belediye birimleri bilgisayar ağı ile donatılmış olup, birimler arası iletişim elektronik

ortamda sağlanmaktadır. Bu sayede müdürlükler arası evrak akışı hızlanmış ve takibi kolaylaşmıştır. Belediyeye bağlı olarak hizmet veren ve binaları merkez binadan uzakta olan, 22 Mahalle Konağı, Kültür Merkezi, Evlendirme Şefliği ve Fen İşleri Müdürlüğü sisteme dahil edilmiş, iletişim giderleri, zaman kaybı, iş kaybı gibi mekan uzaklığının getirdiği sorunlar ortadan kaldırılmıştır.

- ✓ **Karar/destek Ünitesi Özelliği:** Üst yönetim, karar verebilmek için ihtiyaç duyduğu bilgilere KBS'ni kullanarak çok hızlı bir şekilde ulaşabilmektedir. Hızlı zamanında ve doğru bilgilere ulaşmak üst yönetimin vereceği kararların daha doğru, daha akılcı ve daha etkin olmasını sağlamaktadır.
- ✓ **Gelir Getiren Müdürlükler ile Gelirler Müdürlüğü Arasında Doğrudan Bağlantı:** Belediyeye gelir getirebilecek müdürlükler, (Makine Elektrik Ruhsat, İktisat, İmar vs.) Gelirler Müdürlüğü ile direkt ilişkilendirilmiş olup, her türlü tahakkuklar otomatik olarak Gelirler Müdürlüğüne bildirilmektedir. Yine Gelirler Müdürlüğü, yaptığı tahsilat hangi birimi ilgilendiriyorsa o birime bilgi vermektedir. Bunun uygulanmasıyla mükellef, müdürlükler arası dolaşmaktan kurtulmakta, tek merkezden işini yürütebilmektedir.
- ✓ **Genel Evrak Takip Kolaylığı:** Genel evrak takip sistemi oluşturulmuş olup, belediyeye gelen herhangi bir evrak (dilekçe, şikayet, beyaz masaya olan talepler vs.) tek merkezden giriş yapılmakta ve ilgili bütün birimlerce takip edilmektedir
- ✓ **Gelir Artırıcı Etki:** KBS'nin belediye gelirlerini artırıcı etkisi olmuştur. Bu iki şekilde gerçekleşmiştir. Birincisi KBS'nin oluşturulmasıyla bina, işyeri ve hane bilgilerinin tamamı kayıt altına alınmış, mevcut bilgilerle saha çalışmasıyla elde edilen bilgiler eşleştirilmiş olup, kayıp ve kaçaklar engellenerek gelir artışı

sağlanmıştır. İkincisi KBS'nin kurulmasıyla birçok kalemdede (ulaşım, kırtasiye, yönetim giderleri vs.) tasarruf yapılarak giderlerin azalması şeklinde dolaylı yoldan gelir artışı sağlanmıştır.

- ✓ **Araç Takip Sistemi:** Geliştirilen araç takip sistemi sayesinde belediyeye ait hizmet araçlarının arazi üzerinde takibi yapılmakta, yapılacak bir işe hangi aracın daha yakın olduğu tespit edilmekte ve telsizlerle hizmet alanına sevk edilmektedir. Her aracın günlük yaptığı yol, hızı, nerde ne kadar duraklandığı raporlar halinde alınmaktadır. Bu da araçların fuzuli kullanımını azaltmakta, ekiplerin bölgede boş durmalarını engellemekte kalite ve verimi artırmaktadır.
- ✓ **Yağmur Suyu Izgaraları ve Ağaçlandırma Çalışmalarına Katkısı:** Logar kapakları olarak da adlandırılan yağmur suyu ızgaraları ve yol kenarlarına dikilen ağaçlar CBS'nde kullanılan haritalara kodlanmakta, herhangi bir nedenle kaybolan ağaçların yerine yenisi dikilmektedir. Yine asfaltlama çalışmalarında bazı logar kapaklarının üzerleri dikkatsizlik sonucu asfaltlanmakta ve yerinin bulunmasında sıkıntı çekilmektedir. Bu durum kodlama sayesinde çözülmüş, üzeri kapansa bile, CBS aracılığıyla koordinat sistemi kullanılarak yerleri tespit edilmektedir.
- ✓ **Sosyal Belediyecilik Uygulamalarına Katkısı:** Sosyal belediyecilik ile kentlilerden geliri düşük, özürlü, sürekli hastası olan, gibi yardıma muhtaç olanlara belli kriterlere göre yardım yapılması hedeflenmektedir. KBS bu uygulamalarda etkili rol oynamaktadır. Tablo 4'ün incelenmesinden de anlaşılacağı gibi Bağcılar Belediyesi sınırları içinde yaşayanlara ilişkin; hanede yaşayan kişi sayısı, çalışan kişi sayısı, gelir seviyesi, özürlü sayısı, sürekli hastalığı olanlar gibi bilgiler KBS'ne aktarılmaktadır. Bu bilgiler kullanılarak gıda yardımı, yakacak yardımı, diyaliz hastalarının taşınması, özürlülere yardım

gibi sosyal amaçlı yardımlar yapılmakta, kısaca sosyal belediyeçilik uygulaması kolaylaşmaktadır.

- ✓ **Gerekli Belge ve Bilgilerin İnternetten Öğrenilmesi:** Vatandaşın belediyeye gelip, hangi işlemi hangi evrakları hazırlayarak ve hangi yolu takip ederek yapabilirim? Diye sorular sorması, hem kendisi için zorluk hem de belediye personelinin zamanını almaktadır. Bu sorunları azaltmak için her müdürlükte yapılacak işlemler ve gerekli evrakların listesi ile işlem takip şeması oluşturularak internet üzerinden takibi sağlanmıştır.
- ✓ **Afet Yönetimine Katkısı:** Belediyece hazırlanan Acil Yönetim Planı (ACYP) KBS'ne entegre edilmiştir. Bu çerçevede acil durumlarda ulaşılması planlanan yerlerin (hastaneler, itfaiye, akaryakıt istasyonları vb.) coğrafi olarak kodlanması yapıldığından bu tür yerlerin bulunması ve ulaşım kolaylığı sağlanmıştır. Daha önce yaşadığımız 17 Ağustos 1999 ve 11 Kasım 1999 depremlerinde yıkılan binalarla ilgili; bina durumu nedir? İçinde kaç kişi yaşıyordu? Doğalgaz tesisatı olup patlama tehlikesi var mı? (Bu soruları artırmak mümkün) Gibi sorulara cevap alınamıyordu. KBS ile Tablo2,3ve 4'ün incelenmesinden anlaşılacağı gibi hiç olay yerine gitmeden bu soruların birçoğunun cevabını bulmak ve buna göre plan yapmak artık mümkündür.
- ✓ **Bilimsel Araştırmalara Kolaylık Sağlaması:** Gerek teknik konularla ilgili araştırmalar, gerekse sosyal nitelikli araştırmalar için bir bilgi bankası niteliği taşımaktadır. Örneğin; mühendislik açısından binaların statik durumuyla ilgili bütün bilgileri bulmak, sorgulamak, istatistikler oluşturmak mümkündür. Yine sosyal bilimler açısından göç nedenleri, eğitim durumu, özürlülük oranı, gelir seviyesi, sahip olunan ev gereçleri vs. gibi konuları araştırmak, sorgulamak ve istatistik bilgilerini elde etmek mümkündür.

- ✓ **Bilgi Satışı Yapılabilecektir:** Şöyle ki bazı şirketler toplumun bazı kesimlerine hitap etmektedir. Bu kesimlerin tespiti şirketlere maliyet olarak yansımaktadır. Bu maliyetin altında olmak kaydıyla şirketler, belediyeden bilgi satın alabileceklerdir. Bunu basit bir örnekle anlatmak istiyorum. Bir şirket, evinde doğalgaz olup da soba kullanan, yani kaloriferi olmayanlara cazip fiyatlarla kalorifer tesisatı kurmak istiyor ve bu durumda olanlara posta yoluyla veya e-mail yoluyla bir mesaj göndermek istiyor. Mevcut şartlar altında bu durumda olan daireleri tespit etmesi çok zor hatta mümkün değildir. Ancak KBS sayesinde bu bilgileri posta adresi ve e-mail adresi ile birlikte belediyeden çok düşük bir ücretle satın alabilecektir. Bunun örnekleri sayılamayacak kadar çoktur. Sonuç olarak belediyece KBS'nde mevcut olan bilgiler pazarlanabilecek, bu durumdan hem şirket hem de belediye karlı çıkacaktır.

1.6.5.2.Uygulama Programlarının Getirileri

Yukarıda saydığımız genel getirilerden belediyenin her birimi yararlanmaktadır. Ancak her müdürlüğün kendine özgü iş ve işlemleri vardır. Bu iş ve işlemleri yerine getirirken KBS'i içinde kullandığı bilgiler farklı olduğu gibi doldurması gereken standart formları da vardır. Bu işlemlerin tamamı KBS alt yapısını kullanarak hazırlanan uygulama programları ile gerçekleştirilmektedir. Bu kısımda her müdürlüğün KBS'nin kurulmasından sonra neleri yaptığı/yapabildiği özet halinde sunulacaktır.

- ✓ **Harita Müdürlüğü:** Belediye ile Kadastro Müdürlüğü arasında yapılan protokoller çerçevesinde kadastro bilgilerine on-line erişim sağlanarak güncel bilgiler kullanılmaktadır. Grafik verileri üzerinde her türlü değişiklik, düzeltme işleri yapılmaktadır. İnşaat istikamet rölevesi, kot kesit belgesi, kontur gabari, encümen teklif folyesi, aplikasyon krokisi, matbu encümen yazıları, gibi Harita Müdürlüğünün teknik ihtiyaçları olan her türlü belgeler hazırlanmaktadır.

- ✓ **Fen İşleri Müdürlüğü:** Şantiyede üretilen ve dağıtımı yapılan malzeme bilgileri kaydedilebilmekte, yapılan işlerle ilgili günlük, haftalık, aylık ve yıllık raporlamalar alınmaktadır. Fen işleri Müdürlüğünün, Kazı ruhsatı tespit krokisi, yapılan hesapların tahakkuku, ihale dosyası gibi teknik ihtiyaçlarına cevap verecek her türlü işlem yapılmaktadır.
- ✓ **İmar Müdürlüğü:** Yola terk, yoldan ihdas hesaplamaları otomatik olarak yapılmakta, sözel veri tabanından yapılanma koşulları bilgileri alınarak imar durumu hazırlanmaktadır. İmar harçları, temel vizesi, temel üstü bina harçları ve belediye hizmet ücretleri otomatik olarak hazırlanmaktadır. Fenni mesul bilgileri tutulmakta, yapı ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi (iskan belgesi) hazırlanmakta ve istenilen ölçekte çıktı alınmaktadır.
- ✓ **Yapı Denetim Müdürlüğü:** Teknik uygulama sorumluluğu hazırlanmakta, fenni mesul bilgileri tutulmakta, yapı tatil tutanağı düzenlenmektedir. Kaçak yapılar takip edilmekte, ve yıkım belgesi hazırlanmaktadır. Kaçak inşaat, kat sayısı, ruhsatlı ve ruhsatsız bina sayısı, cephe şartlarına uymayan binalar, çatısız binalar, zabıtlı binalar, metruk binalar, tarihi tescilli binaların sayısı gibi müdürlüğü ilgilendiren her türlü işlemler takip edilmektedir.
- ✓ **Planlama Müdürlüğü:** İmar planları üzerinde değiştirme-düzeltilme yapılmakta, istenilen ölçekte çıktı alınmaktadır. Plan arşiv bilgileri ve plan notları sorgulanmakta, müdürlük ihtiyaç duyduğu her türlü teknik hizmeti gerçekleştirmektedir.
- ✓ **Hesap İşleri Müdürlüğü:** Belediye bütçesi ve kesin hesapları hazırlanmaktadır. Belediyenin gelir ve gider bütçelerine ait muhasebe kayıtları ve ödenekler bilgisayar ortamında takip edilmektedir. Personel maaş, ücret ve fazla çalışma karşılıkları ile ilgili bilgiler ve bunların ödemeleri ile ilgili kayıtlar tutulmaktadır.

- ✓ **Sağlık İşleri Müdürlüğü:** Muayene işlemleri takibi, işyerleri denetimi takibi, karne ve sevk belgesi işlemleri takibi yapılmaktadır. Cenaze bilgileri kaydı yapılmakta, MERNİS ölüm tutanağı ve defin ruhsatı hazırlanmaktadır. İlçe sınırlarında oturan insanların Yaş, cins, hastalık durumları takip edilmektedir.
- ✓ **Temizlik İşleri Müdürlüğü:** Temizlik araçları bilgileri ve temizlik programı takibi gibi müdürlüğü ilgilendiren konuların takibi yapılmaktadır.
- ✓ **Personel Müdürlüğü:** İşçi ve memur personel sicil bilgileri tutulmakta, personel teşekkür, takdir, ödül, terfi, disiplin cezası, mazeret izni, hastalık raporu, sağlık raporu, emeklilik bilgileri takibi yapılmaktadır. Memur maaş bordrosu, işçi ücret bordrosu hazırlanmaktadır.
- ✓ **Hukuk İşleri Müdürlüğü:** Dava izleme, diğer müdürlüklerin hukuki işlemleri davaların mahallelere göre dağılımı, dava türleri gibi müdürlüğü ilgilendiren konuların takibi yapılmaktadır.
- ✓ **Veteriner Müdürlüğü:** İlaçlanan bölgeler ile ilgili bilgiler, hayvansal ürünlerin üretildiği, depolandığı ve satıldığı işyerleri ile ilgili bilgiler, hazır kıyma, parça et ve parça tavuk ruhsat ve denetim bilgileri, hayvan muayene bilgileri gibi müdürlüğü ilgilendiren bilgilerin takibi yapılmaktadır.
- ✓ **Makine Elektrik ve Ruhsat Müdürlüğü:** Belediye araçlarının; arıza, bakım, onarım, yedek parça, stok, akaryakıt, madeni yağ, plaka, ruhsat, sigorta, sürücü, sicil gibi bütün bilgileri tutulup takibi yapılmaktadır. Hafta tatili ruhsatı ve geçici ruhsat yenileme işlemi takibi yapılmaktadır. Denetim ve ruhsat bilgileri takip edilmektedir.

- ✓ **Yazı İşleri Müdürlüğü:** Belediyenin genel evrak kayıt, sevk, havale ve takip işlemleri yapılmakta, ilgili müdürlüklerle doğrudan veri alışverişinde bulunmaktadır. Başkanlık, belediye encümeni ve belediye meclisinin sekreteryaya işlemleri yürütülmektedir. Evrak, dilekçe, görev, şikayet ve iletiler homojen bir ortamda izlenmektedir. Asker aile yardımları için Aile Bilgisi, Ekonomik durumu izlenmektedir.
- ✓ **Satınalma Müdürlüğü:** Ayniyat giriş-çıkışları, demirbaş kayıt, zimmet takip işlemleri yapılmakta, satın alma talep fişi, mahsup ve nakit tahakkuk müzekkeresi, ayniyatla ilgili cetveller hazırlanmaktadır. Petrol Ofisi günlük fiyatları anında takip edilmekte, yabancı para birimindeki malzeme fiyatları anında öğrenilmektedir.
- ✓ **Evlendirme Şefliği:** Evlendirme işlemlerinin kayıtları tutulmakta, evlenme beyannamesi, evlenme istatistik formu, mernis evlendirme formu düzenlenmekte, aylık ve yıllık faaliyet çıktı olarak alınmaktadır.
- ✓ **Gelirler Müdürlüğü:** Her türlü tahakkuk ve tahsilat yapılmakta ve ilgili birimlere online olarak aktarılmaktadır. Mükellefe ait her türlü alacak ve borç işlemleri tek bir veri tabanında tutulup işlenmektedir. Gelir gider verileri her akşam online olarak muhasebeye gönderilmektedir. Arsa, arazi, bina gibi emlak beyannameleri düzenlenmekte, çevre temizlik vergisi, ilan reklam vergisi düzenlenip, kaçaklar en aza indirilmektedir. Beyannamelerin verilmesi sırasında otomatik olarak asgari beyan hesabı yapılarak kontrol edilmekte ve Bayındırlık İskan Bakanlığı'nın birim değerlerine göre bilgisayarca yapılan hesaplamada asgari değerler altında verilen beyannameler için mükellefin uyarılması sağlanmaktadır. Yapılan tahsilat, tahakkuk ve diğer işlemleri hangi çalışanın yaptığı tespit edilmekte, belirli periyotlar arasında kişi bazında yapılan iş dökümü alınmaktadır. Adres Bilgi Sistemi altyapısı kullanılarak beyan verilmeyen taşınmazlar için otomatik beyana davet mektubu oluşturulmaktadır. Borçlarını ödemeyen mükelleflere mahalle ve sokak bazında ödeme emri

hazırlanmakta, hazırlanan ödeme emirleri e-mail adresi olanlara otomatik gönderilmektedir.

- ✓ **Zabıta Müdürlüğü:** Zabıt varakaları izlenmekte, zabitanın yapılan inceleme ve faaliyetleri ile bildirim evrakları düzenlenmekte, KBS alt yapısı kullanılarak matbu formlar doldurulmaktadır.
- ✓ **Eğitim, Kültür Ve Sosyal İşler Müdürlüğü:** Sosyal ve kültürel faaliyetler takip edilmekte, öğrencilere verilen burslar izlenmektedir.
- ✓ **Basın Yayın Ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü:** Yayın araçlarında çıkan haberler takip edilmekte, vatandaşlar ile belediye arasındaki ilişkiler; dilek ve şikayetler takip edilmektedir.
- ✓ **Park Ve Bahçeler Müdürlüğü:** Demirbaş malzeme kaydı, yıllara göre hek'e ayrılan malzeme, sarf malzemesi ambar giriş-çıkışı takip edilmekte, mahalle bazında mevcut park, çocuk bahçesi, oyun alanlarının pafta, ada, parsel alan bilgi formu tutulmaktadır. Dikilen ağaç türleri, yaşı, kuturu, adedi, dikilen bitkilerin türleri, adedi, oyun grupları türü, adedi (tahtaravalli, salıncak, kamelya, vb.), tesis türleri adedi (Wc, kafeterya, havuz vb.) işletmeye verilen parklar gibi müdürlüğü ilgilendiren bilgilerin kayıtları tutulmakta ve rapor halinde alınmaktadır.
- ✓ **İktisat Müdürlüğü:** Bilgisayar ekranında ilçe haritası üzerinde mevcut işyerleri görülmekte, yoğunluğu takip edilmektedir. İşyerleri ile ilgili istenen bilgiler, tarih, mahalle, faaliyet türü'ne göre alfabetik olarak alınabilmekte ve her türlü takibi yapılmaktadır.

- ✓ **Emlak Ve İstimlak Müdürlüğü:** Belediye ye ait gayrimenkullerin satış takibi, hissedar takibi, hazine ve belediye arazilerinin takibi yapılmaktadır. Kiraya verilen belediye mülkleri ve kira ödemeleri takip edilmektedir. Tapu kayıtları online olarak alınmakta, Belediye, Hazine ve diğer Kamu Kurumlarına ait taşınmazlar liste halinde görüntülenmektedir.
- ✓ **İdari Ve Mali İşler Müdürlüğü:** İlçe sınırları içinde bulunan; mahalle konakları binasında verilen hizmetler, spor salonu, kütüphane, sağlık ocağı muhtarlık; kültür merkezi binasında bulunan sinema salonu, yemekhane, kütüphane, spor salonu ve bunun gibi verilen hizmetlerin takibi yapılmaktadır.
- ✓ **Teftiş Heyeti Müdürlüğü:** Müdürlükler arası yazışma şablonları, ifade zabıt varaka şablonları, oluşturularak takibi yapılmaktadır. Memur personelin, disiplin cezaları ve sicil bilgileri izlenmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

İnsanlık tarih boyunca bir arada yaşama ihtiyacı hissetmiş, kendileri için elverişli buldukları belli bir mahalde yerleşip, ortak çıkarlarını örgütlenme yoluna gitmişlerdir. Kendiliğinden ortaya çıkan ve komün adı verilen bu yerleşim birimleri büyüklüklerine ve nüfus sayılarına göre köy, kasaba ve kent diye adlandırılır. Birlikte yaşamaya başlayan insanlar bazı temel güvenlik ve emniyet kaygıları hissetmiş, bu ihtiyaçları karşılamak için devlet örgütlenmesini gerçekleştirmişlerdir. Devlet ilk başta kamu hizmeti olarak güvenlik ve emniyet hizmetini yerine getirmiştir.

Önceleri, devletin en önemli görevi güvenlik ve emniyetin sağlanması iken, zamanla, adalet, eğitim, Sağlık vb. ihtiyaçlar kamu hizmeti olarak devletten beklenen başlıca vatandaşlık hakları durumuna gelmiştir.

Sanayi toplumu beraberinde şehir hayatı ve birlikte yaşamayı getirmiştir. Bunlara bağlı olarak kamu hizmeti anlayışı da değişmiş, devletten daha hızlı ve daha yaygın kamu hizmeti beklenir hale gelmiştir.

Günümüzde, çağdaş ve modern bir devlette ise güvenlik, emniyet, eğitim, sağlık, adalet, barınma, elektrik, su, haberleşme, ulaşım hizmetleri artık klasik kabul edilmekte, bunlardan çok daha fazlasının kamu görevi olarak devletten yapılması beklenmektedir.

İnsanların toplum olarak bir arada yaşamasından kaynaklanan her türlü ihtiyacın etkin olarak karşılanabilmesi için kamu yönetiminin iki ayrı yapıda örgütlenmesi kaçınılmaz olmuştur. Toplumsal ihtiyaçların hızla gelişmesi ve çeşitlenmesi, bütün hizmetlerin merkezi idare tarafından gerçekleştirilmesini imkansız kıldığından, kamu yönetimi merkezi yönetim ve yerel yönetim olmak üzere iki ayrı organizasyona bölünmüştür. Bu gelişmenin neticesi olarak doğan yerel yönetimler, yerel halkın ortak ve medeni ihtiyaçlarını karşılamakla görevli kamu tüzel kişileridir.

Ülkemizde yerel yönetimler, köy, il özel idaresi ve belediyeler olmak üzere üç ayrı yapıdan oluşmaktadır. Yerel yönetim birimlerinin halka en yakın olanı belediyelerdir. Belediyeler, kentlerin ve kent halkının yerel ve ortak ihtiyacını karşılamakla görevli kamu tüzel kişileridir. Kentin ve kent halkının yerel nitelikteki ihtiyaçları her geçen gün artmaktadır. İhtiyaçların artması ve imkanların sınırlı olması belediyeleri kaliteli, verimli ve etkin hizmet yapmaya zorlamaktadır. Kaliteli, verimli ve etkin hizmetin gerçekleştirilmesi, bütün taşınmaz varlıklarıyla kentin ve her yönüyle kentlinin hakkında yeterli bilgiye sahip olmaktan geçer.

Kent bilgi sisteminin oluşturulmasıyla, yöneticilere güncel verilere dayalı karar destek sistemleri ile daha hızlı ve doğru kararlar verme imkanı sağlanmakta, belediye birimleri arasındaki iletişimin elektronik ortama taşınmasıyla hız, kalite ve verim artmakta, kırtasiyecilik azalmakta ve bundan hem belediye hem de kentli karlı çıkmaktadır. Kurulmuş olan KBS'ni kullanarak belediye hizmetleri interaktif olarak yapılabilmekte, kentliye yönetimi takip etme imkanı verilerek bir nevi katılımcı yönetim uygulanmaktadır.

Ülkemizde KBS ve e-belediyecilik gibi e-devlet uygulamaları yeni yeni yaygınlaşmakta ve her kurum kendi gayretleriyle bir şeyler yapmaya çalışmaktadır. Bu uygulamaların yaygınlaştırılması ve kamu hizmetlerinde kalitenin, hızın, verimliliğin ve etkinliğin artırılması için genel olarak:

- ✓ Devlette şeffaflaşmaya ve demokratik değerlere önem verilmeli, kişisel bilgi güvenliğini ilgilendiren konular dışında, her bilgiyi stratejik görme alışkanlığından vazgeçilmelidir. Bilgi edinme bir hak olarak kabul edilmeli ve gerekli alt yapı oluşturulmalıdır.
- ✓ Merkezi yönetim; kişisel veri koruma, elektronik imza, elektronik ticaret, haberleşme izleme, siber suçlarla mücadele, sınır aşan suçlarla mücadele gibi

konularda kanunlar çıkararak elektronik hizmetlerin güvenliğini ve güvenilirliğini ilgilendiren konuların hukuki çerçevesini oluşturmalıdır.

- ✓ Vatandaşların daha ucuz ve kaliteli internet erişimi için tedbirler alınmalıdır. Devlet kurumlarına erişim için, belirli yerlere “kiosk” cihazları yerleştirilmesi gibi alternatifli ve kolay yöntemler geliştirilmelidir. Özellikle yerel hizmetlerin karşılanmasına yönelik olarak yerleştirilecek teknolojik bilgilendirme cihazları (kiosk) ile her türlü adres, toplu ulaşım araçlarının durak yerleri, tarihi ve turistik mekanlar, kent trafik akışı gibi konularda sorgulamalar yapılmalıdır. Evinde veya işyerinde bilgisayarı olmayıp, internete giremeyen kentliler işlemlerini bu noktalardan yapabilmelidir.
- ✓ Kamu personeli teknolojik gelişmeler paralelinde eğitime tabi tutulmalı, bilgisayar kullanmasını bilen personele bilgisi nispetinde tazminat verilerek öğrenmeye teşvik edilmelidir. Teknolojik gelişmelere ve değişime direnç gösteren yöneticiler yerine değişime ve gelişime açık yöneticiler istihdam edilmelidir. Özellikle KBS kurulan belediyelerde tüm belediye personeli gerekli eğitime tabi tutularak sistem kullanımına dahil edilmelidir.
- ✓ Kurumlar arası koordinasyon, uyum ve eşgüdüm sağlanmalı, kaynak israfının önüne geçilmelidir. Her belediye KBS'ini kendi imkanlarıyla kurmaya çalışmakta, her sistem diğer sistemlerle farklılık göstermekte ve farklı sistemlerin kurulması ülke genelinde kaynak israfına neden olmaktadır. Bu durum kurumlar arası koordinasyon, uyum ve eşgüdümü de zorlaştırmaktadır. Yerel yönetimlerle ilgili KBS ve e-belediyecilik uygulamasına yönelik ülke genelinde bir kurul oluşturularak sistem kurulmasıyla ilgili belli standartlar oluşturularak koordinasyon, uyum ve eşgüdüm sağlanabilir.
- ✓ Kent bilgi sisteminin oluşturulmasında elde edilen verilerin güncel veriler olması sağlanmalıdır. Sistemin oluşturulması, belli bir süreci gerektirmekte ve yüksek maliyeti olmaktadır. Güncellenemeyen bir sistemin yaşaması mümkün

olmadığı gibi gereksiz bilgi çöplüğü olmaktan öteye geçemeyecektir. Veri güncelleme işlemleri, her alanda işlem yapan birimler tarafından sorumluluk ilkesine dayandırılarak yapılmalıdır. Örneğin: KBS'inin oluşturulmasında boş arsa iken sonra bina yapılan ve iskan verilen bir mekana ilişkin veriler hangi birimleri ilgilendiriyorsa o birimlerce güncellenmelidir.

- ✓ Özellikle e-belediyecilik hizmetlerinde halkın bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır. Bağcılar Belediyesinde oluşturulan KBS'inde saha çalışmasıyla elde edilen verilere göre ilçede oturanların % 60'ı ilkokul mezunu olarak gözükmektedir. Buradan en son sistem bile kurulsa, sistemden yararlanma oranının düşük olacağını çıkarmak mümkündür. Nitekim, Gelirler Müdürlüğünden alınan bilgilere göre, e-belediyecilik uygulamasının başladığından bugüne kadar (01.01.2004 – 31.05.2004) ikiyüzbin civarındaki mükelleften 600 kişi internet erişim şifresi almış ve bunlardan 170 kişi kredi kartıyla internet üzerinden 40 milyar civarında ödeme yapmışlardır. Bu rakamlar ilk altı ay için bile olsa çok düşüktür. Sistemin güvenilirliği ve uygulamanın sağlayacağı getiriler çeşitli tanıtımlarla halka duyurulmalıdır.
- ✓ İnteraktif harita kullanımı ile ilçe dahilindeki gayrimenkul sahiplerine özel bir şifre verilerek, gayrimenkulün belediye ile ilgili, imar, ifraz, yola terk gibi durumlarının görüntülenmesi sağlanmalıdır.
- ✓ Araç takip sistemi ve her işlemi yapan personelin yaptığı işlemlerle ilgili raporlar alınabilmesinin doğuracağı olumsuzlukların azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Örneğin sürekli takip ediliyormuş hissi insanlardaki iş verimliliğini azaltabilir.
- ✓ Belediye birimlerindeki yöneticilerin ve sistemdeki bilgisayar kullanıcısı olan personelin kendi alanlarıyla ilgili programlara internet üzerinden erişimi sağlanmalıdır. Örneğin bir yönetici tatilde iken kendi birimindeki işleyişi internet üzerinden görebilmeli gerekli durumlarda sistemi kullanarak işlem yapabilmelidir.

Her sistemin getirilerinin yanı sıra olumsuz yönlerinin de olduğu gibi KBS ve e-belediyecilik uygulamasının da getirileri ve olumsuz yönleri vardır. Ancak bunlar kıyaslandığında en son teknoloji kullanılarak oluşturulan bir KBS ve e-belediyecilik uygulamasının getirileri olumsuz yönlerinden çok fazladır. KBS ve e-belediyecilik, kente, kentliye ve devlete fayda sağlamaktadır. Özellikle vatandaşların belediye ile olan iş ve işlemlerini kolaylaştırmakta, belediye'deki iş akışını hızlandırmakta, bürokrasi, ve kırtasiyeciliği azaltarak, hizmet kalitesi verimliliği ve etkinliği artırmaktadır.

Kurulan sistemlerin en önemli amacı insanların yaşamını kolaylaştırarak onlara hizmet etmektir. KBS ve e-belediyecik uygulaması, insanların hayatını kolaylaştırmakta, belediye hizmetlerinden yararlanmak için belediyeye gitmek, kuyrukta beklemek gibi streslerden kurtarmakta ve işlemlerin kolay yapılması sayesinde işine, eşine ve sosyal faaliyetlere daha fazla zaman ayırmasını sağlayarak daha huzurlu ve mutlu bir hayat sürmesine katkıda bulunmaktadır.

Bu nedenlerle; gelecekte olabilecek getirilerini de dikkate alarak bütün kentler için, mutlaka KBS'i kurulmalı ve e-belediyecilik uygulamasına geçilmelidir.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR:

AYDOĞAN, Ahmet, Şehir ve Cemiyet, İz Yayıncılık, İstanbul 2000

BEM-BİR-SEN, Kamu Yönetimi Reformu ve Mahalli İdareler Yasa Tasarısı Sempozyumu, Ankara Ekim 2003

BİLGİÇ, Veysel K., Yerel Yönetimler, Teorik Çerçeve, Öğreti, Uygulama-Yargı Kararları, Uluslar arası Metinler, 21.Yüzyıl Yayınları, Ankara 1998

DİNÇER, Yüksel, Kent, Yerel Siyaset ve Demokrasi, Wald Yayınları, İstanbul 1999

ERGİN, Osman Nuri, Mecelle-i Umur-ı Belediye, İstanbul 1338

GİRİTLİ, İsmet, Türkiye'nin İdari Yapısı, 12.Basım. Der Yayınları, İstanbul 2001

GÖKAÇTI, M.Ali, Dünyada ve Türkiye'de Belediyecilik, Ozan Yayıncılık, İstanbul 1996

GÜNDAY, Metin, İdare Hukuku, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir
1998

İSBİR, Eyüp G., Kentleşme ve Çevre Sorunları, Anadolu Üniversitesi Yayınları,
Eskişehir Ekim 2000

İSBİR, Eyüp G., Şehirleşme ve Meseleleri, Ankara 1991

KAYA, Erol, Kentleşme ve Kentlileşme, İlke Yayıncılık, İstanbul 2003

KAYA, Erol, Yerel Yönetimler Reformu ve Belediyelerde Yeniden Yapılanma,
İlke Yayıncılık, İstanbul 2003

KELEŞ, Ruşen, Yerinden Yönetim ve Siyaset, 4. Basım, Cem Yayınevi,
İstanbul 2000

NADAROĞLU, Halil, Mahalli İdareler, 7.Baskı, Beta Basım Yayım Dağıtım,
İstanbul 2001,

SAMİ, Şemsettin, Kamus-i Türki, İstanbul 1317

TOPTANCI, Cemal, Afet Yasası ve Belediyeler, Pega Tanıtım, İstanbul 2001

**YILDIRIM, Hakan, Volkan KAPLAN, Tuncay ÇAKMAK, Cem Cihangir
ÜSTÜN**, Her Şeyi e-Leştirdik, Macar Yayıncılık, Ankara 2003

DİĞER YAYINLAR:

DİE, 2000 Genel Nüfus Sayımı, Ankara 2003

ERYILMAZ, Bilal, “Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma, Perspektifi ve Stratejisi”, İhale ve İmar, Yıl:1, Sayı:9, Kasım 2003 s.4-15

GÖKÇEER, Fikri, “Devlet Belediye ve Konut Sorunu”, İller ve Belediyeler, Yıl:1997, Sayı:620, Haziran-Temmuz 1997 s.332-338

İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi, İzmir Büyükşehir Belediyesi Coğrafi Bilgi Sistemi Standartlar El Kitabı, İzmir 2003

KARAOĞLU, Emin, “Ülkemizde Kent Planlaması ve Belediyeler”, Belediye Dünyası, Cilt:3, Sayı:10, Ekim 2002, s.30-35

ORTAYLI, İlber, “Belediye”, Diyanet İslam Ansiklopedisi 5.Cilt, İstanbul 1992

ÜRÜN, Halil “Konya’da Şehirleşme ve Gecekondu Sorunu”, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Belediyeler, Yıl:11, Sayı:33, Yayın No:95 Ankara 1996, s.17-22

Yalova Belediyesi, Yalov@’da e-Yönetişim, Yalova 2003

İNTERNET:

<http://www.alfabim.com.tr>, 05.04.2004

<http://www.bagcilar-bld.gov.tr>, 10.05.2004

<http://www.bagcilar-bld.gov.tr/geoweb/mah.asp?act=0>, 25.05.2004

<http://www.bakirkoy-bld.gov.tr>, 12.04.2004

<http://www.bursa-bld.gov.tr>, 14.04.2004

<http://www.devletim.com>, 25.04.2004

<http://www.emekli.gov.tr>, 15.03.2004

<http://www.ibb.gov.tr>, 20.05.2004

<http://www.ibimsa.com.tr>, 15.05.2004

<http://www.ido.com.tr>, 12.05.2004

<http://www.igdaz.com.tr>, 12.05.2004

<http://www.iski.gov.tr>, 12.05.2004

<http://www.iyte.edu.tr>, 21.05.2004

<http://www.iyte.edu.tr/iztek>, 21.05.2004

<http://www.kadikoy-bld.gov.tr>, 10.03.2004

<http://www.kentbilgi.itgo.com>, 15.05.2004

<http://www.ntv.com.tr>, 16.08.2003

<http://www.turk.internet.com.tr>, 15.05.2004

EKLER

Ek:1 Bina Anket Formu

BAĞCILAR BELEDİYESİ KENT BİLGİ SİSTEMİ BİNA ANKET FORMU

A1.Bina Kodu :.....

Adres Bilgileri :

A2.Mahalle Adı:	A3.Sokak:
A4.Meydan Adı:	A5.Site :
A6.Bulvar Adı:	A7.Blok No:
A8.Cadde :	
A9.Varsa Başka/Cadde Sokak adı:.....	
A10.Varsa Başka Cadde/Sokaktan Aldığı No. :	

B.1 Dış Kapı No :

B.2 Bina Adı :

B.3 İşyeri ve Hane Sayıları :

(İSYERİ VEYA DAİRE YOKSA 0 KODLAYINIZ)

B.3.1 İşyeri Sayısı:

B.3.2 Daire Sayısı:

B.4 Binanın Kat Sayısı :

B.4.1 Bina Yol Kot Alt Kat Sayısı(Giriş Kat Hariç):

B.4.2 Bina Yol Kot Üst Kat Sayısı(Giriş Kat Dahil):

B.5 Binanın Yapı Durumu :

1. Müstakil	4. Arsa
2. Sanayi Sitesi	5. Apartman
3. İnşaat	6. İş Hanı
0. Diğer.....	

B.6 Binanın Çatı Durumu :

1. Çatı
2. Teras

B.9 YAPI SİSTEMLERİ : İSKELET TÜRÜ :

(Birden çok cevap alınabilir!)

1. Yığma (Kagir)

1.1. Yığma (Kagir) Cinsi

1. Tuğla	3. Ahşap	5. Kerpiç
2. Biriket	4. Taş	0. Diğer.....

2. Tünel Kalıp Sistemi

3. Prefabrik

4. İskelet Karkas

4.1. İskelet Karkas Cinsi

1. Betonarme	3. Ahşap
2. Çelik	0. Diğer.....

4.2. İskelet Karkas Dolgu Maddesi

1. Beton Blok	3. Briket	5. Taş	7. Ahşap
2. Çelik Levha	4. Tuğla	6. Kerpiç	0. Diğer

0. Diğer

Anketimiz bitmiştir. Teşekkür ederiz.

ANKET YAPILAN KİŞİNİN

Adı Soyadı:..... Ev Telefon No:

İş Telefon No GSM No :

ANKETÖR DİKKAT:

Anketör Adı Soyadı :..... Anketör No:

DENETCİNİN

Adı Soyadı: Durum: Onay:.....

Haneye gellen tarihler	Haneye Gellen Saatler :
:/...../2003	:

H.7 Hanede yaşayanlardan kaç kişi TC Kimlik numarasını biliyor, kimlik numaralarını söyler misiniz?

H.7.1 TC Kimlik nosunu bilenler :.....

H.7.2 TC Kimlik No'ları :

AD SOYAD :	TC KİMLİK NO:	AD SOYAD :	TC KİMLİK NO:

H.8 Hanedeki Okuyan Kişi Sayısı :.....

H.9 Eğitim durumunuz (En son bitirilen okul) :

1. Okur-Yazar değil	3. İlkokul mezun	5. İlköğretim mez.	7. Yüksekokul mez.	9. Master mez.
2. Okur Yazar/Okulsuz	4. Ortaokul mez.	6. Lise ve dengi mez.	8. Üniversite mez	10. Doktora mez.

H.10 Halen eğitime devam ediyor musunuz?

1. Hayır	3. Ortaokul	5. Lise ve dengi mezunu	7. Üniversite	9. Doktora
2. İlkokul	4. İlköğretim	6. Yüksekokul	8. Master	

H.11 Okula devam etmeme sebebiniz nedir?

1. Eğitim tamamlandı	3. Maddi imkansızlık	5. Yerleşim yerinde okul yok
2. Ailesi göndermedi	4. Başarısızlık	6. Ailevi nedenler
0. Diğer.....		

H.12 Medeni durumunuz :

1. Evli	2. Hiç evlenmemiş	3. Eşi ölmüş	4. Ayrı yaşıyor	5. Boşanmış
---------	-------------------	--------------	-----------------	-------------

H.13 Halen gelir elde etmek için bir işte çalışıyor musunuz? (DİKKAT! YAPTIĞI İŞİ DETAYLANDIRINIZ)

1. Evet sürekli, 1.2. İşiniz nedir?:.....
2. Evet mevsimlik
3. Evde özel iş yapıyor (Çocuk bakımı , konfeksiyon işleri vb.)
4. Hayır

(İŞSİZLERE SORULACAK:)

H.14 İş arıyor musunuz?

1. Evet
2. Hayır

(İŞSİZLERE SORULACAK:)

H.15 Çalışmama nedeniniz ? :

1. İş buldu/Sınav kazandı başlamayı bekliyor	3. Emekli	5. Yaşlı	0. Diğer.....
2. Öğrenci	4. Ev kadını	6. İş bulamadı	

H.16 İsteki durumunuz: (ÇALIŞANLARA SORULACAK)

1. Ücretli / Maaşlı / Yevmiyeli	3. İş veren	5. Evde Özel iş Yapıyor (Çocuk bakımı , Konfeksiyon işleri vb
2. Kendi hesabına	4. Ücretsiz aile işçisi.)	

H.17 Çalışmanıza rağmen herhangi bir kurumdan emekli misiniz? (ÇALIŞANLARA SORULACAK)

1. Evet 2. Hayır

H.18 Tedavi masraflarınız aşağıdakilerden hangisi tarafından karşılanıyor?

1. SSK	3. Emekli sandığı	5. Yeşilkart	7. Hiçbiri
2. Çalışılan devlet kuruluşu	4. Bağkur	6. Özel sağlık sigortası	8. 2022 sayılı kanun kap.yar.(65 yaş üstü)
0. Diğer.....			

H.19 Evde herhangi bir engelli var mı?

1. Hayır

2. Evet 2.1.Nedir? (BIRDEN ÇOK CEVAP ALINABİLİR)

1. Zihinsel engelli	3. İşitme bozukluğu	5. Bedensel bozukluk (Organ şekli bozukluğu)
2. Konuşma bozukluğu	4. Görme bozukluğu	6. Gelişme yetersizliği
0. Diğer.....		

H.20 Sürekli bir hastalığınız var mı? :

1. Yok
2. Var 2.1.Nedir?:

1. Tansiyon	3. Böbrek	5. Sara	0.Diğer
2. Şeker	4. Anemi	6. Astım	

H.21 Bildiğiniz yabancı diller:

1. Yok	2.İngilizce	3.Almanca	4.Fransızca	5.Arapça	0.Diğer.....
--------	-------------	-----------	-------------	----------	--------------

H.22 Bildiğiniz yerel diller :

1.Yok	2.Lazca	3.Kürtçe	4.Zazaca	0.Diğer.....
-------	---------	----------	----------	--------------

H.23 Özel Becerileriniz: (BIRDEN COK CEVAP ALINABİLİR)

1. Yok	3. Ahşap boyama	5.Enstrüman çalmak	7. Spor yapmak futbol/basketbol/voleybol)
2.El İşi(Dantel-kaneviçe-örgü vb.)	4. Kumaş boyama	6. Resim yapma	0. Diğer.....

H.24 EVE EN ÇOK GELİR GETİREN KİŞİNİN Evdeki statüsü :

1. Evin beyi	3. Evin kızı	5. Evin gelini	7. Evin dedesi	9. Evin akrabası
2. Evin hanımı	4. Evin oğlu	6. Evin damadı	8. Evin ninesi	10. Evin bireyi

H.25 İşi/Mesleği :.....

H.26 Ailenin tüm gelirleri dahil olmak üzere aylık ortalama gelir kaç TL dir? (YAZI İLE YAZINIZ)

H.27 Hane Halkı Bireylerinden Şehit Veya Gazi Var mı? (Dikkat yoksa "0" yazınız)

1. Şehit, Sayısı..... 2. Gazi, Sayısı.....

H.28 Kaç yıldır bu binada yaşıyorsunuz?.....

H.29 Kaç yıldır Bağcılar'da yaşıyorsunuz?.....

(Bağcılarda doğmuşsa ailesinin kaç yıldır yaşadığını sorunuz!)

H.30 Niçin Bağcılar'da yaşamayı tercih ettiniz? (DİKKAT! Birden çok cevap alabilirsiniz)

(Bağcılarda doğanlara ailesinin oturma sebebinide sorunuz!)

1. Belediye'nin sosyal yardımlarından faydalanmak için
2. Hemşerilerimiz/akrabalarımız burada yaşadığı için
3. İşimiz/işyerimiz burada olduğu için
4. Kiralar uygun olduğu için
5. Uygun ekonomik koşullar olduğu için
6. Kendimizi daha güvende hissettiğimiz için
7. Burayı sevdiğim için
8. Buradan ucuz ev satın aldığımız için
9. Buranın muhiti güzel olduğu için
10. Evlenip buraya geldiğim için
11. Burada doğdum
12. Diğer.....

H.31 Bağcılara en son nereden geldiniz? (Bağcılarda doğmuşsa ailesinin en son nereden geldiğini sorunuz!)

1. İstanbul içi: 1.1.Hangi İlçe :.....

2. İstanbul dışı: 2.1.Hangi İl :.....

3. Yurt Dışı 3.1.Hangi Ülke:.....

H.32 Evinizde sayacaklarımdan hangilerinin olduğunu söylemişsiniz? (KART GÖSTER)

	yok	var	9. Fotoğraf makinesi	0	1
1. Buzdolabı	0	1	10. Cep telefonu	0	1
2. Fırınlı ocak	0	1	11. Televizyon	0	1
3. Mikro dalga fırın	0	1	12. Uydu anteni	0	1
4. Bulaşık Makinesi	0	1	13. Müzikseti	0	1
5. Mutfak robotu (Mikser vb.)	0	1	14. Bilgisayar	0	1
6. Çamaşır makinesi	0	1	15. İnternet bağlantısı	0	1
7. Şofben	0	1	16. Aldığı günlük gazete	0	1
8. Elektrik süpürgesi	0	1	17. Alıyorsa- Hangi gazete?

ÖZGEÇMİŞ

Kemal Akdoğan 01.01.1973 Yılında Giresun İli Tirebolu İlçesinde doğdu. İlk ve Ortaöğrenimini Tirebolu'da bitirdi. 1992 Yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Laboratuvar Bölümünden mezun oldu. Dört yıl çeşitli özel sağlık kurumlarında Sağlık Teknikeri olarak görev yaptı. 2001 Yılında Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümünü ve M.E.B. Özel Bil Eğitim Kurumları Bilgisayar İşletmenliğini bitirdi. Aynı yıl Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çalışma Ekonomisi ve Sosyal Siyaset Anabilim dalında Yüksek Lisans eğitimine başladı. Halen devam etmektedir. Üç yıl Güngören Belediyesinde memur olarak çalıştı. Üç yıldır da Bağcılar Belediyesi Evlendirme Şefliği görevini yürütmektedir. Bilgisayar teknolojisi ve masa tenisi ilgi alanlarıdır. Evli ve iki çocuk babasıdır.